

KALLELSE

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Dag	Måndagen den 22 september 2014
Tid	Kl. 18.00
Plats	Nacka stadshus, Nackasalen
Ordförande	Gunilla Elmberg
Sekreterare	Helena Meier

Kl. 17.30 Fullmäktigecafé

Kl. 18.00 Sammanträdet inleds med besvarande av interpellationer.

Kl. 19.00 börjar sammanträdet med behandling av beslutsärenden.

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Sammanträdets öppnande	
2.	Närvaro	
3.	Val av justeringsman	
4.	Eventuella enkla frågor	
	Interpellationer	
5.	Interpellation om hyresmodellen <i>Interpellation den 28 april 2014 av Gunnar Nyman Gräff och Zakia Mirza (S)</i> Bordlagt KF 16/6-14	
6.	Ersättning för barnvakt för förtroendevalda vid kvällsmöten <i>Interpellation den 16 juni 2014 av Camilla Carlberg (V)</i>	
7.	Interpellation om Slussenutbyggnaden <i>Interpellation den 16 juni 2014 av Christina Ståldal (NL)</i>	
8.	Interpellation om gatukostnader <i>Interpellation den 16 juni 2014 av Christina Ståldal (NL)</i>	
9.	Upprop	
	Valärenden	

Nr	Ärende	Noteringar
10.	Begäran om entledigande från uppdrag (S) som ledamot i social- och äldrenämnden från Maria Fridstjerna samt val av ny ledamot för tiden intill utgången av 2014	
11.	Begäran om entledigande från uppdrag (M) som ersättare i tekniska nämnden från Philippa Horwitz samt val av ny ersättare för tiden intill utgången av 2014	
12.	Begäran om entledigande från uppdrag (M) som ersättare i tekniska nämnden samt val av ny ersättare för tiden intill utgången av 2014	
13.	Begäran om entledigande från uppdrag (M) som ersättare i arbets- och företagsnämnden från Danuta Knapp samt val av ny ersättare för tiden intill utgången av 2014	
	Beslutsärenden	
14.	Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn	
15.	Försäljning del av fastigheten Älta 10:47, projekt 9624, Ältabergs verksamhetsområde	
16.	Parkeringsregler och -avgifter vid Nacka stadshus, fastigheten Sicklaön 134:1	
17.	Nyemission i Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF)	
18.	Reglemente för kundvalssystem	
19.	Sammanträdesdagar 2015 Minoritetsåterremiss i KF 16/6-14	
20.	Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL) Bordlagt i KF 16/6-14	
21.	Kommunalt bostadsbolag inför byggandet av Nacka stad <i>Motion den 3 februari 2014 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)</i> Bordlagt i KF 16/6-14	

Nr	Ärende	Noteringar
22.	Jämställd och miljövänlig snöröjning och halkbekämpning <i>Motion den 17 juni 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)</i> Bordlagt i KF 16/6-14	
23.	Elnät för framtidens elbilar <i>Motion den 16 december 2013 av Sidney Holm (MP)</i> Bordlagt i KF 16/6-14	
24.	Stadsutveckling och Aalborgdeklarationen <i>Motion den 20 april 2006 av Tuija Meisaari- Polsa (S)</i> Bordlagt i KF 16/6-14	
25.	Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotande skolor <i>Motion den 12 mars 2012 av Sidney Holm och Magnus Söderström (MP)</i> Bordlagt i KF 16/6-14	
26.	Vårdhund inom vård och omsorg <i>Motion den 3 februari 2014 av Lena Rönnerstam och Kaj Nyman (S)</i>	
27.	Kollektivtrafik på Älgö <i>Motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL)</i>	
28.	Anmälningar, meddelanden och tillkännagivanden	
29.	Inkomna motioner, interpellationer och enkla frågor	

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Hur påverkar hyresmodellen skolornas pedagogiska mål?

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande

Under tre år, 2013-2015, höjer Nackas styrande majoritet hyrorna för förskolor och grundskolor med närmare 25 procent. Det är flera faktorer som påverkar hyrorna: yta, skolans geografiska läge med mera).

Den nya hyresmodellen har fått negativa konsekvenser för skolorna. Bland annat har vi fått veta att den pedagogiska verksamheten påverkas negativt. Möjligheten att nå de pedagogiska målen och förutsättningarna för en likvärdig skola har drabbats av den nya hyresmodellen.

I slutet av 2012 lämnade Gunnel Nyman Gräff, Pyret Due Hedlund och Zakia Mirza, alla (S), in en interpellation med frågor om det kommande hyressystemet, eftersom de var oroliga för att den nya hyresmodellen skulle drabba skolorna hårt men framför allt orättvist. Erik Langby (M), då kommunstyrelsens ordförande, skrev i sitt svar på interpellationen så här:

"Det finns stor anledning att slå vakt om Nackas modell med internhyror. Det fungerar mycket väl och har lett till den önskvärda utvecklingen att verksamhet prioriteras framför lokaler."

Vår bild är att den förhoppningen inte har infriats. Därför vill vi fråga dig, nu när modellen har funnits i ett år:

- Hur påverkar hyresmodellen skolornas och förskolornas förutsättningar att nå de nationella målen och de av kommunen uppställda målen för verksamheten?
- Hur kan du säkerställa att verksamheten inte drabbas av sänkt kvalitet i form av lägre lärartäthet och större barngrupper?
- Hur fördelas den höjda skolchecken i förhållande till hyreshöjningen?

Nacka den 28 april 2014

Gunnel Nyman Gräff(S)

Zakia Mirza(S)

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Gunnel Nyman Gräff och Zakia Mirza (S)angående hyresmodellen

I en interpellation ställs följande frågor till mig.

- Hur påverkar hyresmodellen skolornas och förskolornas förutsättningar att nå de nationella målen och de av kommunen uppställda målen för verksamheten?
- Hur kan du säkerställa att verksamheten inte drabbas av sänkt kvalitet i form av lägre lärartäthet och större barngrupper?
- Hur fördelas den höjda skolchecken i förhållande till hyreshöjningen?

Mitt svar är följande:

Låt mig först ge en bakgrund till nuvarande hyresmodell. Sedan 1990 tillämpar Nacka principen med internhyror för skolorna. Den som nyttjar en lokal får betala för den. Syftet är att stimulera en effektiv lokalavvändning och ge skolorna möjlighet att påverka sina kostnader och prioritera mellan olika kostnadsslag för att på bästa sätt nå kunskapsmålen.

Det finns olika uppfattning om detta är en bra eller dålig modell. Jag konstaterar att Nacka har låga skolhyror i jämförelse med våra grannkommuner. Min slutsats är att en betydligt större andel av kostnaderna hade gått till hyror om skolorna inte haft ansvar för sina lokaler. Det är bra att skolorna kan prioritera lärare framför lokaler.

2012 konstaterade vi att det finns ett behov av att öka underhållet i våra skolor, bl a skolköken. För att öka resurserna till löpande underhåll sjösattes ett treårigt program från 1 juli 2013 där hyrorna höjs för att ge lokalensheten ytterligare intäkter och samtidigt kompensera skolorna fullt ut för hyreshöjningarna. Det fanns också ett behov av att revidera hyresmodellen som varit i kraft sedan år 2000. Avsikten är att varje skola ska ha en rättvis hyra, baserad på funktionalitet, för att därigenom ge skolorna den sammantaget bästa möjligheten att nå målen. Revideringen innebar att vissa skolor fick högre hyra, andra lägre. Det nya beslutet innebär också att det blir enklare för skolorna att säga upp lokaler de inte behöver.

Så till de konkreta frågorna.

Den reviderade hyresmodellen försämrar inte skolornas och förskolornas förutsättningar för att nå målen. Den avgörande frågan är sannolikt om skolan kan prioritera resurser mellan lokaler och personal eller inte och hur den totala resursfördelningen ser ut. Nacka har en generös nivå på ersättningen. Den senaste mandatperioden har t ex skolpengen för en högstadielev höjts med 10 000 kronor och är idag 85 350 kr/elev. De kommunala skolornas genomsnittliga hyreskostnad är drygt 14 000 kr/elev.

Eftersom den nya hyresmodellen trädde i kraft 1 juli 2013 så är det ännu för tidigt att kunna bedöma korrelationen med måluppfyllelse i form av resultat på nationella prov och betyg och hyran. Resursfördelningssystemet är ständigt föremål för översyn. Det är viktigt att vårt sätt att styra tillgängliga resurser verkligen leder till hög måluppfyllelse.

Frågan om korrelationen mellan hyresnivå och gruppstorlek/lärartäthet är också intressant. Förändringar i gruppstorlek och lärartäthet kan bero på olika faktorer, t ex barnens ålder, vistelsetid. I den statistik om lärartäthet mm som skolorna och förskolorna rapporterar till SCB kan man inte utläsa någon tydlig koppling till hyresförändringen mellan hösten 2012 och hösten 2013. Det finns exempel på skolor och förskolor som har fått höjda hyror men både ökat (t ex Stavsborgsskolan, Boo gårds skola och Björknäs förskola) och minskat lärartätheten (t ex Älta skola och Björknässkolan). Det finns också exempel på skolor som inte fått någon hyreshöjning alls men både ökat och minskat lärartätheten. Det går helt enkelt inte att dra några slutsatser av detta.

2014 har skolpengen höjts med 4,5%. De höjda hyrorna motsvarar 0,52% av höjningen. Påståenden om att den höjda skolpengen bara gåt till höjda hyror stämmer därför inte alls.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande

Ersättning för barnvakt för förtroendevalda vid kvällsmöten

Det är av största vikt att det i kommunfullmäktige och nämnder finns en så bred representation som möjligt, för att demokratiskt spegla kommunens invånare. Därför ska det underlättas för människor att oavsett ålder eller familjesituation, kunna delta i den demokratiska processen.

Reglerna för att få ekonomisk ersättning för barnvakt under kvällsmöten behöver klargöras och informeras om för samtliga förtroendevalda. I dokumentet *Guide för förtroendevalda*, som för övrigt också behöver uppdateras, exempelvis bör ordet *funktionsnedsatt* ersätta *handikappad*, står att läsa:

Den som har vård om handikappad person i sitt hem eller själv är handikappad får ersättning för de extra kostnader som uppstår till följd av förtroendeuppdraget. Motsvarande gäller för tillsyn av barn, som under kalender- året inte har fyllt tio år. Ersättning betalas inte om det är någon familjemedlem som ger stödet.

Med tanke på hur lite information som ges av ovanstående undrar Vänsterpartiet

- Vilka regler gäller idag, t.ex. upp till vilken summa ges ersättning? Hur ofta?
- Hur görs det tydligt för samtliga förtroendevalda att man har rätt till ersättning och hur man ansöker?
- Hur definieras familjemedlem?

Nacka 2014-06-12

Camilla Carlberg

Interpellation till kommunstyrelsens ordf. Mats Gerdau angående konsekvenser för Nackaborna av den planerade Slussenutbyggnaden

Nyligen har Nackaborna fått en broschyr i brevlådan med beskrivning och konsekvenser av den planerade Slussenutbyggnaden. Den broschyren är starkt missvisande av vad nuvarande plan B innebär. I korthet kommer plan B att innebära en väsentlig lättnad i de flesta delar, alltför från byggnadstiden, kostnadsdelen och färre försämringar för kollektivtrafikens logistik.

I stället för att svara på själva frågan om plan B, hänvisar man i broschyren till ett annat förslag, som White Arkitekter tog fram 2007. Det förslaget kallas Nybyggt bevarande och innebar väsentligt större ingrepp i bebyggelse, mark, vatten och berg än vad plan B föreslår. Whites förslag innehöll bland annat en bussterminal i två våningar på Stadsgårdskajen, en ny station för Saltsjöbanan inne i Katarinaberget och nya stora kontorshus. Eftersom detta förslag var så omfattande bedömdes det kosta lika mycket och ta lika lång tid som att bygga en helt ny lösning.

- Varför ser inte Mats Gerdau till Nackabornas och kollektivtrafikens bästa och kräver en förnyad utredning och satsning på ett alternativ som har väsentligt större fördelar och mindre nackdelar?

Nackalistan 140613

Christina Ståldal

Interpellation till kommunstyrelsens ordf. Mats Gerdau angående procentandel av gatukostnader

Under tidigare år har fastighetsägarnas andel av gatukostnader varit 50%. Numera är kostnaden uppe i 80% av totalkostnaden och kommunens andel 20% mot tidigare 50%.

- Hur kan en sådan stor skillnad över några år överensstämma med kommunallagens lydelse och innebörd om likabehandling?

Nackalistan 140613

Christina Ståldal

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 160

Dnr KFKS 2014/158-251

Överenskommelse om finansiering av bussterminal-lösning för Ostsektorn

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige godkänner överenskommelsen den 1 juli 2014 mellan Stockholms läns landsting, Stockholm stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn.

Ärende

Stockholms läns landsting, Stockholm stad, Nacka kommun och Värmdö kommun har i en överenskommelse den 1 juli 2014 lagt grunden för en långsiktigt hållbar bussterminallösning för ostsektorn, omfattande både en kapacitetsstark bussterminal vid Slussen i Katarinaberget och en vid Nacka centrum. Vid sidan av de påtagliga fördelar lösningarna medför främst för alla som åker kollektivt, innebär överenskommelsen för Nackas del att kommunen och Stockholms läns landsting delar investeringen lika för bussterminalen i Nacka, helt i enlighet med det tunnelbaneavtal som kommunen ingick i januari 2014.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 augusti 2014 § 156
Protokollsanteckning (C)
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 4 augusti 2014
Överenskommelse den 1 juli 2014 om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 augusti 2014 § 156
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige godkänner överenskommelsen den 1 juli 2014 mellan Stockholms läns landsting, Stockholm stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Stefan Saläng (FP), Jan-Eric Jansson (KD) och Hans Peters (C), bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V) och Sidney Holm (MP), att ärendet avslås.

Beslutsgång

Ordföranden fann att kommunstyrelsen beslutat avslå Khashayar Farmanbars yrkande till förmån för eget yrkande.

Voterings begärdes och verkställdes.

Följande röstade för att bifalla Mats Gerdaus yrkande.

Stefan Saläng (FP), Cathrin Bergenstråhle (M), Eva Öhbom Ekdahl (M), Tobias Nässén (M), Eva Närvä-Eickenrodt (M), Ylva Sandström (M), Mats Gerdau (M), Hans Peters (C) och Jan-Eric Jansson (KD).

Följande röstade för att bifalla Khashayar Farmanbars yrkande.

Khashayar Farmanbar (S), Majvie Swärd (S), Sidney Holm (MP) och Rolf Wasteson (V).

Med 9 röster mot 4 beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Khashayar Farmanbar reserverade sig för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp mot beslutet och ingav följande.

Rolf Wasteson (V) reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

Protokollsanteckningar

Jan-Eric Jansson lät anteckna följande.

"Det avtal om vi stöder för anläggande av bussterminal i Nacka Forum är ett "ramavtal" som vi anser

vara av högsta vikt för Nacka bor som pendlar till sina arbeten. I ett senare skede kommer Kristdemokraterna givetvis prova tillgängligheten, kapaciteten, utformningen, säkerheten, ekonomin m.m. i detaljplaneprocessen.

Men det viktiga är nu att det finns ett förslag till avtal som är en förutsättning för att Slussen ombyggnaden ska kunna genomföras utan ytterligare förseningar."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Mats Gerdau lät anteckna följande för Moderaternas kommunstyrelsegrupp.

"Det är en väldigt bra överenskommelse för Nackaborna. Vi säkrar att Nackabussarna kommer att fortsätta gå till Slussen, utan att vi behöver betala något för den terminalen. Det här är också den lösning som går fortast att genomföra.

Bussterminalen vid Forum följer det som tidigare överenskommits i tunnelbaneavtalet, dvs att Nacka och landstinget ska dela lika på kostnaderna. Nacka ikläder sig med detta avtal inga nya kostnader. Hur terminalen ska utformas och exakt var den ska ligga kommer att utredas under hösten/vintern. Först när det är klart vet man vad den kommer att kosta och vilka intäkter som finns i projektet.

Det är obegripligt att oppositionen säger nej till en överenskommelse som är så påtagligt bra för Nackaborna. I praktiken innebär det att de säger nej till en ny modern bussterminal vid Slussen inom överskådlig tid. De har inga egna alternativ till hur trafiken ska lösas i stället. Med oppositionen får Nackaborna fortsätta trampa omkring i ett allt mer fallfördigt Slussen. I värsta fall riskerar vi en situation där Stockholm bestämmer sig för att inte ha någon bussterminal alls vid Slussen. Därmed skulle det bli längre resvägar och ta längre tid för Nackaborna att ta sig till sina arbeten."

Hans Peters (C) lät anteckna följande.

Bilaga 1

Khashayar Farmanbar och Rolf Wasteson lät gemensamt anteckna följande.

Stockholmsregionen är en region med stor inflyttning. Det som bättar för god tillväxt i regionen är möjligheten att bo i en kommun och jobba i en annan. För att det ska flyta bra behövs bra kollektivtrafik. För Nackabornas del är möjligheten att ta sig in till Stockholm stad och kringliggande kommuner en av de mest påverkande faktorerna för att ta sig till jobb, utbildning och hem. Slussen som en av våra genomfartspassager, och under rusningstid en flaskhals, spelar naturligtvis stor roll.

Tyvärr har Stockholm stad under lång tid hanterat frågan långtfrån adekvat. Stockholms moderata styres beslutade att dela upp hanteringen av Slussen i två planprocesser, en för Slussenanläggningen och en för bussterminalen i Katarinaberget. Ett beslut som kritiserades häftigt av bland andra Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, just med tanke på risken för att ena planen skulle kunna falla, och leda till fullständig omöjlighet att slutföra ombyggnationen av Slussen. Beslutet om två separata detaljplaner blev startskottet för något som närmast kan liknas en kraschlandning i slow motion, och till slut så inträffade mardrömsscenariot där planen för en bussterminal i Katarinaberget ogiltigförklarades i Mark- och miljööverdomstolen.

I detta förslag som nu har tagits fram, föreslås ett omtag på samma process. En bussterminal under Katarinaberget. En ny planprocess som tar minst 2-4 år. Den här

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

gången föreslås en ännu mindre terminal än ursprungsförslaget och osäkerheten kring att lyckas denna gång är minst lika stora.

Kommunstyrelsens moderata ordförande Mats Gerdau, den som personifierar uppgörelsen, visade tidigare vid sammanträdet i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott att han inte insåg att Nackas kostnad för Forum-terminalen inte inryms i de 850 Mkr medfinansiering för tunnelbanan. För honom var det uppenbarligen en nyhet när stadsbyggnadsdirektören meddelade att kostnaden kommer ovanpå de 850 Mkr.

Uppgörelsen strider också mot vad kommunen, inklusive Mats Gerdau, hävdat förut, att Forumterminalen inte ska vara så stor utan istället ska kapaciteten främst finnas vid Slussen, detta för att inte ge en orimlig belastning på den enda T-banelinjen från Nacka. Vi vill att Nacka- och Värmdöarna ska så fort som möjligt få tillgång till en fungerande kollektivtrafikknutpunkt i Slussen. Vidare är vi angelägna om att våra invånare ska ha tillgång till god kollektivtrafik. Därför är vi positiva till att det byggs en terminal vid Nacka Forum. Såsom avtalet är skrivet skulle Nacka kommun binda sig att betala 50% av terminalens kostnad inklusive alla eventuella fördyringar. Även om vi inser att ett av sätten att säkra en terminal är att betala en del av den kostnaden inkluderar den nuvarande formuleringen alltför stora risker för att vara acceptabelt.

Däremot ser vi bättre möjligheter att snabbare komma till ett färdigt resultat vid Slussen via ett statligt planföreläggande. Detta för att försäkra oss om att det fiasko som vi varnade för och som tyvärr blev verklighet inte inträffar igen. En Slussenanläggning utan adekvat kollektivtrafikfunktion vore förödande.”

Sidney Holm lät anteckna följande.

”Vi i Miljöpartiet har ännu inte hunnit diskutera och tagit ställning till den överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn som togs fram under sommaren. Personligen stöder jag idén om uppdelningen med en terminal både vid Slussen och i Nacka. Jag har heller ingenting att invända mot den föreslagna finansieringen. Dock utgår jag ifrån att terminalernas storlek baseras på en kapacitetsutredning där kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna (dvs. resor med bil eller kollektivtrafik, och exklusive resor med gång eller cykel) ständigt ökar.

Vi i Miljöpartiet har dock starka invändningar mot den planerade placeringen av bussterminalen vid Slussen. Vi anser att terminalens läge med närbild till tunnelbanan ska prioriteras före kommersiella lokalers läge. Vi anser också att kollektivtrafikanternas säkerhet inte får riskeras genom användning av gasbussar i ett slutet bergrum.”

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

”Det hände på senaste kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott att Nackalistan hade rätt i sak om att betalningen låg utanför gränsen på 850 miljoner kr, något som KS-ordförande Mats Gerdau mycket bestämt hävdade inte var fallet på nätet, som en följd av en artikel i NVP. Inga fler kommentarer om rättvisa och sanning m.m. utan saken talar för sig själv.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Nackalistan ansluter sig till socialdemokraternas protokollsanteckning men har också egna synpunkter. Dessa gäller att det saknas medel från staten i kostnadsfördelningen av terminalbygget jfr med fördelningen av Slussenterminalen. Det saknas en ansvars- och kostnadsfördelning för drift och underhåll på liknande sätt som för Slussenterminalen. Det saknas en mer komplett kostnads- risk och konsekvensanalys före beslutsfattande av T-baneavtalet och osäkerheten om vad som ingår och inte ingår är ett tydligt tecken på det. Det har revisorerna påpekat ett antal ggr tidigare att det ska finnas på plats i samband och före beslutsfattande vid stora byggprocesser. Den anledning som gjorde att Nackalistan valde att som enda parti inte skriva under T-baneavtalet.”

Stefan Saläng lät anteckna följande för Folkpartiets kommunstyrelsegrupp.

”Folkpartiets i Nacka grundhållning i fråga om Slussenprojektet har varit och är:

1. den framtida bussterminalen och ändstationen för Saltsjöbanan utformas så att Nackaborna enkelt, snabbt och bekvämt ska ta sig till Stockholm och omvänt.
2. trafikstörningarna för alla trafikantkategorier under själva ombyggnadstiden måste minimeras,

Den nu aktuella överenskommelsen om finansieringen innebär en återstart av detaljplanearbetet för en bussterminal där vi kommer att verka för att dessa trafikantkrav på den framtida bussterminalen och Saltsjöbanan tillgodoses.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Bilaga 1

KS 2014-09-01

Ärende 4

Överenskommelse om
finansiering av
bussterminallösning för
Ostsektorn.

Hans Peters (C)

Protokollsanteckning*Undermålig hantering*

Stockholms stad har tyvärr hanterat frågan om Slussens förnyelse och ombyggnad på ett undermåligt sätt. Och det under lång tid. Vi förstår att frågan är komplex och innehåller många parametrar och att det funnits och finns många "fallgropar". Men Sveriges huvudstad borde ha kunnat bättre.

Detaljplanetrassel

Åtgärder borde satts in ordentligt redan på 1990-talet, ingen tog tag i problemet på den tiden. Frågan sköts framåt i tiden och sedan togs många olika förslag fram i samband med den arkitekttävling som Stockholm stad utlyste för en del år sedan. Tyvärr valde staden, genom politiska beslut, att gå vidare med en rätt omfattande och dyr ombyggnad kallad "Nya Slussen". En stor och dyr projektorganisation med mängder av inhyrda konsulter påbörjade arbetet och man tog fram detaljplaner. Olika överklaganden av de två detaljplanerna (Det skulle ha varit EN plan från början, utlovades det av staden) ledde först till underkänning i den delen som avsåg själva Slussen i Mark- och miljööverdomstolen. Efter en uppgörelse med en fastighetsägare kunde dock planen godkännas i Mark- och miljööverdomstolen. Den andra planen, den för bussterminalen, upphävdes sedan på formella grunder av Mark- och miljööverdomstolen. Därefter har planarbetet stått stilla i väntan på en överenskommelse om finansieringen. Nu finns ett förslag på finansiell lösning för den nya terminalen i Katarinaberget och Stockholm har meddelat att man nu startar en ny planprocess.

Nya terminaler ett måste

Staden äger planfrågan men har inte kunnat hantera helheten på ett förtroendefullt sätt. Det framkommer gång på gång att olika typer av misstag begås, inte minst i den formella hanteringen när det gäller att följa lagar och bestämmelser. Nacka kommun befinner sig nu i den situationen att staden bestämt sig för hur man vill göra, men det allra viktigaste för Nacka- och värdmöbornas intresse är att det finns en bussterminal vid Slussen med hög kapacitet som fungerar långsiktigt även efter att tunnelbanan byggs ut till Nacka.

Vi måste därför godkänna Nackas medverkan i finansieringen av vår del, dvs. 50% av en kommande terminal vid Nacka Forum. Det är av mycket stor vikt att det byggs en fungerande och effektiv terminal även vid Nacka Forum.

Katarinaberget?

Det finns dock en risk för att stadens arbete med den nya planen för en terminal inte kan genomföras som planerat. Det finns risker av juridisk karaktär, men också ekonomiska, politiska och tekniska risker finns som måste hanteras. Vi kan idag inte vara helt säkra på att Stockholm kommer att kunna bygga den nya terminalen i Katarinaberget. Och så länge vi inte vet det och processerna inte haft sin gång så borde möjligheten till en alternativ lösning med en terminal i ytläge vid Slussen, ungefär i nuvarande läge, inte byggas bort. Det får inte bli så att staden bygger bort en möjlig alternativ lösning samtidigt som terminalen i Katarinaberget av någon anledning inte kan byggas. I det läget finns det risk för att Nacka och Värmdö blir utan terminal vid Slussen. Det vore mycket olyckligt och skulle sätta press på Nacka att bygga en mycket större terminal vid Forum än vad som var tänkt. Det skulle också i så fall påverka bl.a utbyggnaden av Nacka stad på ett negativt sätt.

Vi tror dock att en terminal i ytläge är att föredra framför en terminal i Katarinaberget.

För Centerpartiets del ser vi detta ärende som att vi tar ställning Nacka kommunens andel av kommande finansiering av ny bussterminal vid Nacka Forum.

2014-08-04

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/676-049

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige godkänner överenskommelsen den 1 juli 2014 mellan Stockholms läns landsting, Stockholm stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn.

Sammanfattning

Stockholms läns landsting, Stockholm stad, Nacka kommun och Värmdö kommun har i en överenskommelse den 1 juli 2014 lagt grunden för en långsiktigt hållbar bussterminallösning för ostsektorn, omfattande både en kapacitetsstark bussterminal vid Slussen i Katarina-berget och en vid Nacka centrum. Vid sidan av de påtagliga fördelar lösningarna medför främst för alla som åker kollektivt, innebär överenskommelsen för Nackas del att kommunen och Stockholms läns landsting delar investeringen lika för bussterminalen i Nacka, helt i enlighet med det tunnelbaneavtal som kommunen ingick i januari 2014.

Ärendet

En väl fungerande kollektivtrafik i Ostsektorn förutsätter en kapacitetsstark bussterminal vid Slussen och vid Nacka centrum som långsiktigt har förutsättningar att erbjuda en bra och väl fungerande omstigning mellan buss och tunnelbana. Den 1 juli 2014 ingick Stockholms läns landsting, Stockholm stad, Nacka kommun och Värmdö kommun en överenskommelse som lägger grunden för hur parterna ska finansiera dessa terminaler. Överenskommelsen är helt i linje med de behov och förväntningar som kommunstyrelsen enhälligt har framfört tidigare.

Terminalen vid Slussen byggs in i Katarinaberget och kommer att ha 17 avgångsplatser och åtta ankomstplatser. Den vid Nacka centrum kommer att ha 15 påstigningsplatser. Med dessa bågge terminaler beräknas behovet vara tillgodosett fram till år 2050.

Terminalen vid Slussen beräknas till 1,43 miljarder kronor i prisnivå februari 2014. Staten finansierar terminalen till 50 procent genom länsstyrelsens länsplan, medan landstinget och Stockholm finansierar 25 procent vardera. Stockholm bygger terminalen på landstingets uppdrag, vilket ska äga den och ansvara för framtida drift. Stockholm stad bekostar och utför erforderliga provisorier för Nacka- och Värmdötrafiken, Saltsjöbanan och Waxholmsbolagets båttrafik. Under byggtiden står landstinget för merkostnader för en utökad busstrafik för dessa. Efter bygget av terminalen vid Slussen bekostar landstinget upprustningen av Saltsjöbanan och nödvändiga kostnader för att lägga tillbaka spåranläggningen.

Terminalen vid Nacka centrum bekostas lika mellan Stockholms läns landsting och Nacka kommun, helt i enlighet med det huvudavtal om tunnelbaneutbyggnaden som ingicks i januari 2014.

Den nu träffade överenskommelsen kommer att regleras vidare i genomförandeavtal för vardera terminal. Utformning och kostnader kommer att hanteras i det skedet.

Nackaterminalen ska vara färdig senast när tunnelbanan till Nacka Centrum invigs. Enligt tunnelbaneavtalet ska trafikstart ske cirka år 2025.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för terminalen i Nacka centrum är mycket beroende av den utformning som väljs och som idag inte är beslutat. I Stockholms läns landstings mycket tidiga och preliminära kalkyler beräknas kostnaden för en terminal med tolv påstigningsplatser totalt till ca 250 miljoner kr, varav hälften belastar Nacka kommun. Landstingets kalkyl bygger på en terminal i markplan. Kalkylen påverkas av möjlig placering av terminalen och koppling till den planerade överdäckningen av väg 222. I tunnelbaneavtalet fastställs att Nacka kommun och Landstinget ska dela lika på kostnaderna för en ny terminal. Det ligger därmed i bågge parters intresse att hitta en kostnadseffektiv lösning som samtidigt tar hänsyn till kommunens övriga planering i området och som ger en mycket god omstigning mellan buss och tunnelbana. De närmare ekonomiska konsekvenserna av överenskommelsen för Nackas del är beroende av den placering och konstruktion för terminalen som väljs och kommer att beskrivas och beslutas i de genomförandeavtal som överenskommelsen föranleder.

Bilagor

Överenskommelse den 1 juli 2014 om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Gunilla Glantz
Stadsbyggnadsdirektör

Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

Parter

Stockholms läns landsting

Stockholms stad

Nacka kommun

Värmdö kommun

1. Inledning

Denna överenskommelse innebär att parterna är överens om utbyggnad och finansiering av framtida bussterminallösning för Ostsektorn. Lösningen innebär att en bussterminal byggs vid Slussen i Katarinaberget samt att en bussterminal byggs vid Nacka Centrum.

Utbyggnaden innebär att kapacitetsbehovet för busstrafiken inom denna sektor är säkrad till 2050. Tillsammans med en utbyggd tunnelbana till Nacka Centrum blir kollektivtrafiken konkurrenskraftig och möjliggör en fortsatt positiv bebyggelseutveckling för samtliga inblandade kommuner.

Överenskommelsen innebär därmed ett långsiktigt ansvarstagande som skapar en fungerande och attraktiv helhetslösning för kollektivtrafiken i Ostsektorn.

2. Utbyggnad av bussterminaler i Ostsektorn

Överenskommelsen innebär att följande bussterminaler byggs:

- Bussterminalen vid Slussen byggs i Katarinaberget. Den får 17 avgångsrespektive reglerplatser och 8 ankomstplatser.
- Bussterminal byggs vid Nacka Centrum. Antalet påstigningsplatser vid bussterminalen vid Nacka Centrum sätts till 15 platser.

3. Finansiering

3.1. Bussterminal Slussen

Bussterminalen vid Slussen är kostnadsberäknad till 1 430 miljoner kronor (prisnivå februari 2014). Samtliga intäkter och kostnader ska räknas om med KPI. Fördelningen av investeringsvolymen mellan parterna är: staten (genom Länsstyrelsen och Länsplan) 50 procent, Stockholms läns Landsting 25 procent och Stockholms stad 25 procent.¹

---

¹ Stockholms stads finansiering är att se som en evakueringsersättning för befintlig bussterminal.

Investeringsvolym i miljoner kronor prisnivå februari 2014

Part	Investeringsvolym (Mkr) prisnivå feb 2014
Länsstyrelsen (Länsplan)	715
Stockholms läns landsting	357,5
Stockholms stad	357,5
Summa	1 430

Parterna är vidare överens om att bussterminalen byggs av Stockholms stad, på uppdrag av Stockholms läns landsting, som ska äga anläggningen och ansvara för den framtida driften av bussterminalen. För att säkerställa projektets genomförande tillsätts en partsgemensam styrgrupp, med representanter från bland annat landstingsstyrelsens förvaltning respektive stadsledningskontoret i Stockholms stad. Ett särskilt genomförandeavtal mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting ska utarbetas som närmare reglerar byggandet av bussterminalen och övriga Slussen, i de delar som påverkar Storstockholms lokaltrafik. De två parterna slår dock redan nu fast följande;

Bussterminalens fastighet bildas genom en 3D-fastighetsbildning. Stockholms stad ansvarar för och genomför fastighetsbildningen. De kostnader som uppstår i samband med den, såsom markåtkomst och ersättning gentemot tredje man, finansieras via projekt Bussterminal Slussen.

Bussterminalens funktion och utformning utgår från rådande riktlinjer och myndighetskrav. Ställs högre krav av någondera part, svarar den parten för eventuella kostnadsökningar.

Stockholms stad bekostar och bygger erforderliga provisorier för Nacka/Värmdötrafiken, innerstadsbusstrafiken, Saltsjöbanan och Waxholmsbolagets båttrafik som byggandet av bussterminalen och övriga Slussen orsakar inför och i samband med bygget.

Stockholms läns landsting står under byggtiden för merkostnader för en utökad busstrafik för Nacka/Värmdötrafiken, innerstadsbusstrafiken och Saltsjöbanan, samt utökad båttrafik.

Vad gäller påverkan på tunnelbanans trafik och konstruktion svarar Stockholms läns landsting för de kostnader som uppstår till följd av byggandet av bussterminalen. Stockholms stad svarar för de kostnader som uppstår till följd av byggandet av övriga Slussen.

Under byggtiden av bussterminalen och övriga Slussen svarar projektet Bussterminal Slussen för skador gentemot tredje man samt eventuell tillfällig markåtkomst för etablering, upplag mm.

Efter bygget av Slussen bekostar Stockholms läns landsting upprustningen av Saltsjöbanan och de nödvändiga kostnader som uppstår vid tillbakaläggandet av spåranläggningen samt eventuella kostnaderna för förberedelse för spårväg över Slussens övre plan.

Stockholms stad fakturerar Stockholms läns landsting för upparbetade investeringsutgifter två gånger per år. Betalning ska erläggas inom 30 dagar från fakturadag.

3.2. Bussterminal Nacka Centrum

Bussterminal vid Nacka Centrum med 15 påstigningsplatser. Fördelningen av investeringsvolymen mellan parterna i enlighet med avtalet för 2013 års Stockholmsförhandling: Stockholms läns landsting 50 procent och Nacka kommun 50 procent.

4. Riskfördelning

4.1. Bussterminal Slussen

Länsstyrelsen har i den nyligen beslutade Länsplanen avsatt 300 mnkr mellan åren 2014-2018 för objektet bussterminal Slussen. Landshövdingen har vidare i en avsiktsförklaring 2014-06-18 uttryckt att statlig medfinansiering i kollektivtrafikinvesteringar kan uppgå till 50%. "Länsstyrelsen avser därför att verka för ökad statlig medfinansiering av kollektivtrafikprojektet Bussterminal Slussen." *Se bilaga 1.*

Om staten i Länsplanen inte kan inrymma ökad finansiering till bussterminal Slussen, ytterligare 415 miljoner kronor, behöver parterna för denna överenskommelse öka sin medfinansiering. De investeringsmedel som tillkommer utöver angivet i 3.1. ovan fördelas mellan parterna enligt: Stockholms läns landsting 40 procent, Stockholms stad 40 procent och Värmdö kommun 20 procent.

Investeringsvolym om ytterligare medel inte går att ta ur Länsplanen

Part	Investeringsvolym (Mkr) prisnivå feb 2014
Länsstyrelsen (Länsplan)	300
Stockholms läns landsting	523,5
Stockholms stad	523,5
Värmdö kommun	83
Summa	1 430

Överstiger kostnaden för bussterminalen 1 430 miljoner kronor, omräknat med hänsyn till KPI, finansieras det av Stockholms läns landsting till 60 procent och Stockholms stad till 40 procent.

4.2. Bussterminal Nacka Centrum

För bussterminal vid Nacka Centrum delar Stockholms läns landsting och Nacka kommun på eventuella fördyringar enligt principen 50/50.

5. Övrigt

5.1. Detaljplan och miljödom för bussterminal vid Slussen

I och med denna överenskommelse ska Stockholms stad skyndsamt genomföra arbetet med att ta fram detaljplan och miljödom för ny bussterminal vid Slussen.

5.2. Värmdö kommun

Värmdö kommun ska verka för förbättrade lösningar för kollektivtrafiken på Värmdö.

5.3. Framtida trafikering

Överenskommelsen säkrar storleken på bussterminalerna samt den övergripande finansieringen. Trafikeringen, det vill säga vilka bussar som trafikerar vilken terminal, ansvarar Stockholms läns landsting för inom ordinarie verksamhet.

5.4 Färdigställande

Parternas gemensamma målsättning är att Bussterminal Slussen färdigställs i samband med färdigställandet av övriga ombyggnaden av Slussen.

6. Kommande avtal

Denna överenskommelse kommer att regleras vidare i genomförandeavtal, för buss-terminal Slussen under 2014 och för bussterminal Nacka Centrum under 2015. För kollektivtrafikanläggningar inom Slussen, såsom Saltsjöbanan, ska erforderliga markupplåtelseavtal tecknas.

7. Giltighet

Denna överenskommelse är giltig under förutsättning av att parterna fattar erforderliga beslut om denna överenskommelse och kommande avtal i sina beslutande församlingar.

Stockholm den 1 juli 2014

Torbjörn Rosdahl
Finanslandstingsråd
landstingsstyrelsens ordförande
Stockholms läns landsting

Sten Nordin
Finansborgarråd
kommunstyrelsens ordförande
Stockholms stad

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Monica Pettersson
Kommunstyrelsens ordförande
Värmdö kommun

Stockholms läns landsting

Stockholms
stad

NACKA
KOMMUN

VÄRMDÖ KOMMUN

§ 161

1 september 2014

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**

Dnr KFKS 2014/660-253

Försäljning del av fastigheten Älta 10:47, projekt 9624, Ältabergs verksamhetsområde, DP 480

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ingå köpekontrakt, som innebär att del av Älta 10:47 säljs av Nacka kommun till Reforma Förvaltning AB för 11 040 000 kr.

Ärende

- Området som säljs från fastigheten Älta 10:47 är ca 6 900 kvm.
- Området ligger inom Ältabergs verksamhetsområde, DP 480.
- Köpeskillingen är satt till 1600 kr/kvm tomtarea.
- Tillträdesdagen är 1 oktober 2014.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 augusti 2014 § 158
Mark- och exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 7 juli 2014

Bilaga 1 Köpekontrakt med tillhörande bilagor

Bilaga 2 Detaljplanekarta

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 12 augusti 2014 § 158

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ingå köpekontrakt, som innebär att del av Älta 10:47 säljs av Nacka kommun till Reforma Förvaltning AB för 11 040 000 kr

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Jan-Eric Jansson (KD), bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Majvie Swärd (S), yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V) att ärendet avslås.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Beslutsgång

Med avslag på Majvie Swärds yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

"Vänsterpartiet motsätter sig att den kommunala marken säljs ut. Vi vill istället att den upplåts med tomträtt. Det ger kommunen en annan rådighet över marken i en avgången framtid när kanske ändrade förhållanden gör att en annan disposition av marken är angelägen."

Majvie Swärd reserverade sig för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

"Att ta tillvara ett markområde som ägs av kommunen är ofta något som Nackalistan motsätter sig. Det är viktigt att äga mark och ha som verktyg för framtidens exploateringsbehov. I detta fall så kan man inte förvänta att marken kommer att användas till annat än industri- och företagsmark vilket gör att läget är ett annat. Möjligheten att köpa och alternativt få en tomträtt är en bra lösning i detta fall."

Carl-Magnus Grenninger (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

"Socialdemokraterna har reserverat sig mot beslutet att sälja Älta 10:47 i Ältaberg, därför att vi fortsätter att vidhålla att kommunen måste upphöra med att sälja mark, och därmed främhänsa sig den framtida möjligheten att utnyttja marken för ett kommunalt ändamål. I detta fall finns dessutom angränsande tomter/fastigheter som är i kommunal ägo och som medför att det kan finnas ett större område, som går att utnyttja kommunalt, utan att behöva betala höga avgifter för att köpa tillbaka marken. Till saken hör också att det idag finns fastigheter i området som upplåtes med tomträtt."

Jan-Eric Jansson lät anteckna följande.

"Om ett gott företagarklimat ska uppnås där det är enkelt att driva och starta företag så krävs en politik som förstår företagens villkor. När Socialdemokraterna avslår möjligheten för Reforma Förvaltning AB att köpa mark för att driva sitt företag då har politiken begränsat möjligheten för ett företag att driva sin verksamhet på effektivaste sätt. Det är de

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

många små byråkratiska beslut som vi bekämpar som hämmar utbudet av arbetsplatser på företagen. Ett litet socialdemokratiskt avslag, antagligen av ideologiska skäl med stora konsekvenser för ett företag fick inte majoritetens och absolut inte vårt stöd. Reforma kan nu växa och ge arbete åt fler.”

Mats Gerdau lät anteckna följande för Moderaternas kommunstyrelsegrupp.”

”Ägandet av tomten där man driver sin verksamhet är en viktig förutsättning för vissa företag att kunna ta ett långsiktigt ansvar. Det behövs som trygghet och säkerhet. Det är också positivt att kommunen kan sälja mark och få in intäkter som kan användas till andra angelägna ändamål, i detta fall 11 miljoner kronor. Pengarna ska arbeta för Nackaborna på andra sätt än att ligga i passivt markägande, t ex genom köp av annan mark som behövs för kommunala ändamål eller för att bygga om förskolor till bostäder.”

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Försäljning del av fastigheten Älta 10:47, projekt 9624, Ältabergs verksamhetsområde, DP 480

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ingå köpekontrakt, som innebär att del av Älta 10:47 säljs av Nacka kommun till Reforma Förvaltning AB för 11 040 000 kr

Sammanfattning

- Området som säljs från fastigheten Älta 10:47 är ca 6 900 kvm.
- Området ligger inom Ältabergs verksamhetsområde, DP 480.
- Köpeskillingen är satt till 1600 kr/kvm tomtarea.
- Tillträdesdagen är 1 oktober 2014.

Ärendet

Ältadalens verksamhetsområde är ca 10 ha stort med ett strategiskt läge intill Tyresövägen. För området gäller en detaljplan som vann laga kraft den 12 januari 2010. Området medger bebyggelse för småindustri, kontor och handel, som utgör ca 7 ha av verksamhetsområdet. Tillfart till området skall ske via Tyresövägens nya trafikplats Skrubba-Lindalen.

I samband med utbygganden av de allmänna anläggningarna har kommunen iordningställt kvartersmarken till en grovplanerad yta innan försäljningen sker. Kommunen kommer även att betala fastighetsbildningskostnaderna för att bilda fastigheterna.

Anläggningsavgift för vatten och avlopp skall dock betalas av köparen enligt för varje tidpunkt gällande va-taxa.

Köpeskillingen, inklusive gatukostnader, är satt utifrån ett markvärde på 1600 kr/kvm tomtarea, bedömt av utomstående värderingsman. Markvärdet är högre för de södra delarna inom detaljplaneområdet på grund utav deras större byggrätt.

En ansökan om fastighetsreglering har skickats in till Lantmäteriet. Köpeskillingen ska utifrån den angivna arealen om 6900 kvm justeras med 1600 kr/kvm tomtarea när den slutgiltiga arealen för fastigheten är känd genom förrättning.

Bilagor

- Bilaga 1   Köpekontrakt med tillhörande bilagor
Bilaga 2   Detaljplanekarta

Tomas Vesterlin
Tf. Markchef

Ulrika Almqvist
Markingenjör

KÖPEKONTRAKT

§ 1 PARTER, OBJEKT OCH KÖPESKILLING

Nacka kommun, genom dess kommunstyrelse, nedan kallad kommunen försäljer härmed till Reforma Förvaltning AB, 556936-3855, Box 312, 135 29 Tyresö nedan kallad köparen, del av fastigheten Älta 10:47, se bilaga 1, i Nacka kommun, med en areal om ca 6 900 kvm, för en överenskommen köpeskilling av ELVAMILJONERYRTIOTUSEN (11 040 000) kronor samt på följande villkor i övrigt.

§ 2 FASTIGHETSBILDNING

Ansökan om fastighetsreglering enligt bilaga 1 har lämnats in till lantmäterimyndigheten i Nacka. Köpeskillingen, som ska erläggas på tillträdesdagen, enligt §5, ska utifrån angiven areal i §1 justeras med 1600 kr/kvm tomtarea då sluttgiltig areal för fastigheten är känd.

§3 FASTIGHETENS SKICK

Fastigheten försäljs i det skick den är på köpekontraktsdagen. Köparen har själv besiktigt fastigheten och kunnat utröna dess skick.

Parterna är ene om att några muntliga avtal eller utfästelser utöver detta köpekontrakt beträffande fastighetens skick icke föreligger.

Med hänvisning till ovan godkänner köparen fastighetens skick och avstår därfor med bindande verkan från alla anspråk mot kommunen på grund av såväl synliga som dolda fel och brister i fastigheten.

§ 4 TILLTRÄDESDAG

Fastigheten skall tillträdas av köparen den 1 oktober 2014 eller annan tidpunkt som parterna kommer överens om.

§ 5 KÖPESKILLINGENS ERLÄGGANDE

Köpeskillingen erlägges så att köparen

a)	betalar handpenning vid detta kontrakts undertecknande	1 104 000 kronor
b)	betalar kontant på tillträdesdagen	9 936 000 kronor

Summa : 11 040 000 kronor

§ 6 PENNINGINTECKNINGAR

Kommunen garanterar att fastigheten på tillträdesdagen icke besväras av penninginteckningar.

§ 7 SERVITUT OCH NYTTJANDERÄTTER

Kommunen garanterar att fastigheten överlätes fri från besvärande servitut och nyttjanderätter förutom de som är redovisade i fastighetsregistret.

§ 8 FÖRDELNING AV UTGIFTER

I köpeskillingen ingår gatukostnadsersättning. Anläggningsavgift för vatten, spillvatten och dagvatten skall däremot betalas av köparen enligt vid varje tidpunkt gällande va-taxa.

Kommunen skall betala skatter, räntor och andra periodiska utgifter för fastigheten av vad slag de vara må, i vad de belöpa på tiden intill tillträdesdagen. Från och med nämnda dag åvilar betalningsskyldigheten i dessa hänseenden köparen.

§ 9 BYGGNADSSKYLDIGHET, VITE SAMT SÄKERHET

Köparen förbinder sig att inom tre år efter tillträdesdagen färdigställt bebyggelse om minst 2 000 kvm BTA enligt detaljplan och lämnat bygglov. Tomt och bebyggelse skall utformas enligt bilaga 2.

Om köparen eller ev. ny ägare inte fullgjort byggnadsskyldigheten enligt ovan, skall kommunen erhålla ett vite på 1 300 000 kronor. Tidsförlängning kan medges av kommunen om särskilda skäl därtill föreligger.

Som säkerhet för detta vitesbelopp skall kommunen erhålla ett pantbrev med bästa rätt i fastigheten på 1 300 000 kronor. Kommunen skall, efter anfordran från fastighetsägaren, återlämna pantbrevet till fastighetsägaren. Detta kan ske tidigast inom en månad efter att byggnadsskyldigheten har uppfyllts.

§ 10 SKADESTÅND

Skulle köparen eller kommunen inte fullborda sina åtaganden enligt detta avtal, äger motparten rätt till skälig ersättning. Skulle åsidosättande av åtagande vara av väsentlig betydelse, har motparten dessutom rätt att häva köpet.

Vid köparens kontraktsbrott skall kommunens ersättning regleras i första hand ur erlagd handpenning. Överstiger kommunens skada handpenningen, är köparen skyldig att erlägga mellanskillnaden. Understiger skadan handpenningen, skall mellanskillnaden snarast återbetalas till köparen under förutsättning att köpet hävs.

§ 11 LAGFART OCH UTTAGANDE AV PANTBREV

Sedan köpeskillingen har erlagts och köpebrev undertecknats lämnar köparen fullmakt för kommunen att söka lagfart på förvarvet samt att söka intekning och uttaga ett pantbrev på 1 300 000 kronor enligt § 9. Alla med lagfartsökandet och uttagande av pantbrev förenade kostnader betalas av köparen.

§ 12 ÖVERLÄMNANDE AV KÖPEBREV

På tillträdesdagen skall kommunen till köparen för dennes undertecknande utfärda kvitterat köpebrev avseende fastigheten och övriga handlingar som erfordras för att köparen skall få lagfart.

§ 13 SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

Köparen skall vid projektering och uppförande av byggnader och anläggningar inom fastigheten följa riktlinjer för etablering enligt bifogad bilaga 3.

§ 14 POLITISKT BESLUT

Detta köpekontrakt är för kommunen bindande endast under förutsättning att kommunfullmäktige i Nacka kommun beslutar att ingå detsamma genom beslut som vinner laga kraft.

§ 15 VIDAREÖVERLÅTELSE

Vid en eventuell vidareöverlåtelse är köparen skyldig att i köpekontraktet överföra återstående åtaganden enligt detta avtal och tillförskriva den nya köparen att i sin tur göra det samma.

§ 16 ÖVRIGT

I övrigt gäller vad som i 4 kap. jordabalken eller ejest i lag stadgas om köp och byte av fast egendom.

Detta köpekontrakt är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den
För NACKA KOMMUN

Nacka den 8/7-2014
För Reforma Förvaltning AB

.....
Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Tomas Vesterlin
Tf. Markchef

Kommunens namnteckningar bevitnas:

.....
.....
.....

Köparens namnteckning/ar bevitnas:

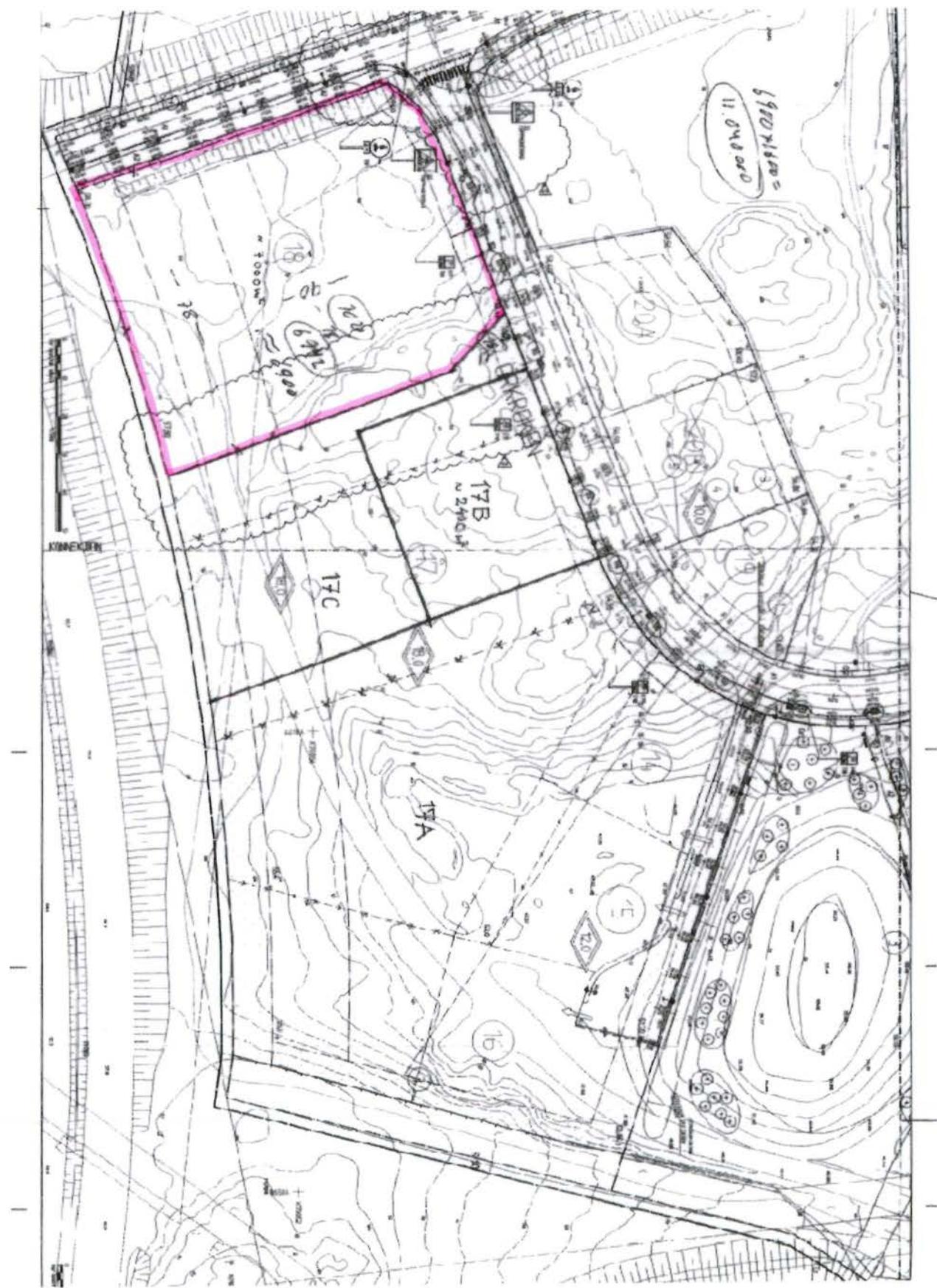

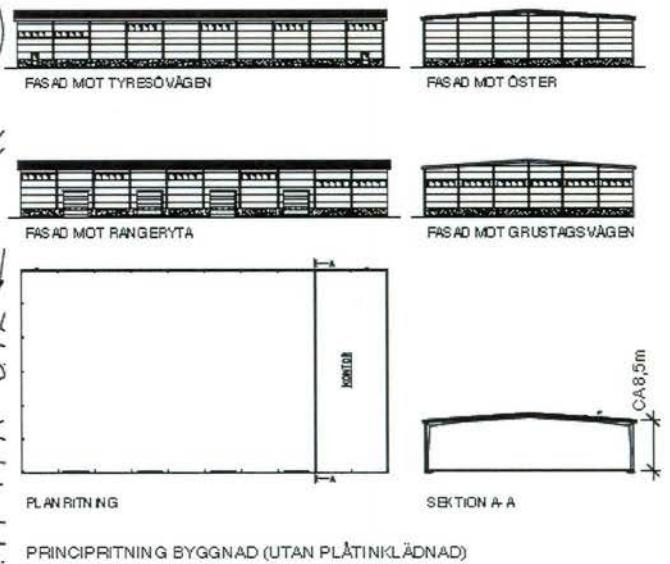
.....
.....

BILAGOR

- 1 Skiss fastighetsindelning
- 2 Tomt- och bebyggelseutformning
- 3 Riktlinjer för etablering

Riktlinjer för etablering i Ältabergs verksamhetsområde

Inledning

Nacka kommuns intention för Ältabergs verksamhetsområde är att små och medelstora företag från skilda branscher skall få största möjliga utbyte av en etablering i området. Läget är strategiskt vid Tyresövägen med omedelbar närhet till en utbyggd infrastruktur med den nya trafikplatsen.

Området är också en ny entré till östra delarna av Älta med ny planerad bostadsbebyggelse i Ältadalen och till Storkällans kyrkogård. Särskilt utformning och bebyggelse utmed Grustagsvägen, som är entrégata till området och till övriga Älta, är viktig för det samlade intrycket.

Nacka kommunen har höga ambitioner vad gäller områdets utformning. Kommunen har tagit fram dessa riktlinjer för etablering för att skapa ett sammanhållet område med en tydlig identitet.

Dessa riktlinjer är upprättade av Nacka kommuns ledningsgrupp för utvecklingen av Ältabergs verksamhetsområde.

Gestaltning

- Byggnadens exteriörer ska ha arkitektoniska och estetiska kvaliteter som är lämpliga för den etablerande verksamheten samt ge en god helhetsverkan. Samråd om byggnadernas utformning mm skall ske med Bygglovenheten, Nacka kommun.
- I samband med markförhandling ska intressent redovisa en skiss på planerade byggnader och en situationsplan för aktuell tomt. Skissen lämnas till Fastighetskontoret som samråder med Bygglovenheten. Skissen kommer efter godkännande läggas som bilaga till upplåtelseavtal.
- Grustagsvägen är entrégata till området och östra Älta och utformning av byggnader och tomtmark mot gatan är därför särskilt viktig. För dessa fastigheter ska samordning ske så att till exempel inhägnader och byggnader bildar en harmonisk helhet.

Nacka kommun

2 (3)

- Motsvarande gäller för utformning av de byggnader som vänder sig mot Tyresövägen.
- Genom val av likartade belysningsarmaturer och typ av ljuskälla inom tomtmark och allmän mark ska en sammanhållande karaktär skapas i området.

Färgsättning/material

- Färgskala för byggnader och anläggningar ska vara i falurött, ockragult, brun umbra, olivgrön, eller svart (se bild)
- Lättare, ljusare kulörer som vitt och grått kan också användas
- Till fasader och anläggningsdelar nyttjas material som ger karaktär och färg såsom tegel, trä, betong, sten, corténstål och rostfri plåt

Inhägnad

- Stängsel ska vara genomsiktliga för att få en öppen och genomblickbar stadsbild. Om verksamheten behöver avskärmas för insyn kan plank uppföras efter särskild prövning.
- Inhägnaden kan gärna kombineras med plantering.
- Plank och exponerade fasader ska vara klotterskyddade, t ex med ribbor, spaljéer eller en skyddande behandling så att klotter kan tas bort. Nacka kommun har som mål att anmält klotter ska saneras inom 24 timmar.
- Inhägnad ska utformas så att sikten vid in- och utfarter blir 40 m i vardera trafikrikningen, mätt tre meter in från närmaste vägbanekant.

Marken inom fastigheten

Gröna ytor inom fastigheten ska sparas eller nyanläggas. Gröna ytor bidrar till ett jämnare och behagligare klimat genom att träd och vegetation sänker stoftnivån i luften, minskar temperatursvängningar och binder damm. Området blir behagligt att vistas i och får en fin inramning. Omfattning av gröna ytor, som t ex gräsytor, planteringar, träd, gröna tak o dyl, ska redovisas i situationsplan enligt punkt 2 under Gestaltning ovan.

Miljö och dagvatten

Dagvatten från taktytor ska där så är möjligt infiltreras i stenkista, alternativt födröjas inom fastighet innan dagvatten leds vidare till kommunens dagvattennät.

Gröna tak – tak med vegetation av sedum (fetbladsväxter) eller gräs - tar upp en del av nederbördens och avrinningen till dagvattensystemet födröjs. Gröna tak ger fler miljövinster t.ex. ett stabilare inomhusklimat, som ger energibesparing både sommar och vinter, bullerdämpning, mm.

Nacka kommun

3 (3)

Dagvatten från hårdgjorda ytor inom fastighet, t.ex. parkering motsvarande 20 platser eller annan transportintensiv verksamhet, ska via tät ledningar ledas via oljeavskiljare inom fastigheten innan påkoppling sker till kommunens dagvattennät eller leds till infiltration/fördräjning. Miljöenhetens rekommendationer vid prövning av verksamhet ska följas.

Energi

Byggnader skall projekteras för att låg energiförbrukning. U-värden för uppvärmda byggnader skall vara

- U_{tak} = högst 0,13 W/m²K
- $U_{vägg}$ = högst 0,18 W/m²K
- U_{golv} = högst 0,15 W/m²K
- $U_{fönster}$ = högst 1,0 W/m²K

Luftläckaget via klimatskalet skall vara < 0,4 l/s, m² omslutande area vilket ska säkras i byggprocessen (kontrollplanen) via provtryckning (enligt SS 02 15 51). Detta krav omfattar inte portar.

Ventilationssystem skall förses med värmeåtervinning.

Byggnader skall förses med utvändig solavskärmning, nattkyla eller andra åtgärder för att minimera behovet av klimatkyla.

Utomhusbelysning ska vara av lågenergityp. Belysningskonsultation erbjuds och samordnas inom verksamhetsområdet. Genom att planera för lågenergibelysning inomhus och utomhus kan områdets energiförbrukning och därmed kostnader sänkas.

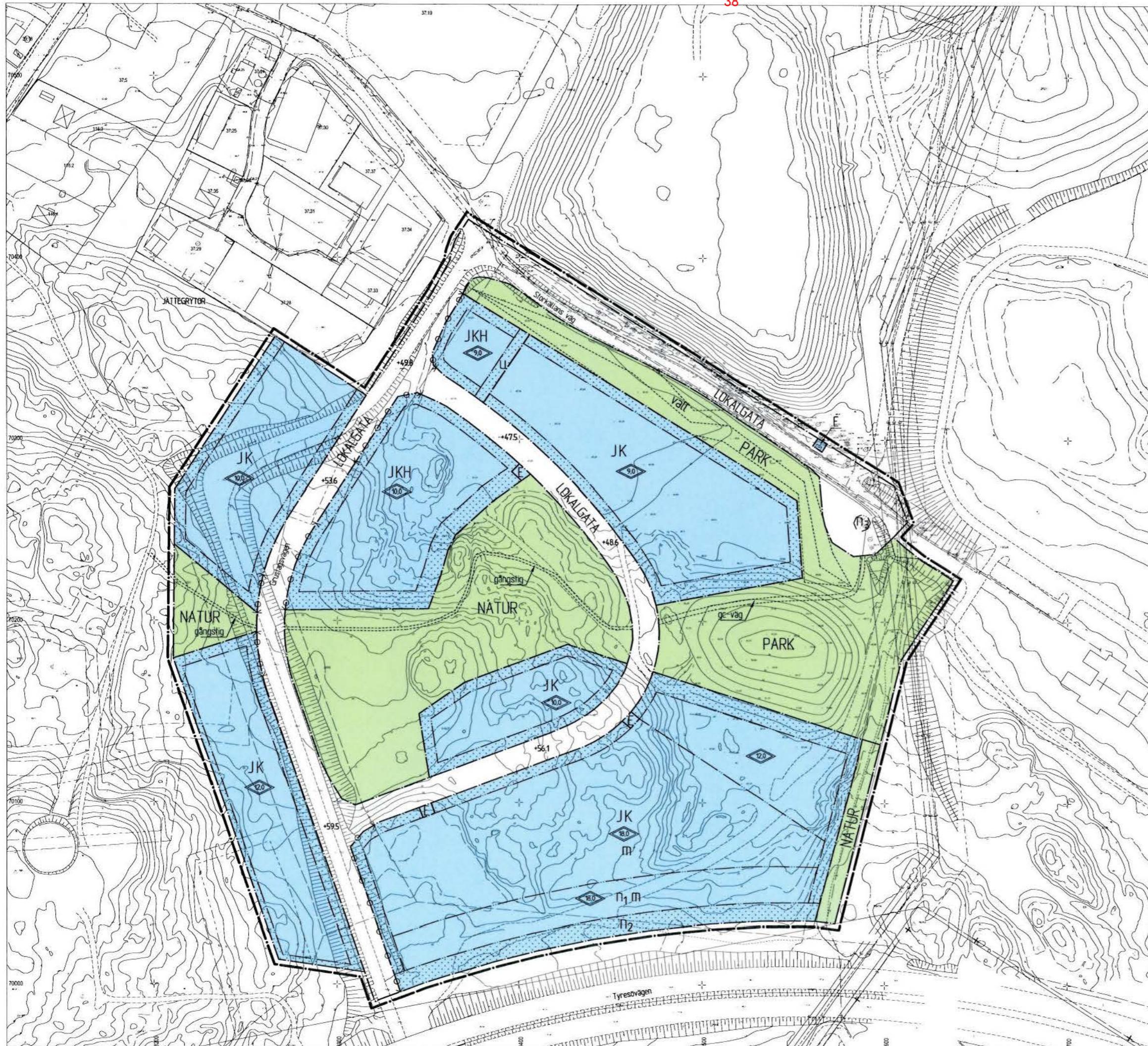
Alla tak ska projekteras och utföras för att klara laster för eventuell senare installation av solpaneler eller solfångare.

Skyltar

Skyltar ska placeras och utformas med hänsyn till sin omgivning och på ett sätt som berikar miljön. Det är viktigt att verksamheterna i området syns och att besökare och leverantörer hittar dit. Skyltar i området ska utformas på ett medvetet sätt och samordnas inom området i samband med bygglovprövningen.

Nacka kommun har riktlinjer för skyltar, se

http://www.nacka.se/web/bo_bygga/bygglov/riktlinjer/Sidor/skyltar.aspx

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående bezeichningar:
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Linje riltad 3 meter utanför planområdets gräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄNNA PLATS

LOKALGATA	Lokaltrafik
NATUR	Naturnära
PARK	Parkområde

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

JK	Småindustri, kontor
JKH	Småindustri, kontor och handel
E	Tekniska anläggningar

UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

- Föreskriven höjd över nollplanet
- gc-väg Gång- och cykelväg
- gångsig Gångsig
- n3 Träd får inte fällas

BEGÄRSNING AV MARKENS BEBYGGANDE

- Marken får inte bebyggas, stödmurar och plank får uppöras

MARKENS ANORDNANDE

- n1 Upplag får inte anordnas
- n2 Plantering ska finnas
- vall Skyddsvalv ska uppöras
- K-e- ↗ Ullart får inte anordnas

UTFORMNING, UTFÖRANDE

- Högska totalhöjd i meter. Utöver angiven högsta höjd får skorstenar, ventilationshuvar och dylikt uppöras

Inom planområdet får inte uppstås reklamskyltar som kan medföra störningar för trafiken t ex genom att vara faroränliga, blinkande eller ha dominerande utformning.

Dagvalven skall omhändras lokalt då förutsättning finns för en sådan lösning inom området.

STÖRNINGSSKYDD

- m Ekvivalentnivå för buller inomhus får inte överstiga 40 dB(A)

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandeheten slutar 10 år efter det att planen vunnit laga kraft.

ILLUSTRATIONER

- Illustrationslinje

PLANENS SYFTE OCH HUVUDORAG

Planens syfte är att skapa ett verksamhetsområde för i huvudsak småindustri och kontor samt en mindre del för handel t ex blomsterbutik, kiosk och lunchrestaurang. Storkållans väg kommer att utformas som en värdig infart till Storkållans kyrkogård. Det goda kommunikationsläget med kopplingen till Tyresövägen utnyttjas väl via en ny trafikplats i Skrubba-Lindalen.

Byggnadernas exteriörer ska ha arkitektoniska och estetiska kvaliteter som är lämpiga för byggnaderna som sådana och ger en god helhetsverkan.

Skala 1:1000
0 10 20 30 40 50
100m

Detaljplan för del av Älta 10:1 m.fl.
Ältadalens verksamhetsområde

Nacka kommun

Planelnenhet mars 2009

Till planen hör:
Planbeskrivning
Genomförandebeschrivning
Miljöredovisning

Andreas Totschnig
Planchef

Kristina Kälqvist
Plankonstekl

KFKS 2007/97 214
Projektnr 9624

Tillstyrkt av MSN 2009-09-23 §.262.
Anträgen om Kf 2009-12-14 §.223
Laga kraft 2010-01-12

DP 480

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 162

Dnr KFKS 2014/410-315

Parkeringsregler och -avgifter vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

- 1) Parkeringsavgifter på parkeringsytor vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1(bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse) ändras för *förtroendevalda och anställda* till följande nivåer.
  - a) 500 kronor för 30-dagarsparkering.
  - b) 35 kronor för dagsparkering.
- 2) Parkeringsavgifter på parkeringsytor vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1 (bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse), ändras för *besökare* till följande nivåer.
  - a) 10 kronor per timme för parkering som överstiger två timmar.
  - b) 50 kronor för dagsparkering.
- 3) Samma avgifter ska gälla för miljöbilar och vanliga bilar.
- 4) Beslutet om avgifter träder i kraft den 1 januari 2015.
- 5) Ärendet justeras så att kartbilagan med grön markering avser förmånsbilar, tjänstebilar, kommunalråd och oppositionsråd. Kartbilagan med ljusblå markering avser medarbetare och förtroendevalda.

Ärende

Sedan 2008 har det funnits parkeringsavgifter för anställda som parkerar vid stadshuset. Idag är det ofta svårt att hitta parkeringsplatser. Lösningen på detta är inte att bygga fler parkeringsplatser, utan via utökade avgifter få flera att gå, cykla eller åka kollektivt till arbetet. De nya parkeringsavgifterna förslås gälla för alla parkeringsplatser vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1. I det förslagna beslutet ingår i detta skede inte ingår parkeringsplatser vid Nacka gymnasium, Eklidens skola, ishallen och simhallen, som även de är belägna inom fastigheten Sicklaön 134:1. Parkeringsavgifter för de områdena kommer att prövas i ett sammanhang med avgifter vid andra kommunala verksamhetslokaler.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 10 juni 2014 § 144

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 21 maj 2014

Karta som visar de parkeringsytor som det föreslagna avgiftsbeslutet omfattar

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 10 juni 2014 § 144

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

1. Parkeringsavgifter på parkeringsytor vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1(bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse) ändras för *förtroendevalda och anställda* till följande nivåer.
  - a) 500 kronor för 30-dagarsparkering.
  - b) 35 kronor för dagsparkering.
2. Parkeringsavgifter på parkeringsytor vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1 (bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse), ändras för *besökare* till följande nivåer.
  - a) 10 kronor per timme för parkering som överstiger två timmar.
  - b) 50 kronor för dagsparkering.
3. Samma avgifter ska gälla för miljöbilar och vanliga bilar.
4. Beslutet om avgifter träder i kraft den 1 januari 2015.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Khashayar Farmanbar (S) yrkade att ärendet justeras så att kartbilagan med grön markering avser förmånsbilar, tjänstebilar kommunalråd och oppositionsråd. Kartbilagan med ljusblå markering avser medarbetare och förtroendevalda.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdau's yrkande.

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Khashayar Farmanbars yrkande om att justera kartbilagan.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

De få cykelparkerings som finns idag utanför stadshuset räcker inte till ens för dagens behov. På den bifogade kartan finns inget utrymme reserverat för ny cykelparkering. Tjänstemännen informerade efter en fråga muntligen om att man planerar för 36 nya cykelparkeringsplatser. Cykelparkering känns inte som något man prioriterar, vilket är lite märkligt med tanke på att kommunens uttalade ambition vid förtätningen av centrala Nacka, är att de huvudsakliga sätten att ta sig fram ska vara med kollektivtrafik, cykel eller till fots.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Parkeringsregler och -avgifter vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:I

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

- 1) Parkeringsavgifter på parkeringsytor vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1(bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse) ändras för *förtroendervalda och anställda* till följande nivåer.
  - a) 500 kronor för 30-dagarsparkering.
  - b) 35 kronor för dagsparkering.
- 2) Parkeringsavgifter på parkeringsytor vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1 (bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse), ändras för *besökare* till följande nivåer.
  - a) 10 kronor per timme för parkering som överstiger två timmar.
  - b) 50 kronor för dagsparkering.
- 3) Samma avgifter ska gälla för miljöbilar och vanliga bilar.
- 4) Beslutet om avgifter träder i kraft den 1 januari 2015.

Sammanfattning

Sedan 2008 har det funnits parkeringsavgifter för anställda som parkerar vid stadshuset. I dag är det ofta svårt att hitta parkeringsplatser. Lösningen på detta är inte att bygga fler parkeringsplatser, utan via utökade avgifter få flera att gå, cykla eller åka kollektivt till arbetet. De nya parkeringsavgifterna förslås gälla för alla parkeringsplatser vid Nacka stadshus, inom fastigheten Sicklaön 134:1. **I det förslagna beslutet ingår i detta skede inte ingår parkeringsplatser vid Nacka gymnasium, Eklidens skola, ishallen och simhallen, som även de är belägna inom fastigheten Sicklaön 134:1. Parkeringsavgifter för de områdena kommer att prövas i ett sammanhang med avgifter vid andra kommunala verksamhetslokaler.**

Bakgrund

I majoritetsprogrammet 2006 – 2010 beslutade kommunfullmäktige att Nacka ska arbeta för att minska klimatpåverkan från resor och transporter. Som en del av det arbetet har kommunen infört en strikt resepolicy för resor i tjänsten och dessutom arbetat aktivt för att minska klimatpåverkan från de anställdas pendlingsresor. Samlingsnamnet för dessa åtgärder som även omfattar bil- och cykelpool, subventionerade SL – kort och klimatkompensation av flygresor, är grönt resande.

För att öka incitamentet för de anställda att åka kommunalt, cykla eller gå till jobbet istället för att ta bilen, infördes under 2008 avgiftsbeläggning för anställda vid stadshuset. För att ytterligare främja miljövänliga alternativ beslutades att miljöklassade fordon fick parkera gratis.

Kommunstyrelsen beslutade den 8 juni 2011, § 144, om högre parkeringsavgifter. På grund av att inga p-övervakningsbolag kunde visa lösningar med att bara anställda, förtroendevalda och besökare till stadshuset skulle kunna betala och även kunna bli övervakade av p-vakt, så har inte kommunstyrelsens beslut av den 8 juni 2011 helt kunnat genomföras. I detta ärende föreslås utökade och högre kostnader för parkering.

Nya regler och avgifter för parkering

I och med att antalet medarbetare har ökat i stadshuset så har det blivit svårare att hitta parkeringsplats. Stadsledningskontoret anser att lösningen på detta problem inte är att bygga flera parkeringsplatser. Samtidigt ska kommunen nu bygga en tät och blandad stad på västra Sicklaön. I denna liksom i centrala Stockholm är ambitionen att de huvudsakliga sätten att ta sig fram ska vara med kollektivtrafik eller att gå eller att cykla. Användningen av egen bil måste minska. Därför måste även de parkeringsregler som ska gälla kring stadshuset ligga i linje med denna inriktning. Det är viktigt att stadshuset är en förebild när det gäller minskad användning av bil för att ta sig till arbetet. Jämfört med beslutet som togs 2011 görs därför några förändringar i reglerna för parkering liksom vad gäller avgiftsnivåerna.

Vid såväl beslutstillfället 2008 som 2011 fanns idén om att godkänd miljöbil skulle ge avgiftsfri parkering. Detta var kopplat till det undantag för trängselkatt som fanns för miljöbilar. Idag finns inte längre det undantaget från trängselkatt. En miljöbil tar lika mycket plats som en vanlig bil i trafiken och på en parkeringsplats. Därför föreslås att avgift ska betalas även för miljöbilar, inklusive elbilar. Även de som har förmånsbil ska betala avgift.

För anställda och förtroendevalda som vill ta egen bil till jobbet gäller att de ska ha en dekal i bilen. Man kan välja att betala för en dag i sänder eller för 30 kalenderdagar på en gång. För besökarna gäller gratis parkering upp till två timmar. Därefter betalar man per timme eller för hel dag.

Som nämnts så kommer det inte att byggas några fler parkeringsplatser. För det fall att kommunfullmäktige vid sitt sammanträde den 16 juni 2014 beviljar sökta investeringsmedel för åtgärder på Nacka stadshus parkering kommer en rad åtgärder att vidtas. Bland annat kommer befintliga platser att bli tydligt skyltade och parkeringen på grusplanen nere vid fotbollsplanen kommer att asfalteras. Liksom idag så kommer vissa parkeringsplatser att vara avsedda för besökare medan resterande är för anställda och förtroendevalda.

Samma parkeringsregler på hela Järlahöjden på sikt

Stadshuset är en del i en stor fastighet som även omfattar större delen av Järlahöjden. Samma parkeringsregler bör på sikt övervägas inom hela fastigheten. En kommande avgiftsbeläggning skulle då omfattar parkeringarna även vid ishallen, simhallen, Nacka gymnasium samt Eklidens skola.

En avgiftsbeläggning av alla parkeringar inom fastigheten Sicklaön 134:1 bör dock avvaka dels att de pågående arbetena för Kvarnholmsförbindelsen är avslutade och alla ytor återställda för sina ändamål, dels en genomgång av hur och i vilka fall parkeringsavgifter ska tas ut vid andra kommunala verksamhetslokaler. Stadsledningskontoret bedömer att den frågan behöver belysas i ett sammanhang, även om den kan leda till olika beslut för olika verksamhetslokaler beroende på bland annat tillgång till kollektivtrafik. Nackdelen med att avvakta med de andra parkeringsytorna inom fastigheten Sicklaön 134:1 är att det finns en påtaglig risk för att medarbetare med arbetsplats i stadshuset i stället parkerar vid ishallen eller de två skolorna, när avgifterna både höjs och införs även för miljöbilar.

Parkeringsavgifter för stadshusområdet inom fastigheten Sicklaön 134:1

Parkeringsavgifterna föreslås gälla från och med 1 oktober 2014 under vardagar kl 08.00 – 17.00, ej dag före sön- och helgdag. Avgift börjar tas ut varefter parkeringsautomater kommit på plats.

30-dagarsparkering (anställda och förtroendevalda)	500 kr
Dagsparkering (anställda och förtroendevalda)	35 kr
Korttidsparkering (besökare)	2 tim avgiftsfritt
Timparkering (besökare)	10 kr
Dagsparkering (besökare)	50 kr
Kvällar och helger	Avgiftsfritt

Ekonomiska konsekvenser

Införandet av parkeringsavgifter innebär att kommunen behöver upphandla parkeringsautomater och parkeringsövervakning. De avgifter som kommunen kommer att få in för par-

keringsavgifterna ska täcka dessa kostnader liksom del av underhållet av parkeringsplatserna.

Bilaga

Karta som visar de parkeringsytor som det föreslagna avgiftsbeslutet omfattar

Stadsledningskontoret

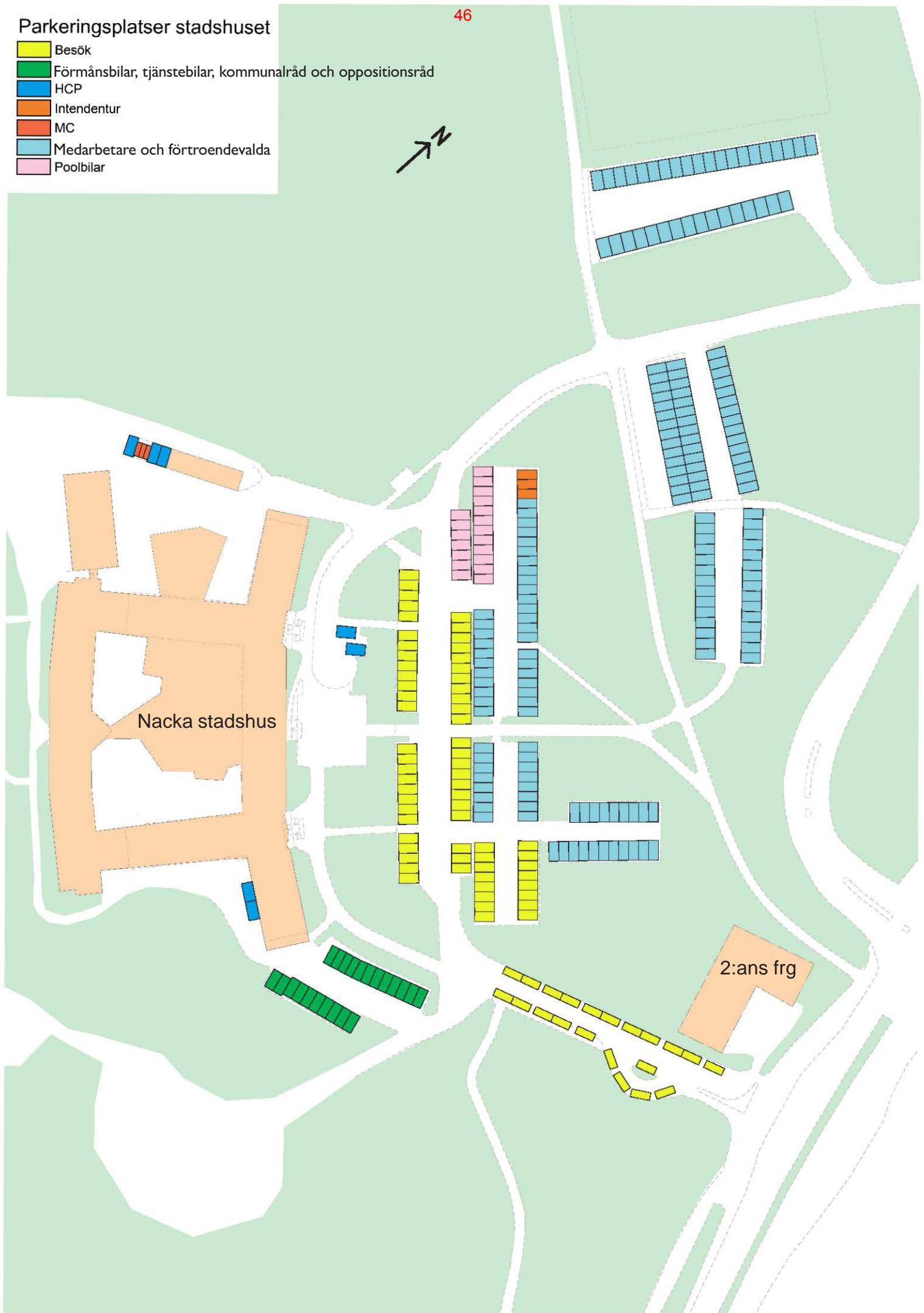
Jenny Asmundsson
Fastighetsdirektör

Mats Bohman
Administrativ direktör

Parkeringsplatser stadshuset

46

- Besök
  - Förståelse för förmånsbilar, tjänstebilar, kommunalråd och oppositionsråd
  - HCP
  - Intendentur
  - MC
  - Medarbetare och förtroendevalda
  - Poolbilar

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 163

Dnr KFKS 2013/191-040

Nyemission i Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige godkänner den föreslagna nyemissionen i Stockholmsregionens Försäkring AB och att ärendet behandlas på kommande extra bolagsstämma i bolaget.

Ärende

Nacka är tillsammans med nitton andra kommuner i stockholmsregionen delägare i Stockholmregionens Försäkrings AB. Bolaget har funnits sedan 2008 och har tillstånd att bedriva skadeförsäkring och återförsäkring för kommuner.

Sigtuna kommun ansöker om att bli delägare i Stockholmregionens försäkrings AB. När en ny kommun vill ansluta sig till bolaget ska aktieägarna i bolaget vara överens om det. Vid full enighet kommer bolaget kalla till extra bolagsstämma.

I ärendet föreslås att Sigtuna kommun bör få bli delägare i bolaget. På sikt bör fler delägare i Stockholmregionens försäkrings AB innebära lägre premier, då vi blir fler som delar på risker och de kostnader som bolagets administration medför.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 juni 2014 § 83
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 21 maj 2014
Brev Nyemission i Stockholmsregionens Försäkring AB

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 juni 2014 § 83

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige godkänner den föreslagna nyemissionen i Stockholmsregionens Försäkring AB och att ärendet behandlas på kommande extra bolagsstämma i bolaget.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2014-05-21

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2013/191-040

Kommunstyrelsen

Nyemission i Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige godkänner den föreslagna nyemissionen i Stockholmsregionens Försäkring AB och att ärendet behandlas på kommande extra bolagsstämma i bolaget.

Sammanfattning

Nacka är tillsammans med nitton andra kommuner i stockholmsregionen delägare i Stockholmregionens Försäkrings AB. Bolaget har funnits sedan 2008 och har tillstånd att bedriva skadeförsäkring och återförsäkring för kommuner.

Sigtuna kommun ansöker om att bli delägare i Stockholmregionens försäkrings AB. När en ny kommun vill ansluta sig till bolaget ska aktieägarna i bolaget vara överens om det. Vid full enighet kommer bolaget kalla till extra bolagsstämma.

Stadsledningskontoret anser att Sigtuna kommun bör få bli delägare i bolaget. På sikt bör fler delägare i Stockholmregionens försäkrings AB innebära lägre premier, då vi blir fler som delar på risker och de kostnader som bolagets administration medför.

Ärendet

Nacka är tillsammans med nitton andra kommuner i stockholmsregionen delägare i Stockholmregionens Försäkrings AB. Bolaget har funnits sedan 2008 och har tillstånd att bedriva skadeförsäkring och återförsäkring för kommuner.

Stockholmregionens försäkrings AB arbetar med att samordna upphandling och förvaltning av samlade försäkringslösningar på ett rationellt och kostnadseffektivt sätt samt vara ett aktivt verktyg och ett stöd för kommunal riskhantering med målet att på ett optimalt sätt minska skador, förluster och störningar och att skapa effektiva, trygga och säkra kommuner.

Bolaget ska tillföra kommunerna ökad kompetens inom försäkringsområdet och vara en resurs inom riskhantering, skadeförebyggande och försäkring.

Sigtuna kommun har ansökt om att bli aktieägare i Stockholmregionens försäkrings AB. Vid bildandet av bolaget så tecknade varje aktieägare en aktie på 100 kronor per kommuninnehavare. Totala aktiekapitalet blev drygt 100 miljoner kronor. För att bli delägare ska samma villkor gälla även för nyttillträda kommuner. I årsbokslutet 2013 var bolagets egna kapital drygt 95 miljoner kronor, vilket innebär att Sigtuna får betala en liten överkurs för aktierna. Enligt aktieägaravtalet skall den nyttillträdande kommunen även svara för kostnader i samband med tillträdet.

Enligt bolagets bolagsordning ska en ändring av bolagets aktiekapital eller av antalet aktier i bolaget godkännas av samtliga aktieägares kommunfullmäktige och samtliga nuvarande aktieägare måste vara eniga för att gå vidare med en ny delägare. I dagsläget har ingen delägare meddelat att de inte har för avsikt att godkänna Sigtuna kommuns delägarskap.

Vid full enighet från nuvarande aktieägare kommer en extra bolagsstämma i Stockholmregionens försäkrings AB i enlighet med bolagsordning och aktiebolagslagen.

Stadsledningskontoret anser att Sigtuna bör få bli delägare. På sikt bör fler delägare innehålla lägre premier, då vi blir fler som delar på risker och de kostnader som bolagets administration medför.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser för Nacka.

Bilagor

Brev Nyemission i Stockholmsregionens Försäkring AB

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Samordnings- och utvecklingsenheten

2014-05-14

Till: Kommunstyrelsens ordförande i

Botkyrka	Danderyd	Ekerö	Haninge
Huddinge	Järfälla	Lidingö	Nacka
Norrtälje	Nynäshamn	Sollentuna	Solna
Södertälje	Tyresö	Täby	Upplands Väsby
Vallentuna	Vaxholm	Värmdö	Österåker

Ang: Nyemission i Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF)

Sigtuna kommun har vid ett kommunstyrelsemöte 9 maj 2014 beslutat att ansöka om att få bli delägare i SRF. Detta är i linje med bolagets strategiska plan och kräver ingen förändring av bolagsordningen. Nyttillräde regleras i aktieägaravtalet 3 § 6 stycket som lyder:

"Om ny kommun avser tillträda i bolaget som aktieägare skall parterna vara överens om detta. Om ny part tillträder som aktieägare i bolaget utan att annan part skall frånträda som aktieägare krävs för att upprätthålla principen om fördelning av aktier i förhållande till invånarantal hos respektive aktieägande kommun att bolaget emitterar nya aktier genom riktad emission eller att samtliga aktieägare avyttrar viss del av innehavda aktier till nyttillträdande aktieägare. För att underlätta ett sådant förfarande och då fördelningen är en (1) aktie per invånare i respektive kommun skall bolaget i första hand genom riktad emission erbjuda tillträdande part nya aktier i bolaget i enlighet med invånarantalsprincipen."

Enligt bolagsordningen §14 Underställning skall en ändring av bolagets faktiska aktiekapital eller av antalet aktier i bolaget underställas samtliga aktieägande kommuners fullmäktigeförsamlingar, d.v.s. enighet är nödvändig för att kunna gå vidare i processen. Då dessa beslut är kommunicerade till SRF kommer en extra bolagsstämma att kallas, till vilken ett fullständigt emissionsprospekt i enlighet med Aktiebolagslagens regler kommer att distribueras.

Vid bildandet av SRF så tecknade varje aktieägare en aktie á 100 kronor per kommuninnehavslagare vilket gav ett totalt aktiekapital om 101 890 400 kronor, och den principen skall användas även för nyttillträde. Det innebär att Sigtuna skall teckna 43 218 aktier (antal innehavslagare per 1 november 2013) á 100 kronor, vilket ger SRF ett aktiekapitaltillskott om 4 321 800 kronor. I årsbokslutet 2013 var bolagets egna kapital 95 330 000 vilket innebär att Sigtuna får betala en liten överkurs för aktierna. Enligt aktieägaravtalet skall den nyttillträdande kommunen även svara för kostnader i samband med tillträdet.

Avsikten är att Sigtuna skall kunna försäkra sig i SRF per 1 januari 2015 då deras nuvarande avtal löper ut. Ett införlivande av Sigtuna i SRF bedöms inte påverka solvens, riskprofil eller resultatet på ett sätt som avviker ifrån nuvarande aktieägares. Inte heller kommer de att få ett kvalificerat innehav (mer än 10%) vilket skulle föranleda en lämplighetsprövning enligt 15 kap. Försäkringsrörelselagen.

Behandlingen av det tillägg till det nuvarande aktieägaravtalet som pågår hos de aktieägande kommunerna påverkas inte heller av den föreslagna nyemissionen.

Stockholmsregionens Försäkring AB

Förslag till hantering

SRF ber att få en bekräftelse från varje aktieägares fullmäktigeförsamling att de accepterar den föreslagna nyemissionen, som sedan kommer att föreläggas bolagsstämman.

För att få till stånd en bolagsstämma för SRF samt att slutföra ärendets behandling hos Sigtuna så bör samtliga kommuner ta beslut i ärendet snarast möjligt. För att minimera risken att ärendet hanteras i onödan så ber vi också om en omedelbar information från någon kommun som inte har för avsikt att godkänna nyemissionen, för att på så sätt kunna stoppa processen hos de övriga aktieägarna.

Tore Kalmeborg
VD

NACKA
KOMMUN

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 164

Dnr KFKS 2014/222-003

Reglemente för kundval i Nacka kommun

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta föreslaget reglemente för kundval i Nacka kommun. Reglementet träder i kraft den 1 februari 2015.

Ärende

Ett prioriterat område i Nacka kommun är att vårdar och utveckla kundvalen. Ett led i detta arbete har varit att göra en övergripande genomgång av kundvalen för att säkerhetsställa att auktorisationsvillkoren är enhetliga och uppföljningsbara. Vid genomgången framkom ett tydligt behov av ett styrdokument som reglerar kommunens kundval i sin helhet. Ett reglemente bör syfta till att beskriva kommunfullmäktiges styrning av kundvalen samt nämndernas uppdrag och ansvar för kundval. Det föreslås att de nuvarande auktorisationsvillkoren fortsättningsvis ska benämñas som generella auktorisationsvillkor. Detta för förtydliga att villkoren ska gälla för samtliga kundval. Vidare föreslås att nämnderna antar specifika auktorisationsvillkor. Det innebär villkor som är specifika för kundvalet.

I reglementet tydliggörs nämndernas ansvar för utveckling av kundvalen. För att säkerställa att uppföljningen sker på samma sätt och på lika villkor för samtliga anordnare föreslås att nämnderna för varje kundval antar en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren.

Social- och äldrenämnden, arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden och kommunstyrelsens verksamhetsutskott har fått tillfälle att yttra sig över föreslaget på reglemente för kundval. Utifrån yttrandena har nya ställningstaganden gjorts och reglementet har därefter omarbetats.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 juni 2014 § 85

Juridik- och kanslienhets tjänsteskrivelse den 8 augusti 2014

Reglemente för kundval

Nämndernas synpunkter på de generella auktorisationsvillkoren

Remissyttranden

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 juni 2014 § 85

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta föreslaget reglemente för kundval i Nacka kommun. Reglementet träder i kraft den 1 februari 2015.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 25 mars 2014 § 38

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickade förslaget på reglemente för kundval på remiss till social- och äldrenämnden, arbets- och företagsnämnden, utbildningsnämnden, kulturnämnden och kommunstyrelsens verksamhetsutskott. Remissinstanserna får tillfälle att lämna sina synpunkter senast den 16 juni 2014.

Beslut i social- och äldrenämnden den 17 juni 2014 § 100

Social- och äldrenämnden antog föreslaget yttrande till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beslut i arbets- och företagsnämnden den 21 maj 2014 § 24

Som yttrande över reglemente för kundval i Nacka kommun lämnade arbets- och företagsnämnden följande synpunkter:

Cirka 70 procent av Nacka kommunens omsättning sker genom kundvalssystemen. Eftersom kundvalen utgör en sådan stor andel är det av stor vikt att utvecklingen och kvalitetssäkringen av kundvalen hålls ihop på en övergripande nivå inom kommunen. Möjligheterna och vinsterna med att samordna och kombinera olika kundval mellan olika verksamhetsområden är stor och bör utvecklas ännu mer för Nackas medborgare. Våra medborgare efterfrågar och har ofta behov av en kombination av tjänster och kommunens roll bör vara att underlätta och uppmuntra för anordnare att samordna att flera kundval når våra medborgare.

En av huvudmannens viktigaste uppgifter är att säkerställa att anordnarens kompetens och kvalitet. Huvudmannens ansvar för detta bör tydliggöras i reglementet.

Utifrån förslaget om generella auktorisationsvillkor (bilaga 4, punkt 4) anges att anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten inte får ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen. När det gäller denna punkt bör det beaktas om ett tillägg bör göras avseende brottslighet som skadar förtroendet.

När det gäller förslaget om generella auktorisationsvillkor (bilaga 4, punkt 10) anges att det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås. Det bör säkerställas att detta villkor gäller även efter att auktorisationen beviljats.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

När det gäller förslaget om generella auktorisationsvillkor (bilaga 4, punkt 12) anges att ”anordnare är ansvarig att anordna sin verksamhet så att statliga eller kommunala mål uppfylls”. Denna lydelse bör ersättas med ”anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.” På så sätt skärps kraven när det gäller resultatet.

Beslut i utbildningsnämnden den 11 juni 2014 § 44

Utbildningsnämnden har inga invändningar mot föreslaget reglemente för kundval.

Beslut i kulturnämnden den 10 juni 2014 § 33

Kulturnämnden har inga invändningar mot föreslaget reglemente utom § 1 och 4 som bör förtydligas och kommenteras.

Beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 19 augusti 2014 § 32

Verksamhetsutskottet antar föreslaget yttrande till kommunstyrelsens arbetsutskott om reglemente för kundvalssystem. Verksamhetsutskottet beslutade om omedelbar justering.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrka de bifall till arbetsutskottets förslag.

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V) och Sidney Holm (MP), att ärendet skulle återremitteras för att kompletteras med krav på offentlighetsprincip och meddelarskydd, samt krav på kollektivavtalsliknande villkor för de som arbetar inom verksamheterna.

Mats Gerdau yrkade avslag på Khashayar Farmanbar yrkande.

Beslutsgång

I enlighet med Mats Gerdau's yrkande beslutade kommunstyrelsen avslå Khashayar Farmanbars återremissyrkande.

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdau's yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

”Vänsterpartiet är i grunden emot systemet med kundval i Nacka. Systemet reducerar medborgaren till kund. Väljer man fel så ligger ansvaret på den enskilde medborgaren istället för att kommunen tar ett gemensamt ansvar att alla medborgare får tjänster av bästa kvalitet. Men så länge kundvalssystemet finns kvar så är det viktigt att relevanta krav ställs

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

på utförarna och att en regelbunden och noggrann uppföljning görs. Det nu beslutade reglementet saknar, enligt vår åsikt, ett antal viktiga punkter. Dessa är:
 Företagen ska ha krav på sig att ha kollektivavtal eller åtminstone ha kollektivavtalsliknande villkor för de anställda
 Personalen ska omfattas av meddelarskydd
 Kommunalt finansierad verksamhet ska omfattas av en offentlighetsprincip
 Företagen ska följa de mål, riktlinjer, policys och motsvarande dokument som den kommunala verksamheten omfattas av, som exempel kan nämnas miljömål och medarbetarpolicy.
 Dessa krav är inte nya, Vänsterpartiet har ställt dem vid ett flertal tillfällen under åren.”

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

”Frihet och Rättvisa är grunden för socialdemokratin. Sverige har under många år utformat lagar och regler för att bejaka ordning, reda och kvalitet i den offentliga verksamheten. Därför är det självklart att dessa regler ska gälla den välfärdsverksamhet som bedrivs, oavsett om den anordnas av kommunen eller privata anordnare. Offentlighetsprincipen och meddelarskyddet ska gälla för alla som arbetar i verksamheter som betalas av skatemedel. Motiverade medarbetare är en av förutsättningarna för god kvalitet i välfärden. Därför vill vi att svenska kollektivavtalsliknande villkor ska gälla för de som arbetar inom verksamheterna. Det ger bättre kvalitet och högre välfärdsstandard. För alla. Den moderata dogmen om privatisering går i detta dokument före utveckling av kvaliteten. Vi vill att reglementet ska utgå från ORK – Ordning, Reda, Kvalitet – i välfärden. Det tjänar vi alla på.”

Mats Gerdau lät anteckna följande för Moderaternas kommunstyrelsegrupp.

”Nackas 17 olika kundval syftar till att öka Nackabornas möjligheter att styra sina egna liv, att träffa egna val i frågor som är angelägna för dem. Det är bra att regelverket runt detta nu blir mer likartat. De som arbetar i privat driven välfärdsverksamhet bör kunna larma om missförhållanden och oegentligheter, på samma sätt som offentliganställda kan. Att så ska gälla i Nacka framgår av punkt 25 i detta reglemente. Dessutom avvaktar vi Alliansregeringens arbete med att lagstifta om detta.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Reglemente för kundval i Nacka kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta föreslaget reglemente för kundval i Nacka kommun. Reglementet träder i kraft den 1 februari 2015.

Sammanfattning

Ett prioriterat område i Nacka kommun är att värda och utveckla kundvalen. Ett led i detta arbete har varit att göra en övergripande genomgång av kundvalen för att säkerställa att auktorisationsvillkoren är enhetliga och uppföljningsbara. Vid genomgången framkom ett tydligt behov av ett styrdokument som reglerar kommunens kundval i sin helhet. Ett reglemente bör syfta till att beskriva kommunfullmäktiges styrning av kundvalen samt nämndernas uppdrag och ansvar för kundval. Det föreslås att de nuvarande auktorisationsvillkoren fortsättningsvis ska benämñas som generella auktorisationsvillkor. Detta för förtydliga att villkoren ska gälla för samtliga kundval. Vidare föreslås att nämnderna antar specifika auktorisationsvillkor. Det innebär villkor som är specifika för kundvalet.

I reglementet tydliggörs nämndernas ansvar för utveckling av kundvalen. För att säkerställa att uppfölningen sker på samma sätt och på lika villkor för samtliga anordnare föreslås att nämnderna för varje kundval antar en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren.

Social- och äldrenämnden, arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden och kommunstyrelsens verksamhetsutskott har fått tillfälle att yttra sig över förslaget på reglemente för kundval. Utifrån yttrandena har nya ställningstaganden gjorts och reglementet har därmed omarbetsats.

Ärendet

Bakgrund

I Nacka kommun finns kundval inom de flesta individuellt riktade välfärdstjänsterna. Första kundvalet infördes 1985 och idag erbjuds sjutton olika kundval. Kommunens

kundvalsmodell bygger på individens möjlighet att själv välja vem som utföra den tjänst som individen har rätt till inom olika välfärdstjänster till exempel val av förskola, hemtjänst och arbetsmarknadsinsats. Olika serviceleverantörer, så kallade anordnare, utför välfärdstjänsterna. Anordnarna kan vara kommunalt ägda, drivs av privata företag eller ideella krafter. För att få bli godkänd som anordnare måste man leva upp till kommunens villkor och kan då bli auktoriserad. Dessa auktoriserade anordnare erbjuder sedan sina tjänster till enskilda som har rätt att få servicen. Genom att den enskilde själv väljer anordnare av välfärdstjänst får den enskilde möjlighet att avgöra vad som är god kvalitet. Det är kommunfullmäktige som bestämmer värdet på den specifika välfärdstjänsten genom att fastställa ett checkbelopp. Checkbeloppet ska täcka kostnaden för välfärdstjänsten.

Översyn av kundvalen

Under 2009 gjorde stadsledningskontoret en översyn av auktorisationsvillkoren i de olika kundvalssystemen i syfte att föreslå enhetliga villkor som tydliggör vilka krav kommunen ställer på anordnarna. Översynen resulterade i att kommunfullmäktige beslutade att anta en definition på vad ett kundvalssystem innehåller samt auktorisationsvillkor för alla kundval. Kommunfullmäktige beslutade även att anta enhetliga bestämmelser om när avauktoration, det vill säga återkallelse av auktorisation, får ske.

Ett prioriterat utvecklingsområde är att vårdar och utveckla kundvalen. Ett led i detta arbete har varit att göra en övergripande genomgång av kundvalen för att säkerhetsställa att auktorisationsvillkoren är enhetliga och uppföljningsbara. Vid genomgången framkom behov av ett styrdokument som reglerar kommunens kundval i sin helhet.

Övergripande genomgång av kundvalen

Samtliga kundval ska enligt beslut från kommunfullmäktige (dnr KFKS 2008/567 § 294) bestå av enhetliga auktorisationsvillkor. Vid genomgång av kundvalen framgår att det finns skillnader mellan auktorisationsvillkoren. De skillnader som noteras är bland annat:

- Användning av olika begrepp för samma sak. Exempelvis villkor, definitioner, tillämpningsregler, och administrativa föreskrifter används som benämningar för samma sak i olika kundval.
- Olika ordningsföljd och rubriksättning. Kundvalen har till viss del olika uppbyggnad och struktur.

Reglemente för kundval

För att skapa en tydlig ansvarsfördelning avseende kundvalen bör ett styrdokument i form av reglemente antas av kommunfullmäktige. Ett reglemente bör syfta till att beskriva kommunfullmäktiges styrning av kundvalen samt nämndernas uppdrag och ansvar för kundvalen. Vid genomgången har även framkommit ett behov av att tydliggöra nämndernas ansvar för uppföljning.

Generella och specifika auktorisationsvillkor

Som tidigare beskrivits antog kommunfullmäktige 2009 auktorisationsvillkor i syfte att skapa enhetlighet mellan kundvalen. Dessa gemensamma auktorisationsvillkor bör utgöra en naturlig del av reglementet, varför villkoren återfinns i föreslaget. Det föreslås att de gemensamma villkoren fortsättningsvis ska benämñas som generella auktorisationsvillkor. Detta för förtydliga att villkoren ska gälla för samtliga kundval. Därutöver föreslås en revidering av de nuvarande auktorisationsvillkoren främst utifrån klarspråk.

Förutom de generella villkoren föreslås att nämnderna antar specifika auktorisationsvillkor, det vill säga villkor som är specifika för kundvalet. Det finns idag sådana villkor i kundvalen, men dessa benämns olika i de respektive kundvalen. En sådan förändring medför att det blir tydligare för anordnaren att det är fråga om krav från kommunens sida.

Utveckling och uppföljning av kundvalen

I reglementet tydliggörs nämndernas ansvar för utveckling av kundvalen. I ansvaret ingår att utreda och lämna förslag till kommunfullmäktige om nya kundval inom nämndens ansvarsområden. För att ytterligare stärka kommuninvånarnas valfrihet och förenkla processen för anordnaren bör nämnderna aktivt arbeta med att vidareutveckla och överväga nya områden för kundval.

Vid genomgången av de olika kundvalen framkom ett behov av tydliga rutiner för uppföljning och utvärdering. I de nuvarande auktorisationsvillkoren finns en sanktionstrappa som ska tillämpas vid uppföljning av anordnaren. För att säkerställa att användning av sanktionstrappan och uppföljning sker på samma sätt och på lika villkor för samtliga anordnare föreslås att nämnderna för varje kundvalssystem ska anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren. Modellen ska huvudsakligen syfta till att säkerställa en god kvalitet på tjänsten samt en enhetlig bedömning vid auktorisation, avauktioration och varning. Ur ett rättsäkerhetsperspektiv är det viktigt att det inte finns utrymme för godtyckliga bedömningar, vilket en sådan modell kan motverka.

Yttranden från nämnderna

Social- och äldrenämnden, arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden och kommunstyrelsens verksamhetsutskott har fått tillfälle att yttra sig över föreslaget på reglemente för kundval. Utifrån yttrandena har nya ställningstaganden gjorts och reglementet har därmed omarbetats.

Nedan följer en sammanfattnings av respektive nämnds yttrande samt utredarnas kommentarer över förslagen. Remissinstansernas förslag och kommentarer till vissa av de generella auktorisationsvillkoren finns sammanställda i bilaga 2.

Social- och äldrenämnden

En förklaring efterfrågas av de olika begreppen som används reglementet i förhållande till de begrepp som används vid tillämpning av lagen (2008:962) om valfrihetstjänster.

Uppdelningen av generella och specifika auktorisationsvillkor är bra då det blir tydligare i kundvalen. En tydligare struktur och uppdelning av de generella villkoren efterfrågas dock. Det bör finnas möjlighet att använda ytterligare underrubriker i de generella auktorisationsvillkoren.

De generella villkoren bör omfatta ett krav om att anordnare ska medverka i kommunens utvecklingsarbete, i skälig omfattning.

Utredarnas kommentar

Nacka kommuns kundvalssystem ska ses som en fristående modell för att skapa kvalitet inom välfärdstjänster. Utifrån detta förhållningssätt bör därför begreppet framgår av annan lagstiftning inte behandlas i ett reglemente som enbart avser kundval. Utredarna bedömer därför inte att en begreppsförklaring bör tillfogas förslaget på reglemente.

Underrubriker i de generella auktorisationsvillkoren används redan idag av en del nämnder. Då underrubriker kan göra det mer lättförståeligt och skapa en bättre struktur kommer den slutliga versionen av reglementet att innehålla lämpliga underrubriker.

Krav på att anordnare i skälig omfattning ska medverka i kommunens utvecklingsarbete är ett långtgående krav för en anordnare. Det finns även svårigheter att följa upp ett sådant krav. Kommunens utvecklingsarbete måste i huvudsak bedrivas av kommunen själv och det kan inte ålliga enskilda anordnare att ingå i detta arbete. Det kan dessutom innebära en svårighet för anordnare som är aktiva i flera olika kommuner att anpassa verksamheten efter utvecklingsarbete i särskild kommun.

Arbets- och företagsnämnden

Eftersom kundvalen utgör en sådan stor andel av kommunens omsättning är det av stor vikt att utvecklingen och kvalitetssäkringen av kundvalen hålls ihop på en övergripande nivå inom kommunen.

Möjligheterna och vinsterna med att samordna och kombinera olika kundval mellan olika verksamhetsområden är stor och bör utvecklas ännu mer för Nackas medborgare. Kommunens roll bör vara att underlätta och uppmuntra för anordnare att samordna att flera kundval når medborgarna.

En av huvudmannens viktigaste uppgifter är att säkerställa anordnarens kompetens och kvalitet. Huvudmannens ansvar för detta bör tydliggöras i reglementet.

Utredarnas kommentar

Det övergripande ansvaret för att utveckla och kvalitetssäkra kundvalsmodellen i Nacka bör utifrån kommunstyrelsens reglemente (KFKS 2012/602-003) ligga på kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen bibehåller detta övergripande ansvar även fortsättningsvis. Någon förändring när det gäller fördelning av detta ansvar anses inte därmed inte nödvändig i dagsläget. Samordningen mellan olika kundval inom en eller flera nämnder är alltid positiv

då det kan utveckla och förbättra kundvalen ytterligare. Genom föreslaget reglemente är förhoppningen att de olika villkoren inom respektive kundval blir mer enhetliga vilket underlättar för anordnare som verksamma inom flera kundval.

Utifrån de generella och specifika auktorisationsvillkoren säkerställer kommunen att anordnaren har rätt kompetens utifrån vad som krävs av kundvalet. Om anordnare uppfyller kraven så måste kommunen som huvudman anses säkerställa kompetens och kvalitet inom verksamheten. Kommunens uppföljning och tillsyn är då av stor betydelse för att kvaliteten på verksamheten bibehålls.

Kulturnämnden

Kulturnämnden anser att förslaget i stort ligger i linje med de villkor och den ansvarsfördelning som redan gäller. Kulturnämnden anser dock att det är positivt att vissa frågor förtydligas.

Kulturnämnden framhåller att § 4 i det föreslagna reglementet skiljer sig från vad som beskrevs när kundvalet behandlades i kommunfullmäktige år 2009. Av 2009 års beslutsunderlag fanns ett särskilt avsnitt om vikten av att det ska gälla samma auktorisationsvillkor i alla kundvalssystem. Nämndernas rätt att avvika från den principen kommenteras inte i det föreslagna reglementet. Av § 4 framgår inte heller om tillämpningsanvisningarna som 2009 var del av kundvalssystemet finns kvar i sin nuvarande form eller ej. § 4 bör därför enligt kulturnämnden kommenteras ytterligare ur detta avseende.

Av § 4 i det föreslagna reglementet anges att de specifika auktorisationsvillkoren inte ska avvika av ”principiell” betydelse. För en läsare kan dessa paragrafer uppfattas som otydliga och motstridiga. Det måste klargöras om det exempelvis är tillåtet att i specifika auktorisationsvillkor reglera villkor för avauktoration utöver det som regleras i de generella auktorisationsvillkoren.

Utredarnas kommentar

De generella auktorisationsvillkoren ska även fortsättningsvis vara samma i alla kundval. Nämnderna har därför inte heller någon möjlighet att avvika från dessa villkor. Däremot kommer de nuvarande tillämpningsanvisningarna att ersättas av specifika auktorisationsvillkor och precis som i 2009 års beslutsunderlag faller detta inom respektive nämnds ansvar att besluta om.

För att klargöra texten i § 4 avseende specifika auktorisationsvillkor har texten omarbetsats och förtydligats.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har inga invändningar mot förslaget om reglemente.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott framhåller att det är viktigt att de tillämpningsanvisningar som vardera nämnd antar för vart kundvalssystem, har lika effekter för kommunala och privata anordnare. Det lyfts också fram att det är viktigt att uppföljningen av tjänsterna utförs på ett likartat sätt oavsett vem som är anordnare. Verksamhetsutskottet tillstyrker förslaget avseende de generella villkoren.

Utredarnas kommentar

Det är av stor vikt att uppföljning av såväl kommunala som privata anordnare sker likartat så att en konkurrensneutralitet främjas. Av förslaget till reglemente följer att nämnderna för varje kundvalssystem ska anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren och verksamheten. Modellen ska säkerställa en god kvalitet på tjänsten samt verka för en enhetlig, transparant och förutsägbar uppföljning. Genom att nämnderna antar en sådan uppförningsmodell är förhoppningen att uppföljning och utvärdering sker likartat oavsett vem som är anordnare.

Bilagor

1. Reglemente för kundval
2. Nämndernas synpunkter på de generella auktorisationsvillkoren
3. Remissytranden

Anneli Sagnérius
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten

Sidrah Schaider
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten

REGLEMENTE

Reglemente för kundval

Dokumentets syfte

Reglementet syftar till att definiera kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval innehåller tydliga auktorisationsvillkor samt att uppföljningen är enhetlig och transparent.

Dokumentet gäller för

Hela Nacka kommuns organisation

§ I. Kundvalssystemet

Ett kundvalssystem i Nacka kommun består av

Den enskildes rätt till tjänsten	Följer av lag eller beslut från kommunfullmäktige
Checkens storlek	Beslutas av kommunfullmäktige
Auktorisationsvillkor	
Generella auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> - Villkor för att bli auktoriserad och för att behålla auktorisationen Specifika auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> - Särskilda villkor som ställs på anordnaren för den aktuella tjänsten inom ramen för de generella auktorisationsvillkoren 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av ansvarig nämnd i samband med att kundvalet införs
Avauktorisering <ul style="list-style-type: none"> - Grund för att återkalla auktorisation - Återkallelse av auktorisation till följd av brister i verksamheten 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av nämnd och får inte delegeras i annat fall än till ordföranden med stöd av bestämmelserna i 6 kap 36 § kommunallagen. Vid misstanke om allvarlig brist i verksamheten som utgör fara för kund får ordföranden besluta att interimistiskt återkalla auktorisationen.

Diarienummer	Fastställd/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare

§ 2. Allmänt om auktorisationsvillkor

De generella villkoren ska vara lika i alla kundvalssystem. Beroende på vilken typ av tjänst som kundvalssystemet avser antar nämnaderna specifika auktorisationsvillkor.

§ 3. Generella auktorisationsvillkor

Kundvalssystemen i Nacka kommun ska ha följande generella auktorisationsvillkor.

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
1. Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastad näringssförbud	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktorisering
2. Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktorisering
3. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktorisering
4. Anordnaren och/eller ansvarig för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktorisering
5. Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktorisering
6. Anordnaren ska senast när verksamheten startar vara registrerad hos Bolagsverket och uppvisa registreringsbevis	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktorisering
7. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktorisering
8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet	Uppföljning	Avauktorisering
9. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnarens verksamhet är nystartad, visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.	Uppvisa vid auktorisation	Enbart villkor för auktorisation
10. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.		
11. Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
12. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
13. Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalssystemet.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
14. Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens. Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens. Om anordnaren avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning 3. Egen anmälan	Varning och/eller avauktorisering Varning
15. Auktorisationen får inte överlätas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Avauktorisering
16. Anordnaren ska rapportera större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.	Egen anmälan	Varning
17. Ansvarig för verksamheten och samtliga personal som anställs ska till anordnaren lämna ett registerutdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. Utdraget får vara högst ett år gammalt. Register avseende samtliga inom verksamheten ska finnas tillgängliga vid uppföljning/tillsyn.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
18. I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassande till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
19. Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos	Uppföljning	Avauktorisering

anordnaren.		
20. Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller för verksamheten.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
21. Utifrån verksamhetens behov, som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor, ska anordnaren ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och tystnadsplikt samt följer krav på dokumentation och rapporteringsskyldigheten om missförhållanden enligt lag.	Uppföljning	Varning
22. Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikeler.	Uppföljning	Varning
23. Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikeler till kommunen.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
24. Anordnare ska redovisa åtgärdsplaner kopplade till allvarliga klagomål, fel, brister och avvikeler.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
25. Anställd hos anordnare har rätt att anmäla missförhållanden till kommunen. Anordnaren eller någon denne ansvarar för, får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan	1. Uppföljning 2. Anmälan	Varning
26. I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till brukarnas bostäder och värdehandlingar/ medel tillhöriga brukarna.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
27. Kommunen ska ha rätt till insyn i verksamheten för uppföljning och utvärdering. I detta ingår att kommunen ska få del av handlingar som kommunen efterfrågar. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
28. Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.	Uppföljning	Varning
29. Anordnaren ska inom ramen för sin auktorisation ta emot den kund som väljer anordnaren för utförande av tjänst som kunden har rätt till.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
30. Anordnaren ska ingå i eventuellt kösystem	Uppföljning	Avauktorisering

som kommunen har.		
31. Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
32. I förekommande fall: Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.	Uppföljning	Varning
33. Anordnare som har avauktoriserats efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.	Vid auktorisering	

§ 4. Specifika auktorisationsvillkor

Respektive nämnd ansvarar för att anta specifika auktorisationsvillkor för kundvalet. Villkoren får inte avvika från de generella auktorisationsvillkoren.

§ 5. Grunder för avauktorisering

En anordnare kan avauktoriseras enligt följande:

På egen begäran	Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen minst sex månader före verksamhetens upphörande. Om uppsägningstiden i de specifika auktorisationsvillkoren är längre än sex månader gäller denna i stället. När verksamheten har upphört är anordnaren avauktorisera.
På grund av avsaknad av uppdrag	Om anordnare saknar uppdrag under en period av tolv månader avauktoriseras anordnaren.
Återkallelse av auktorisationen till följd av brister i verksamheten	<p>Om de generella eller specifika auktorisationsvillkoren inte följs kan auktorisationen återkallas.</p> <p>Vid mindre brister kan varning utdelas. Om anordnaren inte inom tid som anges i varningen har åtgärdat de i varningen angivna bristerna återkallas auktorisationen.</p> <p>Auktorisationen återkallas om anordnaren tar ut avgift av brukaren för verksamhet som omfattas av ersättning genom checkbeloppet eller om anordnaren tar ut avgift utöver den avgift som har fastställts av kommunfullmäktige för tjänsten ifråga.</p>

§ 6. Ansvar

Respektive nämnd ansvarar för att auktorisera och utöva tillsyn i enlighet med de generella och specifika auktorisationsvillkoren.

Nämnderna beslutar om att återkalla auktorisation för anordnare som inte uppfyller kraven för auktorisation.

§ 7. Utveckling av kundval

Nämnderna ansvarar för att fortlöpande utveckla kundvalen samt att utreda och lämna förslag till kommunfullmäktige om nya kundval inom nämndens ansvarsområden.

§ 8. Uppföljning av kundval

Nämnderna ska för varje kundvalssystem anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren och verksamheten

Modellen ska

- säkerställa en god kvalitet på tjänsten
- säkerställa en enhetlig bedömning vid auktorisation, avauktorisering och varning
- verka för en enhetlig, transparent och förutsägbar uppföljning

§ 9. Uppföljning av reglementet

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av bestämmelserna i detta reglemente.

Nämndernas synpunkter på de generella auktorisationsvillkoren

Nuvarande text	Förslag på ny text i remissförslag	Nämndernas synpunkter och förslag efter remiss	Utredarnas kommentar och förslag efter remissvar
3. Anordnaren och/eller ansvarig för verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen.	3. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen.	<i>Arbets- och företagsnämndens synpunkt:</i> Bör beakta om villkoret även ska omfatta brottslighet som skadar förtroendet.	Utredarna instämmer och föreslår följande formulering: <i>3. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.</i>
5. Anordnaren ska visa att den fullgör sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt.	5. Anordnaren ska visa att den fullgör sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.	<i>Social- och äldrenämndens förslag:</i> Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt.	Utredarna instämmer och föreslår följande formulering: <i>5. Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.</i>
7. Anordnaren ska senast när verksamheten startar inneha F-skattsedel.	-	<i>Social- och äldrenämndens förslag:</i> Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.	Utredarna instämmer och föreslår följande formulering: <i>7. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.</i>

Nuvarande text	Förslag på ny text i remissförslag	Nämndernas synpunkter och förslag efter remiss	Utredarnas kommentar och förslag efter remissvar
10. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.	-	<i>Arbets- och företagsnämndens synpunkt:</i> Det bör säkerställas att detta villkor gäller även efter att auktorisationen beviljats.	Utredarna bedömer inte att villkoret behöver revideras.
11. I förekommande fall: Verksamheten ska vara tillgänglig hela året.	11. Utifrån verksamhetens behov ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.	<i>Social- och äldrenämndens förslag:</i> Verksamheten ska vara tillgänglig hela året. <i>Kommentar:</i> <i>reglementets formulering ger utrymme för anordnarens egen tolkning.</i>	Utredarna instämmer och föreslår följande formulering: <i>11. Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.</i>
12. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.		<i>Social- och äldrenämndens synpunkt:</i> Att ställa miljökrav på anordnare.	Utredarna bedömer inte att villkoret även ska omfatta miljökrav.

Nuvarande text	Förslag på ny text i remissförslag	Nämndernas synpunkter och förslag efter remiss	Utredarnas kommentar och förslag efter remissvar
20. Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess som gäller för verksamheten	-	<p><i>Social- och äldrenämndens förslag:</i> Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller för verksamheten.</p> <p>Vid brist: Varning och/eller avauktorisering</p>	<p>Utredarna instämmer och föreslår följande formulering: <i>Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller för verksamheten.</i></p> <p>Vid brist: <i>Varning och/eller avauktorisering</i></p>
21. I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner som säkerställer att personalen har kunskap om och iakttar sekretess och bestämmelser i lag om dokumentation och skyldighet att anmäla missförhållanden	21. Utifrån verksamhetens behov ska anordnaren ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och följer krav på dokumentation och rapporteringsskyldigheten om missförhållanden enligt lag.	<p><i>Social- och äldrenämndens förslag:</i> Kraven på dokumentation enligt lag bör få en egen punkt. Nytt förslag: Anordnaren ska ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och tystnadsplikt och följer krav på rapporteringsskyldigheten om missförhållanden enligt lag.</p>	<p>Utredarna instämmer delvis och föreslår följande formulering: <i>Utifrån verksamhetens behov, som framgår i kundvalets specifika anuktionsvillkor, ska anordnaren ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och tystnadsplikt samt följer krav på dokumentation och rapporteringsskyldigheten om missförhållanden enligt lag.</i></p>

Nuvarande text	Förslag på ny text i remissförslag	Nämndernas synpunkter och förslag efter remiss	Utredarnas kommentar och förslag efter remissvar
24. Anordnare ska redovisa åtgärdsplaner kopplade till allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser.	-	<i>Social- och äldrenämndens förslag:</i> Tillägg av kontrollpunkt 1. Egen anmälan	Utredarna instämmer och föreslår att den föreslagna kontrollpunkten tas med.
27. Kommunen ska ha rätt till insyn i verksamheten för uppföljning och utvärdering. I detta ingår att kommunen ska få del av handlingar som kommunen efterfrågar. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.	-	<i>Social- och äldrenämndens förslag:</i> Kommunen ska ha insyn i verksamheten för uppföljning och utvärdering. Kommunen ska få del av handlingar som kommunen efterfrågar. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.	Utredarna bedömer inte att villkoret bör revideras.
32. I förekommande fall: Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.	-	<i>Social- och äldrenämndens förslag:</i> Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning.	Utredarna bedömer inte att villkoret bör revideras.

§ 24

Dnr AFN 2014/82-003

Reglemente Nacka kommunens kundval

Beslut

Som yttrande över reglemente för kundval i Nacka kommun lämnar arbets- och företagsnämnden följande synpunkter:

Cirka 70 procent av Nacka kommunens omsättning sker genom kundvalssystemen. Eftersom kundvalen utgör en sådan stor andel är det av stor vikt att utvecklingen och kvalitetssäkringen av kundvalen hålls ihop på en övergripande nivå inom kommunen.

Möjligheterna och vinsterna med att samordna och kombinera olika kundval mellan olika verksamhetsområden är stor och bör utvecklas ännu mer för Nackas medborgare. Våra medborgare efterfrågar och har ofta behov av en kombination av tjänster och kommunens roll bör vara att underlätta och uppmuntra för anordnare att samordna att flera kundval når våra medborgare.

En av huvudmannens viktigaste uppgifter är att säkerställa att anordnarens kompetens och kvalitet. Huvudmannens ansvar för detta bör tydliggöras i reglementet.

Utifrån förslaget om generella auktorisationsvillkor (bilaga 4, punkt 4) anges att anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten inte får ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen. När det gäller denna punkt bör det beaktas om ett tillägg bör göras avseende brottslighet som skadar förtroendet.

När det gäller förslaget om generella auktorisationsvillkor (bilaga 4, punkt 10) anges att det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås. Det bör säkerställas att detta villkor gäller även efter att auktorisationen beviljats.

När det gäller förslaget om generella auktorisationsvillkor (bilaga 4, punkt 12) anges att ”anordnare är ansvarig att anordna sin verksamhet så att statliga eller kommunala mål uppfylls”. Denna lydelse bör ersättas med ”anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.” På så sätt skärps kraven när det gäller resultatet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
	Z M	

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Arbets- och företagsnämnden

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 25 mars 2014 att remittera förslag till reglemente för kundval i Nacka kommun till berörda nämnder. Som yttrande över reglemente för kundval i Nacka kommun lämnar arbets- och företagsnämnden följande synpunkter:

Cirka 70 procent av Nacka kommuns omsättning sker genom kundvalssystemen. Eftersom kundvalen utgör en sådan stor andel är det av stor vikt att utvecklingen och kvalitetssäkringen av kundvalen hålls ihop på en övergripande nivå inom kommunen.

Möjligheterna och vinsterna med att samordna och kombinera olika kundval mellan olika verksamhetsområden är stor och bör utvecklas ännu mer för Nackas medborgare. Våra medborgare efterfrågar och har ofta behov av en kombination av tjänster och kommunens roll bör vara att underlätta och uppmuntra för anordnare att samordna att flera kundval når våra medborgare.

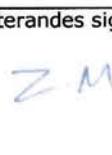
En av huvudmannens viktigaste uppgifter är att säkerställa att anordnarens kompetens och kvalitet. Huvudmannens ansvar för detta bör tydliggöras i reglementet.

Utifrån förslaget om generella auktorisationsvillkor (bilaga 4, punkt 4) anges att anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten inte får ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen. När det gäller denna punkt bör det beaktas om ett tillägg bör göras avseende brottslighet som skadar förtroendet.

När det gäller förslaget om generella auktorisationsvillkor (bilaga 4, punkt 10) anges att det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås. Det bör säkerställas att detta villkor gäller även efter att auktorisationen beviljats.

Handlingar i ärendet

1. Stadsledningskontorets yttrande den 24 april 2014
2. Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut om remiss den 25 mars 2014
3. Tjänsteskrivelse från den juridiska enheten den 11 mars 2014
4. Reglemente för kundval, bilaga 1
5. Förslag på reviderade auktorisationsvillkor med kommentar, bilaga 2
6. Protokollsutdrag § 38 kommunstyrelsens arbetsutskott 25 mars 2014

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Arbets- och företagsnämnden

Yrkanden

Ylva Sandström (M) lämnar ett ändringsyrkande till punkt 12 i bilaga 2 (förslag till reglemente 2014-03-13) enligt följande: Nuvarande lydelse föreslås ändras till ”Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.”

Staffan Hjalmarsson (V) lämnar ett tilläggsyrkande till bilaga 2 (förslag till reglemente 2014-03-13) enligt följande: ”Samtliga anordnare redovisar hur de förhåller sig till de övergripande policies som gäller för kommunens egna verksamheter, gällande miljö och hållbarhet.”

Ylva Sandström (M) yrkar avslag på Vänsterpartiets tilläggsyrkande. Jan-Eric Jansson (KD) tillstyrker Ylva Sandströms avslagsyrkande.

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut avseende yttrande.

Nämnden beslutade i enlighet med Ylva Sandströms ändringsyrkande.

Nämnden beslutade i enlighet med Ylva Sandströms avslagsyrkande.

Protokollsanteckningar

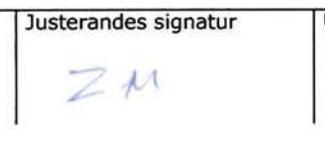
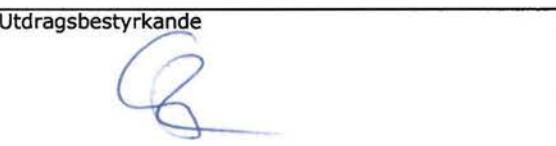
Ylva Sandström (M) antecknade följande till protokollet.

”Moderaterna tycker det är viktigt att man tydligare än idag ställer krav på resultat. En auktoriserad anordnare i Nacka ska vara bra - den som väljer ska inte behöva lusläsa kommunala redovisningar o själv värdera olika verksamheter, utan auktorisationen i sig måste vara en kvalitetsgaranti.

Det är viktigt att anordnarna är seriösa företag med högt förtroende och vi menar att man bör pröva lämplighet från ett något bredare perspektiv än bara sådan brottslighet som gäller yrkesutövningen. T ex är ekonomisk brottslighet eller sexualbrott är inte förenliga med uppdrag som anordnare.

Vi anser också att det är viktigt att man kontinuerligt säkerställer att personalen har rätt kompetens, inte bara i samband med auktorisation, även om kortvariga vakanser måste få förekomma under en rekryteringsprocess.

Att ställa specifika krav avgående redovisning tex miljömål skapar en onödig byråkrati för anordnarna, särskilt som anordnarna har kunder från olika kommuner och om alla kommuner kräver att anordnarna ska följa den egna kommunens miljöpolicy kan detta leda till oförenliga krav. Dessutom riskerar en mängd kommunala mål på andra områden än kärnuppdraget tränga ut anordnarens tid för att bedriva det basala uppdraget. Vi förstår att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Arbets- och företagsnämnden

oppositionen vill väl, men The road to hell is paved with good intention, eller som Saint Bernard of Clairvaux uttryckte samma sak: "*L'enfer est plein de bonnes volontés et désirs*".

Jan-Eric Jansson (KD) antecknade följande till protokollet.

"Nacka kommunens system, att istället för tids och kostnadskrävande upphandlingar ha kundval med auktorisation har förenklat för många små företag att etablera sig i kommunen. Kristdemokraterna slår vakt om att enkelheten ska bevaras och är därför försiktiga med att tillföra nya villkor som komplicerar inträdet för nya jobbexperter att bli anordnare. Men det är ändå så att miljömedvetenhet är en så viktig fråga att den bör övervägas i kraven för att få auktorisation. Men vi vill först pröva och stimulera till andra frivilliga åtaganden innan vi går på kravlistan."

Staffan Hjalmarsson (V) antecknade följande till protokollet.

"The road to hell is paved,

Vi anser att Nacka, en av Sveriges rikaste och mest privatiserade kommuner, kan visa politisk omtanke och göra långsiktigt hållbara framtidsinvesteringar. Ett effektivt sätt att bli en ledande aktör för hållbarhet är genom auktoriseringsförföranden. Där kan vi erbjuda och utmana våra anordnare och experter att bidra till ett hållbart och jämlikt Nacka. Till att exempelvis att även de följer de sex miljömål för kommunen som beslutades om på förra nämnden.

Vi ser med sorg på avslaget från nämnden på vårt yrkande "Att samtliga anordnare redovisar hur de förhåller sig till de övergripande policyerna som gäller för kommunens egna verksamheter gällande miljö och hållbarhet."

Företrädare från alliansen beskrev på nämnden att föra in krav på hållbarhet i kommunens reglemente för anordnare som att "the road to hell is paved with good intentions". Vi tolkar det som en syn på hållbarhet som ett pappersarbete, som något som bara är goda intentioner, långt från det som "egentligen behöver utföras".

Vi har full förståelse för att upphandlingar och auktoriseringsprocesser är komplicerade. Ett förslag för att öka kompetensen hos oss alla i nämnden är att bjuda in någon från Statens Upphandlingsutredning, så att vi lär oss att förstå upphandlingens och auktoriseringsprocessens "fulla potential som politiskt styrmedel" (SOU2013:12)."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

§ 33

Dnr KUN 2014/26-003

Remiss av förslag till reglemente för kundval

Beslut

Kulturnämnden har inga invändningar mot förslaget till reglemente utom § 1 och 4 som bör förtydligas och kommenteras.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat ett förslag till reglemente för kundval till kulturnämnden. Förslaget innebär i korthet att nu gällande auktorisationsvillkor ersätts med ett reglemente. Reglementet förtydligar även nämndernas ansvar för uppföljning och utvärdering av kundvalssystemen.

Kultur- och fritidsenheten föreslår att nämnden uttalar att den ställer sig bakom förslaget till reglemente, utom § 1 och 4 som behöver utvecklas och kommenteras.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse 2014-05-23

Bilaga 1, Missivskrivelse

Bilaga 1, Juridik- och kanslienetens tjänsteskrivelse 2014-03-11

Bilaga 2, Förslag reglemente för kundval

Bilaga 3, Förslag på reviderade auktorisationsvillkor med kommentarer

Yrkanden

Ordförande Hans Peters (C) yrkar bifall till kultur- och fritidsenheten förslag.

Beslutsgång

Kulturnämnden beslutar i enlighet med Hans Peters förslag.

Lars Örback (V) anmäler att han inte deltar i beslutet.

Protokollsanteckning

Lars Örback och Aron Bengtegård antecknar följande för Vänsterpartiet.

Vänsterpartiet är helt emot kundval.

Detta har visat sig innebära att skattemedel hamnar där de inte ska, att plötsliga förändringar drabbar den enskilde och att kommunen får omfattande merkostnad för upphandling, auktorisation och kontroll. De kvarvarande kommunala verksamheterna drabbas även vid företagskonkurser.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 100

SÄN 2014/223-709

Remissvar reglemente för kundval i Nacka kommun

Beslut

Social- och äldrenämnden antar föreslaget yttrande till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat ett förslag på reglemente för kundval till berörda nämnder och utskott (Dnr KFKS 2014/222-003). Reglementet syftar till att beskriva kommunfullmäktiges styrning av kundvalen samt nämndernas uppdrag och ansvar för kundval.

Det finns flera positiva punkter i förslaget, bland annat en bättre struktur och att nämnderna ska anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnare. En annan positiv förändring är benämningen specifika auktorisationsvillkor, vilka nämnden kan fastställa för respektive kundval.

Eftersom social- och äldrenämnden tillämpar Lagen om valfrihetssystem (LOV) för alla kundval vore det önskvärt att få använda de begrepp som finns i lagen. Ett förslag för att skapa ytterligare struktur är att använda sig av den uppdelning av villkor som Konkurrensverket rekommenderar. I social- och äldrenämndens yttrande finns också kommentarer på några av de 33 föreslagna auktorisationsvillkoren. Kommentarerna är framför allt förenklingar och förtydliganden.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från sociala kvalitetsenheten, 2014-05-26
2. Yttrande till kommunstyrelsens arbetsutskott, 2014-06-17
3. Försrag till reglemente för kundval i Nacka kommun
4. Kommunstyrelsens arbetsutskott tjänsteskrivelse, 2014-03-11

Beslutsgång

Social- och äldrenämnden beslutade i enlighet med sociala kvalitetsenhetens förslag till beslut.

Protokollsanteckningar

Andreas Falk lät anteckna följande för Socialdemokraterna.

Frihet och Rättvisa är grunden för socialdemokratin. Sverige har under många år utformat lagar och regler för att bejaka ordning, reda och kvalitet i den offentliga verksamheten. Därför är det självklart att dessa regler ska gälla den välfärdsverksamhet som bedrivs, oavsett om den anordnas av kommunen eller privata anordnare.

Ordförandes Signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

17 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden**§ 100 forts.****SÄN 2014/223-709**

Offentlighetsprincipen och meddelarskyddet ska gälla för alla som arbetar i verksamheter som betalas av skattemedel.

Motiverade medarbetare är en av förutsättningarna för god kvalitet i välfärden. Därför vill vi att svenska kollektivavtalsliknande villkor ska gälla för de som arbetar inom verksamheterna. Det ger bättre kvalitet och högre välfärdsstandard. För alla.

Den moderata dogmen om privatisering går i detta dokument före utveckling av kvaliteten. Vi vill att reglementet ska utgå från ORK – Ordning, Reda, Kvalitet – i välfärden. Det tjänar vi alla på.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
EJ	AF	Hilja Hontagner

§ 44

Dnr UBN 2014/152-003

Remissvar på förslag till reglemente för kundval

Beslut

Utbildningsnämnden har inga invändningar mot förslaget till reglemente för kundval.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat ett förslag till reglemente för kundval till utbildningsnämnden. Förslaget innebär i korthet att nu gällande auktorisationsvillkor ersätts med ett reglemente. Reglementet förtydligar även nämndernas ansvar för uppföljning och utvärdering av kundvalssystemen.

Handlingar i ärendet

Kultur- och utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-05-07

Missivskrivelse

Juridik- och kanslienetens tjänsteskrivelse 2014-03-11

Reglemente för kundval

Förslag på reviderade auktorisationsvillkor med kommentarer

Yrkanden

Ordförande Linda Norberg (M) yrkar bifall till utbildningsenhetens förslag.

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med Linda Norbergs yrkande.

Protokollsanteckning

Ulrika Bjare antecknar för Socialdemokraterna följande:

Frihet och Rättvisa är grunden för socialdemokratin. Sverige har under många år utformat lagar och regler för att bejaka ordning, reda och kvalitet i den offentliga verksamheten. Därför är det självklart att dessa regler ska gälla den välfärdsverksamhet som bedrivs, oavsett om den anordnas av kommunen eller privata anordnare.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 44 forts

Offentlighetsprincipen och meddelarskyddet ska gälla för alla som arbetar i verksamheter som betalas av skattemedel.

Motiverade medarbetare är en av förutsättningarna för god kvalitet i välfärden. Därför vill vi att svenska kollektivavtalsliknande villkor ska gälla för de som arbetar inom verksamheterna. Det ger bättre kvalitet och högre välfärdsstandard. För alla.

Den moderata dogmen om privatisering går i detta dokument före utveckling av kvaliteten. Vi vill att reglementet ska utgå från ORK – Ordning, Reda, Kvalitet – i välfärden. Det tjänar vi alla på.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 165

Dnr KFKS 2014/359-012

Sammanträdesdagar 2015

Återremitterat ärende

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om följande sammanträdesdagar år 2015 för kommunfullmäktige.

2 februari

23 mars

27 april

15 juni

21 september

19 oktober

16 november

14 december

Ärende

Efter att kommunfullmäktige den 16 juni 2014 med stöd av reglerna om minoritetsskydd återremitterat förslaget om sammanträdesdagar för nästa år, har stadsledningskontoret sett över den föreslagna sammanträdesstrukturen. Förslaget är att kommunstyrelsen inte föreslår ytterligare sammanträden, så som angavs i beslutet om återremiss.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 juni 2014 § 86

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 5 augusti 2014

Bilagor

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 juni 2014 § 86

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om följande sammanträdesdagar år 2015 för kommunfullmäktige.

2 februari

23 mars

27 april

15 juni

21 september

19 oktober

16 november

14 december

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Beslut i kommunfullmäktige den 16 juni 2014 § 125

Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet för att komplettera med åtminstone ett till kommunfullmäktigesammanträde med därtill hörande sammanträden.

Beslut i kommunstyrelsen den 19 maj 2014 § 98

1. Kommunstyrelsen beslutade om sammanträdesdagar 2015 för sig enligt stadsledningskontorets förslag.
2. Kommunstyrelsen föreslog att kommunfullmäktige beslutar om sammanträdesdagar 2015 för sig enligt stadsledningskontorets förslag,

Yrkanden

Majvie Swärd (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V) och Sidney Holm (MP), att ärendet skulle återremitteras för att mötesschemat för kommunfullmäktige behöver göras om för att få in ytterligare ett möte. Ett möte till skulle innebära att fullmäktigemötena inte skulle pågå så sent på kvällarna. Därför måste självfallet tidigare beslut som berör frågan upphävas.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade avslå Majvie Swärds återremissyrkande.

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdau's yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson (V) reserverade sig mot beslutade och ingav följande.

"Vänsterpartiet har tagit initiativet till att driva krav på fler sammanträden med Kommunfullmäktige. Vi har gjort det därför att vi anser att kommunfullmäktige, som kommunens enda folkvalda församling, bör vara en levande arena för politisk debatt i kommunen, där alla viktiga beslut ges tid att diskuteras och genomlysas. Idag har alltför mycket av de viktiga besluten i kommunen förts bort från fullmäktige. Många ärenden ofta bordläggs långa tider, det gäller särskilt de viktiga interpellationerna som är ett sätt just att genomlysa kommunens verksamhet. Mot den bakgrund vi håller vi fast vid att åtminstone ytterligare ett sammanträde ska planeras in under våren."

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

"Möjligheterna att fatta beslut i demokratisk, parlamentarisk, representativ ordning inskränks successivt i Nacka. För några år sedan avskaffade den dåvarande majoriteten områdesnämnderna. Det fick till följd att MSN överhopades med byggnadsärenden, som i sin tur medförde att kommunens tjänstemän tvingades ta ett allt större ansvar i olika ärenden. Antalet politiker minskade. Antalet sammanträden i kommunfullmäktige och i de politiskt tillsatta nämnderna har minskat, med hänvisning till att det är onödigt dyrt med många sammanträden.

Konservativa politiska krafter hänvisar gärna till ekonomi, när man vill minska det politiska inflytandet. Att demokrati både kostar pengar, medför att beslutsprocessen blir långsam och kräver insatser från politiker är en självklarhet. Vi socialdemokrater vill se en utökning av antalet sammanträden i bland annat kommunfullmäktige. Fullmäktige är den politiska församling som fattar beslut i alla viktiga, övergripande politiska frågor i kommunen.

Därför måste det finnas möjlighet att ordentligt debattera och genomlysa en fråga, innan slutgiltigt beslut fattas. När nu Nacka "bygger stad" kommer många komplicerade ärenden upp, som kräver en omfattande genomlysning.

En rent praktisk syn på en utökning av antalet sammanträden i fullmäktige är att vi skulle slippa att sitta långt in på kvällen för att diskutera frågor. Trötta deltagare fattar sämre beslut än pigga."

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

"Nacka ska bygga stad och har mer än någonsin att göra. I det läget så beslutas om 8 st fullmäktigemöten under året. Efter kl 21 på vardagskvällar är det svårt för de flesta att tänka lika klart och kreativt som man borde. Man borde ha tagit hänsyn till detta och lagt åtminstone ett till fullmäktigemöte under kommande år. Nackas invånare blir fler liksom den kommunala ärendemängden men andel möten blir inte fler. Kontentan är att det blir tjänstemännen som kommer att fatta fler beslut som istället borde ha fattats i de politiska församlingarna. En förlust för demokratin."

Sidney Holm lät anteckna följande.

Sedan år 2012 har KF haft 4+4 sammanträden mot tidigare 5+4. Miljöpartiet föredrar att vi återgår till det gamla systemet med 5+4 sammanträden. Det känns som om antal ärenden att behandla i KF automatiskt minskas i och med färre sammanträden för att i stället beslutas på delegation, något som i många fall kan vara till men för Nackas demokratiska utveckling. Eftersom tillväxttakten i Nacka ska gå från hög till extra hög under de kommande åren är det märkligt att antal beslut att fattas av oss politiker inte beräknas öka."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdagar 2015

Återremitterat ärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om följande sammanträdesdagar år 2015 för kommunfullmäktige.

2 februari
23 mars
27 april
15 juni
21 september
19 oktober
16 november
14 december

Sammanfattning

Efter att kommunfullmäktige den 16 juni 2014 med stöd av reglerna om minoritetsskydd återremitterat förslaget om sammanträdesdagar för nästa år, har stadsledningskontoret sett över den föreslagna sammanträdesstrukturen. Förslaget är att kommunstyrelsen inte föreslår ytterligare sammanträden, så som angavs i beslutet om återremiss.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni 2014, § 125, att med stöd av reglerna om minoritetsskydd i 5 kap 36 § kommunallagen återremittera ärendet för att redovisa förslag på datum för ytterligare ett kommunfullmäktigesammanträde med därtill hörande sammanträden.

Statsledningskontoret har tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för 2015. Förslaget bygger på en grundstruktur med sammanträden för kommunstyrelsens arbetsutskott 13

dagar före kommunstyrelsens sammanträden och dessa sammanträden tre veckor före kommunfullmäktiges sammanträden. Justeringar har gjorts för lov och helgdagar.

Kommunfullmäktige beslutade i samband med mål och budget för år 2012 att det inte ska vara något sammanträde i maj. Stadsledningskontoret följer det beslutet när det tar fram förslag på sammanträdesdagar. Under senare delen av våren 2015 föreslås 27 april och 15 juni som sammanträdestillfällen. Att däremellan lägga in ytterligare ett sammanträdestillfälle bedöms inte med hänsyn till bl.a. förekommande helgdagar tillföra något mervärde.

För hösten 2015 föreslås ett sammanträde per månad och något skäl att frångå den strukturen har inte framkommit.

Stadsledningskontoret föreslår således att kommunstyrelsen vidhåller sitt förslag om sammanträden för kommunfullmäktige såsom det förelåg vid sammanträdet den 16 juni.

Helena Meier
Stadsjurist

Kristina Himmelstrand
Chef för juridik- och kansliheten

§ 125

16 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

Dnr KFKS 2014/359-012

Sammanträdesdagar 2015

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet för att komplettera med åtminstone ett till kommunfullmäktigesammanträde med därtill hörande sammanträden.

Ärende

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för 2015.

Förslaget bygger på en grundstruktur med sammanträden för kommunstyrelsens arbetsutskott 13 dagar före kommunstyrelsens sammanträden och dessa sammansättas tre veckor före kommunfullmäktiges sammanträden. Justeringar har gjorts för lov/helgdagar. Förslagen för utskotten och kommunstyrelsen redovisas för att underlätta bedömning av förslagen sammantaget.

KSSU = kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

KSAU = kommunstyrelsens arbetsutskott

KSVU = kommunstyrelsens verksamhetsutskott

KS = kommunstyrelsen

KSSU	KSVU/KSAU	KS	KF
December 2014	December 2014	12 januari	2 februari
20 januari 10 februari	17 februari	2 mars	23 mars
3 mars 17 mars	24 mars	13 april	27 april
7 april 28 april 12 maj	12 maj	25 maj	15 juni
26 maj	2 juni	15 juni	-
11 augusti	18 augusti	31 augusti	21 september
1 september	15 september	28 september	19 oktober
6 oktober	13 oktober	26 oktober	16 november
20 oktober 3 november	10 november	23 november	14 december
24 november 8 december	15 december	2016	2016

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsen den 19 maj 2014 § 98

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 24 april 2014

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

16 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsen den 19 maj 2014 § 98

1. Kommunstyrelsen beslutade om sammanträdesdagar 2015 för sig enligt stadsledningskontorets förslag.
2. Kommunstyrelsen föreslog att kommunfullmäktige beslutar om sammanträdesdagar 2015 för sig enligt stadsledningskontorets förslag.

Yrkanden

Rolf Wasteson yrkade med instämmande av Carl-Magnus Grenninger, Mikael Carlsson och Sidney Holm att ärendet skulle återremitteras för att komplettera med åtminstone ett till kommunfullmäktigesammanträde med därtill hörande sammanträden.

Mats Gerdau yrkade bifall till kommunstyrelsens förslag

Beslutsgång

Ordföranden ställde proposition på Mats Gerdaus yrkande mot Rolf Wastesons yrkande och fann att Mats Gerdaus yrkande hade bifallits. Votering begärdes och verkställdes. Vid voteringen avgavs 38 röster för Mats Gerdaus yrkande och 21 för Rolf Wastesons yrkande. Med stöd av reglerna om minoritetsskydd i 5 kap. 36 § kommunallagen hade således kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet. En ledamot avstod och en ledamot var frånvarande.

Vid voteringen avgavs röster enligt följande.

- Voteringslista 6

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal ingav följande för Nackalistans fullmäktigegrupp.

"Den mängd sammanträdesdagar som ska fattas beslut om är för litet i antal. Om man på allvar tar politikens uppgift i en tid då mängden ärenden rimligtvis ökar kraftigt i Nacka, då man bygger stad, stannar man kvar på samma låga antal sammanträdesdagar. Konsekvensen är kanske att tjänstemännens politiska inflytande istället ska öka i motsvarande grad, något som Nackalistan starkt motsätter sig."

Kaj Nyman ingav följande för Socialdemokraternas fullmäktigegrupp.

"Möjligheterna att fatta beslut i demokratisk, parlamentarisk, representativ ordning inskränks successivt i Nacka. För några år sedan avskaffade den dåvarande majoriteten områdesnämnderna. Det fick till följd att MSN överhopades med byggnadsärenden, som i

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

16 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

sin tur medförde att kommunens tjänstemän tvingades ta ett allt större ansvar i olika ärenden. Antalet politiker minskade.

Antalet sammanträden i kommunfullmäktige och i de politiskt tillsatta nämnderna har minskat, med hänvisning till att det är onödigt dyrt med många sammanträden.

Konservativa politiska krafter hänvisar gärna till ekonomi, när man vill minska det politiska inflytandet. Att demokrati både kostar pengar, medför att beslutsprocessen blir långsam och kräver insatser från politiker är en självklarhet.

Vi socialdemokrater vill se en utökning av antalet sammanträden i bland annat kommunfullmäktige. Fullmäktige är den politiska församling som fattar beslut i alla viktiga, övergripande politiska frågor i kommunen. Därför måste det finnas möjlighet att ordentligt debattera och genomlysa en fråga, innan sluttgiltigt beslut fattas. När nu Nacka "bygger stad" kommer många komplicerade ärenden upp, som kräver en omfattande genomlysning. En rent praktisk syn på en utökning av antalet sammanträden i fullmäktige är att vi skulle slippa att sitta långt in på kvällen för att diskutera frågor. Trötta deltagare fattar sämre beslut än pigga."

Rolf Wasteson ingav följande för Vänsterpartiets fullmäktigegrupp.

"Sedan ett par år är antalet Kommunfullmäktigesammanträden neddragna till åtta per år. En angiven orsak är att minska kostnaderna. KF är kommunens enda folkvalda arena, därför är det viktigt för demokratin i Nacka att inte inskränka förutsättningarna för en offentlig politisk debatt där. Alltför många viktiga frågor kommer aldrig till debatt och beslut i Kommunfullmäktige p.g.a kommunens styrmodell som Vänsterpartiet ofta kritiserat. Det är inte så många år sedan KF hade tio sammanträden per år. Vi önskar helst att det återupprättas men som minimum ska ytterligare ett sammanträde på våren planeras in. I konsekvens med det ska därför också motsvarande KS och utskottsmöten planeras in i anslutning till dem."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdagar 2015

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar om sammanträdesdagar 2015 för sig enligt stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

1. Kommunstyrelsen beslutar om sammanträdesdagar 2015 för sig enligt stadsledningskontorets förslag.
2. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om sammanträdesdagar 2015 för sig enligt stadsledningskontorets förslag.

Ärendet

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för 2015. Förslaget bygger på en grundstruktur med sammanträden för kommunstyrelsens arbetsutskott 13 dagar före kommunstyrelsens sammanträden och dessa sammanträden tre veckor före kommunfullmäktiges sammanträden. Justeringar har gjorts för lov/helgdagar. Förslaget samspelet med det förslag som stadsledningskontoret kommer att lägga fram till kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott och lägger fram för dess verksamhetsutskott och arbetsutskott samtidigt. Förslagen för samtliga dessa redovisas för att underlätta bedömning av förslagen sammantaget.

Som tidigare år är det så att om inte kommunfullmäktiges behandling av tertialbokslut 1 ska kunna ske först efter midsommar, kan handlingar till bokslutet inte skickas ut i tid inför behandling i arbetsutskottet. I arbetsutskottet ges därför även fortsättningsvis en muntlig information om vad bokslutet kommer att visa. Anledningen är att tiden mellan när ”bryt” i bokföringen kan ske och när det är möjligt att ha ett bearbetat material på plats, är för kort i förhållande till när beredningen av ärendet måste inledas. Även tertialbokslut två måste föredras muntligt i arbetsutskottet. Här är skälet att kommunstyrelsen enligt kommunallagen ska ta ställning till skattesats i oktober månad. Det hinns inte med om hela beredningen skjuts fram för att få fram ett skriftligt material om tertialbokslut två till arbetsutskottets sammanträde.

Förkortningsförklaring

KSSU = kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

KSAU = kommunstyrelsens arbetsutskott

KSVU = kommunstyrelsens verksamhetsutskott

KSSU	KSVU/KSAU	KS	KF
December 2014	December 2014	12 januari	2 februari
20 januari 10 februari	17 februari	2 mars	23 mars
3 mars 17 mars	24 mars	13 april	27 april
7 april 28 april 12 maj	12 maj	25 maj	15 juni
26 maj	2 juni	15 juni	-
11 augusti	18 augusti	31 augusti	21 september
1 september	15 september	28 september	19 oktober
6 oktober	13 oktober	26 oktober	16 november
20 oktober 3 november	10 november	23 november	14 december
24 november 8 december	15 december	2016	2016

Ekonomiska konsekvenser

Sammanträdeskostnaderna budgeteras i ärendet om mål och budget 2015-2017 och därefter i kommunstyrelsens internbudget.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

2 juni 2014

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**

§ 136

Dnr KFKS 2014/375-022

Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) med tillhörande bilaga.

Ärende

Sveriges Kommuner och Landstings styrelse har hösten 2013 antagit förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL) för att kunna tillämpas på förtroendevalda som nyttillträder efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte har omfattats av pensionsbestämmelser för förtroendevalda. OPF-KL är indelat i omställningsstöd och pensionsbestämmelser. Omställningsbestämmelserna tar sikte på aktiv omställning, med aktiva omställningsinsatser och tidsbegränsade ekonomiska omställningsstöd. Förmånerna i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KL där ålders-pensionsintjänandet bygger på livsinkomstprincipen. För att äga giltighet krävs ett lokalt antagande av bestämmelserna av kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 13 maj 2014 § 76

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 8 maj 2014

Bilaga: Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL)
med tillhörande bilaga

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 13 maj 2014 § 76

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) med tillhörande bilaga.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
	KP	

Kommunstyrelsen

Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) med tillhörande bilaga.

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landstings styrelse har hösten 2013 antagit förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL) för att kunna tillämpas på förtroendevalda som nyttillträder efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte har omfattats av pensionsbestämmelser för förtroendevalda. OPF-KL är indelat i omställningsstöd och pensionsbestämmelser. Omställningsbestämmelserna tar sikte på aktiv omställning, med aktiva omställningsinsatser och tidsbegränsade ekonomiska omställningsstöd. Förmånerna i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KL där ålders-pensionsintjänandet bygger på livsinkomstprincipen. För att äga giltighet krävs ett lokalt antagande av bestämmelserna av kommunfullmäktige.

Ärendet

Sveriges Kommuner och Landstings styrelse har den 20 oktober 2013 antagit förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL) för att kunna tillämpas på förtroendevalda som nyttillträder ett, eller flera, uppdrag efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte har omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda. Bestämmelserna är helt nya, vilket innebär att de inte innehåller samma förmåner som i tidigare PBF, PRF-KL eller äldre bestämmelser/reglementen för förtroendevalda.

OPF-KL är indelat i omställningsstöd och pensionsbestämmelser. Till OPF-KL finns en

bilaga regelverk. Omställningsbestämmelserna tar sikte på aktiv omställning, med aktiva omställningsinsatser och tidsbegränsade ekonomiska omställningsstöd. Förmånerna i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KL. Ålders-pensionsintjänandet bygger på livsinkomstprincipen.

Bestämmelserna gäller inte för förtroendevalda som avgår 2014-12-31 eller senare (eller som tidigare avgått) med bl. a. närmare information om uppräkning av pensionsbehållningen.

För att förenkla hanteringen finns inte några övergångsbestämmelser, till skillnad från tidigare rekommenderade med rätt till visstidspension, annan egenpensionsförmån, av-gångsersättning eller livränta. För dessa förtroendevalda fortsätter PBF eller PRF-KL att gälla.

OPF-KL är utformat för tillämpning hos respektive kommun och landsting/region. För att äga giltighet krävs ett lokalt antagande av bestämmelserna av kommunfullmäktige. I enlighet med Sveriges Kommuner och Landstings styrelses beslut föreslås att kommunfullmäktige beslutar att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) med tillhörande bilaga.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden ligger i linje med de kostnader för omställningsstöd och pension som gäller för anställda i privat och offentlig sektor. I bestämmelserna om omställningsstöd och pension till förtroendevalda framgår kostnaden som genom dessa bestämmelser blir förutsägbara för kommunen.

Bilagor

Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) med tillhörande bilaga och kommentarer till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL).

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Elisabeth Carle
Personaldirektör
Stadsledningskontoret

Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen eller landstinget/regionen på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna tillämpas på förtroendevald som väljs för första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

En *pensionsmyndighet* ska finnas. Med pensionsmyndighet avses den nämnd som enligt fullmäktiges beslut har i uppdrag att tolka och tillämpa dessa bestämmelser.

§ 2 Stöd för återgång till arbete

Ett omställningsstöd bör i första hand ses som ett tidbegränsat omställningsstöd och kunna kombineras med aktiva omställningsinsatser för förtroendevald som så önskar, i syfte att underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag.

Omställningsstöden ska stödja och hjälpa en förtroendevald i hans eller hennes omställning till ett nytt arbete. Det förutsätts att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

Omställningsstöd för förtroendevalda

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Rätt till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehåft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhangande uppdragstid och som inte fyllt 65 år när han eller hon lämnar sitt uppdrag.

Respektive kommun och landsting/region har att utifrån den förtroendevaldes förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

Det innebär att omställningsinsatsernas omfattning och innehåll skiljer sig åt mellan olika individer.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehåft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhangande uppdragstid. För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd på 3 månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent under de två första åren och med 60 procent under år tre. Det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes årsarvode året före avgångstidpunkten.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen eller landstinget/regionen som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde fyller 65 år.

För att uppbära ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning.

Det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd samordnas inte med förvärvsinkomster. De två följande åren undantas årligen ett prisbasbelopp från samordning.

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen eller landstinget/regionen, eller får uppdrag i Riksdagen eller regeringen.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehåft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid

och som lämnat sitt uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald tidigast från 61 års ålder och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde fyller 65 år.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen eller landstinget/regionen efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd motsvarar 60 procent av den förtroendevaldes årsarvode året innan avgångstidpunkten.

För att uppbära förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd ska samordnas med förvärvsinkomster.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen eller landstinget/regionen, eller får uppdrag i Riksdagen eller regeringen.

§ 6 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Förtroendevald är skyldig att underkasta sig de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som fullmäktige beslutar.

§ 7 Samordning

Omställningsersättningarna enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

§8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde bör få omställningsstöd utbetalad tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 9 Uppgiftsskyldighet och återbetalning av omställningsstöd

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har förtroendevald erhållit omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd obehörigen eller med för högt belopp genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller på annat sätt eller har förtroendevald i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, ska det för mycket utbetalda beloppet återbetalas.

Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från efterkrav.

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen eller landstinget/regionen.

Pensionsbestämmelserna tillämpas på förtroendevald som väljs för första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas på förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av uppdrag har rätt till egenpension på grund av anställning, har rätt till egenpensionsförmåner enligt PBF, PRF-KL eller annat uppdrag eller uppnått 67 års ålder. Med ”rätt till egenpension” inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.

Fullmäktige kan för särskilt fall besluta att pensionsbestämmelserna ska gälla och fastställa de villkor i fråga om pensionsrättens omfattning m.m. som kan finnas motiverade.

En *pensionsmyndighet* ska finnas. Med pensionsmyndighet avses den nämnd som enligt fullmäktiges beslut har i uppdrag att tolka och tillämpa pensionsbestämmelserna.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a. avgiftsbestämd ålderspension
- b. sjukpension
- c. efterlevandeskydd
- d. familjeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd ålderspension enligt §§ 4 – 9 i pensionsbestämmelserna.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten beräknas per kalenderår och utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid och som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetskada eller ledighet enligt föräldraledighetslagen (FörL), och på grund av sådan ledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 4,5 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 30 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har fyllt i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 4,5 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken (SFB) och som en följd härväg med stöd av 4 kap. 9 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodosräknas under

tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken (SFB).

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, landstinget/regionen endast om den för kalenderåret är högre än 1,5 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen och landstinget/regionen ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun eller landsting/region, där den förtroendevalde har innehhaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun eller landsting/region.

Pensionsbehållningen innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd enligt § 11.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes avgiftsbestämda pension, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, dvs pensionsbehållningen enligt § 6, sker månadvis och tidigast från den tidpunkt den förtroendevalde kan få allmän pension utbetalad, och i övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalde och fullmäktige.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Avgiftsbestämd ålderspension kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning av pensionsavgift. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken och som en följd härv med stöd av 4 kap. 9 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång. Sjukpensionen grundas och beräknas på den pensionsgrundande inkomsten enligt § 4 som den förtroendevalde hade året före den tidpunkt då sjuk- eller aktivitetsersättning beviljades.

Sjukpensionen motsvarar den månadssersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension betalas ut under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Fullmäktige kan för särskilt fall besluta att sjukpension ska fortsätta att betalas ut, dock inte för längre tid än då sjuk- och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken kan lämnas.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras enligt de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd för avgiftsbestämd ålderspension, enligt § 6, innebär att pension betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Vid dödsfall innan avgiftsbestämd ålderspensionen börjat utbetalas till förtroendevald utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Vid dödsfall efter det att livsvarig avgiftsbestämd ålderspension har börjat utbetalas till den förtroendevalde fortsätter utbetalningarna som ett efterlevandeskydd till efterlevande under maximalt 20 år efter det att ålderspensionen börjat utbetalas.

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till efterlevande barn eller adoptivbarn, dock som längst till och med månaden innan barnet fyller 20 år.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan förmånsberättigade barn.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

Familjeskydd betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid. (Bestämmelser om familjeskydd utarbetas senare efter det att pågående avtalsförhandlingar om AKAP-KL avslutats.)

§ 13 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföld i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal.

§ 14 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Förtroendevald är skyldig att underkasta sig de ändringar av och de tillägg till pensionsbestämmelserna som fullmäktige beslutar.

§ 15 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun och landsting/region.

§ 16 Ansökan om och utbetalning av sjukpension, efterlevandeskydd och familjeskydd

Utbetalning av sjukpension, efterlevandeskydd och familjeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension, efterlevandeskydd och familjeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få pension utbetalad tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 17 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension, efterlevandeskydd och familjeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 99

KFKS 2014/91-229

Kommunalt bostadsbolag inför byggandet av Nacka stad

Motion den 3 februari 2014 av Rolf Wasteson (V) och Agneta Johansson (V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Förslaget att bilda ett kommunalt bostadsbolag förutsätter en ekonomisk omprioritering som kommunfullmäktige inte kan se står i rimlig proportion till nyttan för kommunen. Kommunfullmäktige avslår därför förslaget i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 3 februari 2014 en motion med förslag om att kommunen återinför ett kommunalt bostadsbolag och att detta bolag blir delaktigt i de nya byggprojekt som påbörjas och som pågår i kommunen.

I ärendet föreslås att förslaget i motionen avslås. Förslaget att bilda ett kommunalt bostadsbolag förutsätter en ekonomisk omprioritering som inte står i rimlig proportion till nyttan för kommunen. Förutsättningarna på hyresmarknaden har inte ändrats sedan kommunfullmäktige beslutade att sälja Nackahem. Kommunens ansvar för dem som inte själva kan ordna sitt boende är inte skäl nog för att återskapa ett kommunalt bostadsbolag.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 58

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 8 april 2014

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 58

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Förslaget att bilda ett kommunalt bostadsbolag förutsätter en ekonomisk omprioritering som kommunfullmäktige inte kan se står i rimlig proportion till nyttan för kommunen.

Kommunfullmäktige avslår därför förslaget i motionen.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Yrkanden

Rolf Wasteson (V) yrkade, med instämmande av Majvie Swärd (S) och Sidney Holm (MP), bifall till förslaget i motionen.

Cathrin Bergenstråhle (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Rolf Wastesons yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Cathrin Bergenstråhles yrkande.

Reservationer

Majvie Swärd (S) och Sidney Holm (MP) reserverade sig mot beslutet.

Rolf Wasteson (V) reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

"Vänsterpartiet reservation beskriver varför vi vill att ett kommunalt bostadsbolag återupprättas. Vi ser det som ett verktyg för kommunen att kunna realisera en bra bostadsförsörjning när behovet av hyresbostäder nu är så stort. Majoriteten pekar på ekonomiska prioriteringar (och då prioriteras uppenbarligen hyresrätter bort). Vi vill påpeka att vi i vårt förslag till kommunal budget tagit med en ekonomisk satsning just på ett kommunalt bostadsbolag, ett startkapital på 100 Mkr."

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

"Kommunen har tydligt visat att man varken har vilja eller förmåga att underhålla och förvalta kommunala fastigheter. Man kan se exempel i punkt 14 Lokalförsörjningsplan nedan, där Utskogens förskola har så eftersatt underhåll att byggnaderna inte kan räddas! Det verkar svårt att tro att kommunen skulle klara att sköta ett kommunalt bostadsbolag även om den ekonomiska insatsen inte behöver vara så omfattande. Vilka andra vägar kan man gå? Man har förhandlingsläge med de nya exploaterorna och skulle ev kunna investera i bostadsrätter, kräva en högre procentsats hyresrätter för kommunala bostadsbehov, hitta andra bostadsformer som gynnar ungdomar, invånare med behov av billiga bostäder och övriga. Nackalistan har stött bildande av kommunalt bostadsbolag men ser tyvärr inte att viljan till detta finns inom Alliansen och är därför öppna också för andra bostadsalternativ."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Mats Gerdau (M) lät för Moderaternas kommunstyrelsegrupp anteckna följande.

"Nacka behöver fler hyresrätter. Vi moderater har en ambition att en tredjedel av de nya bostäder som byggs ska vara hyresrätter. 5 000 bör byggas till år 2030. För att åstadkomma detta behövs inget kommunägt bostadsbolag. Det som behövs är i stället nya detaljplaner som gör det möjligt att bygga (där oppositionen ofta säger nej), enklare byggregler och större konkurrens på byggmarknaden som pressar kostnaderna och en klok markanvisningsstrategi som ger utrymme för att hyresrätter byggs. Alla de åtgärderna är nu på väg fram för beslut i kommun och riksdag."

Oppositionens förslag om kommunalt bostadsbolag har många nackdelar, men knappast några fördelar. Det skulle costa stora pengar (som de inte redovisar hur det ska finansieras). Det skulle innebära ett risktagande med skattebetalarnas pengar. Det löser inga problem med bostadsbrist, eftersom ägande i sig inte ger några nya lägenheter. Det vore olämpligt att koncentrera människor som av olika skäl har svårt att få en bostad till vissa bostadsområden eftersom det skulle öka segregationen. Vi tycker att det är mycket bättre att ha sådana lägenheter insprängda i övrigt bostadsbestånd. Miljonprogrammet förskräcker. Därmed är det tydligt att oppositionens förslag endast har ideologiska motiv – det viktiga är att det offentliga äger bostäderna. För oss är det viktigare att kommunen ser till att det byggs nytt och i övrigt prioriterar pengar till skola och omsorg."

Majvie Swärd (S) lät för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp anteckna följande.

"Vi instämmer i motionen från (v) då det är mycket angeläget att kommunen har kvar den mark som man äger då denna mark kommer att ianspråkta för de nya byggprojekt som kommer i kommunen. Ett kommunalt bostadsbolag kan bygga hyresrätter utan höga hyror."

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

"Miljöpartiet har föreslagit att kommunen ska starta ett kommunalt bostadsbolag i alla budgetförslag den här mandatperioden och stöder därför givetvis även motionen från V. Här från Miljöpartiets budget för 2014:

'För att lättare kunna erbjuda alla en bostad i Nacka, vill vi ansätta delar av kommunens pensionspengar i en pensionsstiftelse. Stiftelsen ska tillsammans med kommunen äga en allmännyttig bostadsstiftelse som ska förvalta och hyra ut bostäder med hyressättning efter allmännyttiga principer, vilket innebär till en långsiktig självkostnad. Stiftelsen ska även kunna bygga bostäder och lokaler med utpräglad sambällningsnytta, som t.ex. grupperboenden för personer med särskilda behov, förskolor och särskolor.'

Det är märkligt att kommunen verkar tro att bostadsbyggande är en ideell verksamhet som bara kostar en massa pengar, trots att det finns så många privata bolag som har som affärsidé att just tjäna pengar på detta."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Kommunalt bostadsbolag inför byggandet av Nacka stad

Motion den 3 februari 2014 av Rolf Wasteson (V) och Agneta Johansson (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 3 februari 2014 en motion med förslag om att kommunen återinför ett kommunalt bostadsbolag och att detta bolag blir delaktigt i de nya byggprojekt som påbörjas och som pågår i kommunen.

Stadsledningskontoret föreslår att förslaget i motionen avslås. Förslaget att bilda ett kommunalt bostadsbolag förutsätter en ekonomisk omprioritering som stadsledningskontoret inte kan se stå i rimlig proportion till nyttan för kommunen. Förutsättningarna på hyresmarknaden har inte ändrats sedan kommunfullmäktige beslutade att sälja Nackahem. Kommunens ansvar för dem som inte själva kan ordna sitt boende är inte skäl nog för att återskapa ett kommunalt bostadsbolag.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår att Nacka kommun återinför ett kommunalt bostadsbolag och att detta bolag blir delaktigt i de nya byggprojekt som påbörjas och som pågår i kommunen. Som motiv för förslaget anför motionärerna huvudsakligen följande skäl:

- En stor del av marken som bebyggs även av kommunen och då finns bra förutsättningar för ett kommunalt bostadsbolag.
- Ett kommunalt bostadsbolag kan bygga klimatsmarta hyresrätter utan höjda hyror samt att det ökar möjligheterna för långsiktig samhällsplanering.

- Det blir lättare att få tillgång till bostäder för sociala behov om kommunen har ett bostadsbolag.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Majoritetspartierna i Nacka har i sitt majoritetsprogram¹ för perioden 2011-2014 uttalat att Nacka ska utvecklas ytterligare som en bra kommun att bo i. Nackas stora bostadsbyggande ska fortsätta. Genom aktiv miljöhönsyn skapas långsiktigt hållbar utveckling. Bostadsbyggandet ska också gå hand i hand med utvecklingen av både naturlig service som förskolor och skolor samt transportinfrastrukturen. Nya bostäder byggs i första hand på redan ianspråktagen mark.

Majoritetsprogrammet beskriver också att:

- Allt byggande och planering ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling. Behovet av bostadsnära parker och grönområden ska tillgodoses vid planering av nya bostadsområden.
- Förverkligande av bostadsprojektet med inriktning på bostäder för särskilda behov (sociala behov, funktionshinder, ungdomsbostäder, studentbostäder) ska fortsätta.
- Byggandet ska ske med kvalitet och mångfald i kommundelarna avseende utformning, storlek och upplåtelseform. Både äganderätt, bostadsrätt och hyresrätter ska eftersträvas i nyproduktionen.
- Hyresrätter behövs av flera skäl, bland annat för att underlätta rörligheten på bostadsmarknaden. Men det viktigaste är att det produceras förhållandeviis billiga hyresrätter så att kommunens egna ungdomar inte måste flytta från kommunen när de ska flytta hemifrån.

Försäljningen av Nackahems fastigheter med cirka 5,200 lägenheter motiverades med att en koncentration på kärnverksamheterna i kommunen främjar effektiviteten. Ågande av bostäder hör inte till kommunens kärnverksamhet. Kommunen som ägare av hyresfastigheter har samma ekonomiska och skattemässiga förutsättningar som andra aktörer på marknaden. Stadsledningskontoret gör bedömningen att dessa skäl fortfarande är aktuella.

Att Nacka kommun genom bolag eller stiftelse ska agera hyresvärd på bostadsmarknaden bedömer stadsledningskontoret inte som rimligt. Kommunen har ett ansvar att ta när det

---

¹ Hela majoritetsprogrammet finns på http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/Documents/Majoritetsprogram%202011-2014.pdf

handlar om dem som inte på egen hand kan få ett hyreskontrakt eller ordna sitt boende, exempelvis socialt boende för ensamkommande flyktingbarn och våldsutsatta medborgare.

Förslaget om att återinföra ett kommunalt bostadsbolag bör därför avslås.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Att återinföra ett kommunalt bostadsbolag skulle kosta många miljoner kronor, både i årlig administrations- och driftskostnad samt i investering.

Bilagor

Motion ”Angående återinförande och återuppbyggnad av ett kommunalt bostadsbolag inför byggandet av Nacka stad”

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Samordnings- och utvecklingsenheten

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Angående återinförande och återuppbyggnad av ett kommunalt bostadsbolag inför byggandet av Nacka stad

Nacka står inför ett läge av nybyggnation och exploatering av flera områden nu när det stora omdanande stadsbyggnadsprojektet Nacka stad påbörjas. Exempelvis är Västra Sicklaön och Bergs oljehamn några av de områden som kommer att bebyggas och förändras. Mycket av marken som bebyggs är dessutom kommunal och således finns ett bra utgångsläge för ett bostadsbolag ägt av kommunen. Frågan har varit flera gånger tidigare men är nu åter extra aktuell.

Med ett kommunalt bostadsbolag kan vi bygga klimatsmarta hyresrätter. Detta kan göras utan att hyrorna skjuter i höjden om vi tar ett gemensamt politiskt ansvar för bostadspolitiken. Utan varaktiga hyresrätter får vi en segregerad stadsdel där endast de med starka ekonomiska resurser bor, med påverkan på miljön i form av ökad bilism och på skolan i form av segregation och likriktnings.

Med ett kommunalt bostadsbolag blir det lättare att samhällsplanera långsiktigt.

Det säkerställs att hyresrätter förblir hyresrätter och det blir lättare att planera för en blandad bebyggelse och därmed också motverka segregation. Människor i behov av en bostad, många ungdomar, har möjlighet att stanna i kommunen istället för att söka sig bort från Nacka. Vi kan ta emot fler flyktingar och dessa kan också stanna och bygga upp ett värdigt liv. Vi vill ha en kommun där alla generationer får plats, en kommun där olika sorts boenden, inte minst för äldre, är möjlig.

Med ett kommunalt bostadsbolag blir det lättare att få tillgång till bostäder för sociala behov. Våldsutsatta kvinnor med barn kan snabbare få skydd och en långvarig trygghet. Idag är det svårt att hitta boenden för denna grupp och det kan ha särskilt stor påverkan på barn i skolåldern. De hotellhem som idag kan bli lösningen, är ingen bra miljö för barn att vara i och kan ligga långt från skola och fritidsaktiviteter. Att inte kunna delta på samma sätt som sina kompisar i skolan kan leda till utanförskap och detta måste vi naturligtvis motverka. För människor med stora skulder finns inte heller hyresrätter att flytta till när villan eller bostadsrätten blivit utmått.

Vänsterpartiet yrkar

- att Nacka kommun återinför ett kommunalt bostadsbolag.
- att detta bolag blir delaktigt i de nya byggprojekt som påbörjas och som pågår i kommunen.

Rolf Wasteson

Agneta Johansson

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 100

KFKS 2013/403-319

Jämställd och miljövänlig snöröjning och halkbekämpning

Motion den 17 juni 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad genom tekniska nämndens redovisning i beredningen av motionen om hur dagens vinterunderhållsprogram utvärderas och följs upp.

Ärende

I motionen föreslår Camilla Carlberg och Lars Örback att kommunen uttalar sitt stöd för SKLs program för jämställd snöröjning och att detta ska börja gälla från 2013. Dessutom vill man att nuvarande vinterunderhåll utvärderas och följs upp. Det finns kommuner som infört så kallad jämställd snöröjning. I dessa kommuner innebär det bland annat att fokus är att det ska vara säkrare att gå och cykla och att framkomligheten till förskolor och skolor ska bli bättre. Även snöröjning vid busshållsplatsar blir bättre.

Tekniska nämnden redovisar i sin beredning att det finns ett behov av att vinterunderhållsprogrammet utvärderas ut ett genusperspektiv. I utvärdering ska även eventuella omprioriteringar tas fram och även en översyn över kritiska gränsdragningar gentemot andra aktörer ska göras. En utvärdering av vinterunderhållsprogrammet innebär ett sätt att höja kvaliteten i service och tjänster till medborgarna.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 59

Stadsledningskontorets tjänsteskrievse den 8 april 2014

Tekniska nämnden den 22 oktober 2013 § 205

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 59

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad genom tekniska nämndens redovisning i beredningen av motionen om hur dagens vinterunderhållsprogram utvärderas och följs upp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Beslut i tekniska nämnden den 22 oktober 2013 § 205

Tekniska nämnden föreslog att kommunfullmäktige ger vägenheten i uppdrag att utvärdera nuvarande vinterunderhållsprogram ur ett genusperspektiv. I uppdraget ingår att ta fram vilka omprioriteringar som behöver göras och vilka gränsdragningar som är kritiska gentemot andra aktörer t.ex. lokaltrafik, skolor och centrumanläggningar mm.

Utvärderingen måste omfatta hur medborgare i Nacka reser på sin väg till förskola/skola så att de områden där det huvudsakligen sker via lokaltrafik eller att man går och cyklar med barnen kan identifieras för att kunna bedöma de ekonomiska konsekvenserna av eventuella omprioriteringar.

Yrkanden

Rolf Wasteson (V) yrkade bifall till motionens förslag.

Majvie Swärd (S) yrkade, med instämmande av Sidney Holm (MP) bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Rolf Wastesons yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Majvie Swärds yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson (V) reserverade sig mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

” ” ” Jämställd snöröjning” som begrepp kan gemene man nog undra över. När man läser tjänstehandlingen förstår man vad som menas. Kommunen och tekniska nämnden har skrivit ett positivt svar och Nackalistan vill stödja den inriktningen och är nöjda med svaret.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Jämställd och miljövänlig snöröjning och halkbekämpning

Motion den 17 juni 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige anser motionen färdigbehandlad genom tekniska nämndens redovisning i beredningen om hur dagens vinterunderhållsprogram utvärderas och följs upp.

Sammanfattning

I motionen föreslår Camilla Carlberg och Lars Örback att kommunen uttalar sitt stöd för SKLs program för jämställd snöröjning och att detta ska börja gälla från 2013. Dessutom vill man att nuvarande vinterunderhåll utvärderas och följs upp.

Det finns kommuner som infört så kallad jämställd snöröjning. I dessa kommuner innebär det bland annat att fokus är att det ska vara säkrare att gå och cykla och att framkomligheten till förskolor och skolor ska bli bättre. Även snöröjning vid busshållsplatsar blir bättre.

Tekniska nämnden anser i sin beredning att det finns behov av att vinterunderhållsprogrammet utvärderas ut ett genusperspektiv. I utvärdering ska även eventuella omprioriteringar tas fram och även en översyn över kritiska gränsdragningar gentemot andra aktörer ska göras.

En utvärdering av vinterunderhållsprogrammet innebär ett sätt att höja kvaliteten i service och tjänster till medborgarna.

Förslagen i motionen

I motionen föreslår Camilla Carlberg och Lars Örback att kommunen uttalar sitt stöd för SKLs program för jämställd snöröjning och att detta skulle börja gälla från 2013. Dessutom vill man att nuvarande vinterunderhåll utvärderas och följs upp.

Motionärerna yrkar:

- att Nacka kommun anammar SKLs strategi för jämställd snöröjning.
- att detta börjar gälla 2013.
- att dagens Vinterunderhållsprogram utvärderas och följs upp.

Tekniska nämndens utredning och bedömning

Tekniska nämnden behandlade förslagen i motionen vid sitt sammanträde den 22 oktober 2013, § 205.

Tekniska nämnden menar att man redan uppfyller stora delar av kriterierna för jämställd snöröjning men med fokus på framkomlighet snarare än genus. Att applicera genusperspektivet på planering och prioritering kräver en analys som inte är gjord utifrån Nackas förutsättningar. Tekniska nämnden har tagit fram dokumentet *Inriktning vinterunderhåll 2013-2014* med sju stycken fokuspunkter som ska styra prioriteringarna för åren under säsongen 2013-2014 där är behovet av samordning inom nämndens ansvar är framlyft men saknas gentemot andra aktörer.

Tekniska nämndens uppdrag för vinterunderhållet är delat mellan vägenheten och park- och naturenheten och avser allmänplatsmark t.ex. gator, gång- och cykelstråk samt parkeringar inom park eller vägområde. På skolor och andra fastigheter ansvarar normal sett verksamhetsutövaren för snöröjning.

Beslut i tekniska nämnden

Tekniska nämnden föreslår att kommunfullmäktige ger vägenheten i uppdrag att utvärdera nuvarande vinterunderhållsprogram ur ett genusperspektiv. I uppdraget ingår att ta fram vilka omprioriteringar som behöver göras och vilka gränsdragningar som är kritiska gentemot andra aktörer t.ex lokaltrafik, skolor och centrumanläggningar mm.

Utvärderingen måste omfatta hur medborgare i Nacka reser på sin väg till dagis så att de områden där det huvudsakligen sker via lokaltrafik eller att man går och cyklar med barnen kan identifieras för att kunna bedöma de ekonomiska konsekvenserna av eventuella omprioriteringar.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Tekniska nämnden anser att det finns behov av att vinterunderhållsprogrammet utvärderas ut ett genusperspektiv. I utvärdering ska även eventuella omprioriteringar tas fram och även en översyn över kritiska gränsdragningar gentemot andra aktörer ska göras.

Karlskoga och Huddinge har infört så kallad jämställd snöröjning. I dessa kommuner innebär det bland annat att fokus är att det ska vara säkrare att gå och cykla, och framkomligheten till förskolor och skolor ska bli bättre. Även snöröjning vid busshållsplatser ska bli bättre.

Efter busshållplatser snöröjs arbetsplatser och större vägar. Själva jämställdheten består i att det är främst kvinnor som går, cyklar och åker kollektivt, och fler män som kör bil. Men även ur ett barnperspektiv eller miljösynpunkt är det en bättre strategi.

En utvärdering av kommunens vinterunderhållsprogram innebär ett sätt att höja kvaliteten i service och tjänster till medborgarna. Stadsledningskontoret delar därmed tekniska nämndens bedömning. Tekniska nämnden har påbörjat sin utvärdering, men den snöfattiga vintern har dock gjort det svårt att göra en ordentlig analys. Frågan lever kvar framöver då bättre underlag finns.

Denna motion rör snöröjning och halkbekämpning. Men det finns andra satsningar inom infrastruktur såsom cykelvägar och inte minst när Nacka bygger stad där det är viktigt att få en jämställd kvalitet i service till medborgarna.

Bilaga

Motionen

Tekniska nämndens beslut § 205, 22 oktober 2013.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Teknisk direktör

§ 205

TN 2013/ 494

Jämställd och miljövänlig snöröjning och halkbekämpning

Motion den 17 juni 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V).

Beslut

Tekniska nämnden föreslår att kommunfullmäktige ger vägenheten i uppdrag att utvärdera nuvarande vinterunderhållsprogram ur ett genusperspektiv. I uppdraget ingår att ta fram vilka omprioriteringar som behöver göras och vilka gränsdragningar som är kritiska gentemot andra aktörer t.ex. lokaltrafik, skolor och centrumanläggningar mm.

Utvärderingen måste omfatta hur medborgare i Nacka reser på sin väg till förskola/skola så att de områden där det huvudsakligen sker via lokaltrafik eller att man går och cyklar med barnen kan identifieras för att kunna bedöma de ekonomiska konsekvenserna av eventuella omprioriteringar.

Ärendet

I motionen föreslår Camilla Carlberg och Lars Örback att kommunen uttalar sitt stöd för SKL's program för jämställd snöröjning och att detta skulle börja gälla från 2013. Dessutom vill man att nuvarande vinterunderhåll utvärderas och följs upp.

Yrkanden i motionen

- att Nacka kommun anammrar SKLs strategi för jämställd snöröjning.
- att detta börjar gälla 2013.
- att dagens Vinterunderhållsprogram utvärderas och följs upp.

Enhetens utredning och bedömning

Tekniska nämndens uppdrag för vinterunderhållet är delat mellan vägenheten och park- och naturenheten och avser allmänplatsmark t.ex. gator, gång- och cykelstråk samt parkeringar inom park eller vägområde. På skolor och andra fastigheter ansvarar normal sett verksamhetsutövaren för snöröjning.

Vägenheten anser att tekniska nämnden redan uppfyller stora delar av kriterierna för jämställd snöröjning men med fokus på framkomlighet snarare än genus. Att applicera genusperspektivet på planering och prioritering kräver en analys som inte är gjord utifrån Nackas förutsättningar. Tekniska nämnden har tagit fram dokumentet *Inriktning vinterunderhåll 2013-2014* med sju stycken fokuspunkter som ska styra prioriteringarna för åren under säsongen 2013-2014 där är behovet av samordning inom nämndens ansvar är framlyft men saknas gentemot andra aktörer.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
gg-s	RW	Heidi Surahn

2013-10-22

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Forts § 205

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2013-10-08

Bilaga 1 Motion Camilla Carlberg och Lars Örback (V).

Bilaga 2 Inriktning vinterunderhåll 2013-2014

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
Handwritten signature of the chairman.	Handwritten signature of the notary.	Handwritten signature of the clerk.

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Jämställd och miljövänlig snöröjning och halkbekämpning

Sveriges kommuner och landsting, SKL, vill att kommuner ska tänka om när det gäller hur man planerar och genomför snöröjningen. I exempelvis Karlskoga har man hörsammat detta. Sedan två år tillbaka planeras snöröjningen ur ett jämställdhetsperspektiv. Det innebär att man gör en jämställdhetsanalys på snöröjningen. Utifrån detta är trottoarer och vägar till förskolor och skolor prioriterade. Kollektivtrafiken, vilken nyttjas mer av kvinnor än män, ska prioriteras framför bilvägar.

Nacka kommun har ett bra Vinterunderhållsprogram där man prioriterar större vägar och vägar som trafikeras av kollektivtrafik samt trappor i anslutning till busshållplatser. Vi menar att detta inte räcker utan att det feministiska perspektivet ska genomsyra än mer.

Den här vintern har det ibland varit mycket besvärligt att gå. Trottoarer har inte varit halkbekämpade och man har tvingats gå mitt i vägen för att inte riskera att halka. Det hela försvåras ytterligare när bilar parkerats längs med trottoarerna.

Med det jämställda sättet att planera snöröjningen får man automatiskt mindre påverkan på miljön. Fler lämnar bilen hemma när kollektivtrafiken fungerar bäst i en situation med besvärligt snöväder.

Vi vill ha en kommun som sätter människor, inte bilen, främst!

Vänsterpartiet yrkar

- att Nacka kommun anammar SKLs strategi för jämställd snöröjning.
- att detta börjar gälla 2013.
- att dagens Vinterunderhållsprogram utvärderas och följs upp.

Vänsterpartiet Nacka

Camilla Carlberg

Lars Örback

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 101

KFKS 2013/825-379

Elnät för framtidens bilar

Motion den 16 december 2013 av Sydney Holm (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det som föreslås i motionen i huvudsak redan pågår. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Ärende

Motionären föreslår följande.

1. Nacka Energi får tydliga direktiv om att börja anpassa elnätet efter ett framtida samhälle med många fler elbilar än idag.
2. Kommunen vid all nybyggnation ser till att det även byggs laddstationer för både långsam-, medel- och snabbladdning av elfordon.

Utredningen visar att Nacka Energi AB (NEAB) är medvetet om att antalet snabbladdstationer och elbilar kommer att öka framöver. NEAB uppger att det redan ligger i dess uppdrag att bygga ut elnätet i den takt som efterfrågan kräver. Det gäller alla typer av elanslutningar snabbladdstationer är inget undantag. I kommande investeringar kommer spänningsnivån på inmatningen till Nacka att höjas betydligt och på så vis skapas handlingsutrymme för väsentligt högre framtida effektuttag än dagens. Ytterligare direktiv behövs inte.

Kommunen har möjlighet att lyfta frågan kring laddstationer med exploaterna redan i dag i nybyggnadsprojekt. Däremot saknas ett strategiskt mål i kommunen som syftar till att driva på utvecklingen av snabbladdstationer. Det finns en möjlighet att lyfta in ett inriktningsmål i klimatprogrammet som håller på att tas fram, men kan inte utlovas i detta motionssvar. Programmet ska tas upp i kommunstyrelsens arbetsutskott i maj 2014 för diskussion av målen och beslut.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 60

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 8 april 2014

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 60

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det som föreslås i motionen i huvudsak redan pågår.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Sidney Holm (MP) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V) och Majvie Swärd (S) bifall till motionens förslag.

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Sidney Holm (MP) reserverade sig mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

”Nackalistan stöder MP:s motion angående elbilar. Tjänstehandlingen beskriver nuläget och menar att man kommer att satsa när behov finns. Nackalistan vill att kommunen tar tåten i satsningen, liksom motionären, så att fler kan känna trygghet i att satsa på köp av elbilar. Exemplet Norge visar att detta var en framgångsrik strategi och där finns också en mycket större andel elbilar per invånare.”

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

”I tjänstemannaskrivelsen står att läsa:

”I bolagets uppdrag ingår det att bygga ut elnätet i den takt som ökningen i efterfrågan kräver. Det går dock inte att anpassa elnätet redan idag för framtidens behov.”

Detta är alltså ett exempel på den klassiska frågan. Vad kom först, hönan eller ägget?

Utan en infrastruktur anpassad för elbilar är det inga som skaffar elbilar, och om det inte finns några elbilar anpassar man inte heller elnätet eftersom inga elbilar finns.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Det är svårt att successivt utöka antalet snabbladdningsstationer för elfordon utan att redan i förväg ha byggt större krafttransformatorer i de matande fördelningsstationerna än vad vi normalt bygger idag. Att bygga ut dessa i efterhand när behovet uppstår är mycket dyrbart då större krafttransformatorer även kräver större ställverk och större byggnader.

När jag under KSAUs sammanträde den 2013-03-12 ställdes frågan om NEAB har för avsikt att anpassa elnätet efter en ökande mängd elbilar, svarade NEABs VD Håkan Askelöf tydligt ”nej, investeringar p.g.a. framtidens prognosar om fler elbilar är ingenting NEAB får sia om, det är ett politiskt beslut” ”

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Det är angeläget att infrastruktur för laddning av elbilar byggs upp så som motionen säger. Det innebär dock inte att Vänsterpartiet tror och tycker att framtidens lösning för transporter ska fortsätta att vara bilen. I första hand måste de kollektiva transporterna byggas ut så att huvuddelen av alla persontransporter sker kollektivt. För vissa resor och kanske främst transporter kommer dock bilen fortfarande att behövas. Och då bör dessa bilar bygga på en så miljövänlig framdrivning som möjligt. Idag förefaller eldrift vara en sådan lösning.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Elnät för framtidens bilar

Motion den 16 december 2013 av Sydney Holm (MP).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det som föreslås i motionen i huvudsak redan pågår.
Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionären föreslår att

1. Nacka Energi får tydliga direktiv om att börja anpassa elnätet efter ett framtida samhälle med många fler elbilar än idag.
2. Kommunen vid all nybyggnation ser till att det även byggs laddstationer för både långsam-, medel- och snabbladdning av elfordon.

Utredningen visar att Nacka Energi AB (NEAB) är medvetet om att antalet snabbladdstationer och elbilar kommer att öka framöver. NEAB uppger att det redan ligger i dess uppdrag att bygga ut elnätet i den takt som efterfrågan kräver. Det gäller alla typer av elanslutningar snabbladdstationer är inget undantag. I kommande investeringar kommer spänningsnivån på inmatningen till Nacka att höjas betydligt och på så vis skapas handlingsutrymme för väsentligt högre framtida effektuttag än dagens. Ytterligare direktiv behövs inte.

Kommunen har möjlighet att lyfta frågan kring laddstationer med exploaterna redan i dag i nybyggnadsprojekt. Däremot saknas ett strategiskt mål i kommunen som syftar till att driva på utvecklingen av snabbladdstationer. Det finns en möjlighet att lyfta in ett inriktningsmål i klimatprogrammet som håller på att tas fram, men kan inte utlovas i detta motionssvar. Programmet ska tas upp i kommunstyrelsens arbetsutskott i maj 2014 för diskussion av målen och beslut.

Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

Motionären menar att det lokalt skulle kunna uppstå effektbrist på elnätet i Nacka när fler snabbladdstationer för elbilar börjar installeras. Nacka Energi planerar investeringar på 150-180 miljoner kronor i kommunens elnät de kommande åren. Motionären menar att det är viktigt att Nacka Energi planerar och genomför kommande investeringar på elnätet med hänsyn till att fler snabbladdstationer förväntas etableras i kommunen. Detta för att undvika eventuella kostsamma ombyggnationer i efterhand. Kommunen borde även se till att det byggs en infrastruktur som är anpassad till framtidens fossiloberoende fordonsflotta.

Motionären föreslår därför att

1. Nacka Energi får tydliga direktiv om att börja anpassa elnätet efter ett framtida samhälle med många fler elbilar än idag.
2. Kommunen vid all nybyggnation ser till att det även byggs laddstationer för både långsam-, medel- och snabbladdning av elfordon.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

I NEABs affärsplan år 2012-2016 under ”Framtid” omnämns elbilar som ett område där strategier kommer att tas fram. Men i dagsläget är regelsystem och andra förutsättningar inte formulerade varför det inte heller är möjligt att anta ett konkret förhållningssätt med färdiga strategier¹⁾.

Samordnings- och utvecklingsenheten har haft möte med NEAB och ställt frågor kring elnätets framtida kapacitet och hur bolaget ser på en framtida ökning av snabbladdstationer. NEAB uppger att det inte ser några framtida problem med kapacitetsbrist av el till snabbladdstationer. I bolagets uppdrag ingår det att bygga ut elnätet i den takt som ökningen i efterfrågan kräver. Det går däremot inte att anpassa elnätet redan idag för framtidens behov. Det går inte att gissa sig till varför efterfrågan kommer att finnas och hur många laddstationer som behövs. Bolagets kommande stora investeringar som planeras ca år 2020-2025 har inriktningen att spänningsnivån på inmatningen till Nacka lyfts från dagens 30 kV till 220 kV. På så vis skapas handlingsutrymme för väsentligt högre framtida effektuttag än dagens. NEAB bygger inte själva snabbladdstationerna, det ingår inte i bolagets uppdrag.

Nacka kommun har tagit fram riktlinjer för hållbart byggande². Riktlinjerna är tänkta att användas i alla stadsplaneringsprojekt. Riktlinjerna ska vara ett stöd för både exploater och kommunens tjänstemän när det gäller att få fram konkreta åtgärder för hållbart byggande. Riktlinjerna är inte bindande, utan ska mer ses som en ambition i Nackas hållbarhetsintentioner. I riktlinjerna står det att ”*Vid planering av områden med flerbostadshus och arbetsplatser finns laddmöjligheter för elfordon*”. Det finns därmed en önskan från kommunen att

---

¹ Nacka Energis affärsplan 2012-2016, antagen 18 oktober 2011 av styrelsen.

² Riktlinjer för hållbart byggande. Antagen 21 november 2012 av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

tjänstemännen tar upp frågan kring laddstationer med byggherrarna i ett tidigt skede i ett byggprojekt.

I dagsläget finns inget uttalat eller överenskommet strategiskt mål i kommunen som syftar till att driva på utvecklingen av snabbladdstationer. Ett klimatprogram håller på att tas fram för Nacka. Förslaget till klimatprogram kommer att tas upp i kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 maj 2014 för diskussion och beslut. Frågan kring kommunens framtid arbete med elbilar och laddstationer har lyfts till ansvariga som håller i arbetet med klimatprogrammet. Ett inriktningsmål för elbilar och laddstationer kommer förhoppningsvis att finnas med i programmet, men kan inte utlovas i detta motionssvar.

Mot bakgrund av det som framkommit görs bedömningen att NEAB är väl medvetet om att antalet snabbladdstationer och elbilar kommer att öka framöver. NEAB beaktar behovet i kommande investeringar och uppraderingar av elnätet. Ett direktiv torde därför inte behövas. Kommunen har möjlighet att lyfta frågan kring laddstationer med exploaterna redan i dag i nybyggnadsprojekt. För att förstärka kommunens hållbarhetsarbete mot en fossiloberoende fordonsflotta finns möjligheten att besluta om ett inriktningsmål kring elbilar och laddstationer i klimatprogrammet som är under framtagande.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Då Nacka Energi redan arbetar kontinuerligt med att underhålla och förbättra elnätet i takt med växande behov för olika elanslutningar så bedöms kostnaderna täckas av bolagets investerings- och driftbudget.

Bilaga

Motion

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Jenny Andersson
Utredare
Samordnings- och utvecklingsenheten

Motion om ett elnät anpassat för ”framtidens” elbilar

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2013-12-16

Sidney Holm

Miljöpartiet de gröna i Nacka

Hur anpassat är Nackas elnät för framtidens elbilar?

I dag är det inga problem att klara de större effektuttagen i distributionsnäten som el- och laddhybridbilar orsakar. Det beror på att antal elbilar och laddhybrider är så få, någonting som med största säkerhet kommer att förändras under de kommande åren. Lokalt kan det ganska snart uppstå problem när snabbladdstationer börjar installeras eftersom effektbehovet då stiger snabbt. Vid snabbladdning laddar man mycket el på kort tid vilket kräver kraftigare ledningar och större transformatorer i de matande fördelningsstationerna.

År 2030 ska vi enligt riksdagsbeslut ha en fossiloberoende fordonsflotta i Nacka och om vi successivt fyller på med alltmer effekt från nya laddstationer när vi snart en nivå där dagens kraftransformatorer inte längre räcker till. Ombyggnad i efterhand av underdimensionerade fördelningsstationer är mycket kostsamt, därför är det bättre rent ekonomiskt att redan nu börja dimensionera elnätet för framtidens effektbehov.

En annan viktig del i det framtida elnätet är att man bygger så man separerar distributionen till laddstationerna från den vanliga elförbrukningen. Man kan då slå av laddstationerna **några timmar vid extrem effektbrist som kan inträffa vid extra kalla ”tioårs vintrar”**. På så sätt kan man vid behov prioritera elförsörjning till mer samhällsviktiga funktioner.

I dag är det många som väljer bort elbil för att det finns för få laddstationer. Samtidigt byggs det för få laddstationer för att det finns för lite elbilar. Här har kommunen ett stort ansvar för att det byggs en infrastruktur anpassad till framtidens fossiloberoende fordonsflotta.

Miljöpartiet anser det viktigt att kommunen har en uttalad strategi för elnätet. Nacka Energi planerar investeringar på 150-180 Mkr i kommunens elnät de kommande åren och det är nu viktigt att vi bygger ett hållbart elnät för framtidens behov, inte för dagens eller gårdfagens.

Miljöpartiet yrkar på att:

1. **Nacka Energi får tydliga direktiv om att börja anpassa elnätet efter ett framtida samhälle med många fler elbilar än idag.**
2. **Kommunen vid all nybyggnation ser till att det även byggs laddstationer för både långsam-, medel- och snabbladdning av elfordon.**

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 102

KFKS 2006/457

Stadsutveckling och Aalborgåtagandena

Motion den 20 april 2006 av Tuija Meisaari- Polsa (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget att underteckna Aalborgdeklarationen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena.

Mycket av det som Nacka idag arbetar med ligger i linje med Aalborgåtagandena. Flera av kommunens övergripande mål speglar Nacka kommuns ambition inom området hållbar utveckling. Mycket har hänt sedan 2004 och Aalborgåtagandet. EU2020 täcker på ett uppdaterat sätt de avsikter som fanns i Aalborg och ligger till grund för allt utvecklingsarbete inom EU under nya programperioden 2014-2020. Kommunstyrelsen är positivt till internationellt utbyte rörande hållbarhetsfrågor men detta bör ske inom de nätverk i vilka Nacka redan idag är medlem i.

Motionen bordlades i väntan på en utvärdering av Nackas medlemskap i Sveriges ekokommuner. Någon sådan utvärdering är varken gjord eller planerad. Eftersom Nacka inte är aktiva i Sveriges ekokommuner föreslås att kommunen avslutar sitt medlemskap. Detta kommer att behandlas i ett eget ärende.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 61

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 23 april 2014

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 april 2008 § 117

Tjänsteskrivelse, Hållbar utveckling 2008

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 61

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget att underteckna Aalborgdeklarationen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 april 2008 § 117

Arbetsutskottet beslutar att bordlägga ärendet i avväntan på utvärdering om kommunens deltagande i Sveriges Ekokommuner (SEkom).

Yrkanden

Majvie Swärd (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V), bifall till motionens förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Majvie Swärds yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Reservationer

Majvie Swärd (S) reserverade sig mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Cristina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

Aalborgdeklarationen om stadsutveckling kunde vara ett mycket bra och verksamt instrument när Nacka bygger stad. Risken är annars stor att resultatet kan bli fort och fel och utan tillräcklig miljöhönsyn. Det är märkligt att Nacka inte har högre miljöambitioner i nivå med andra framstående miljöaktiva kommuner som är med i nätverket. Här kunde man byta idéer och göra stadsbyggnaden till något annat än bara som betalning för tunnelbana till Nacka. Märkligt att man tydligt inte tycker att övriga nordiska länder har något att ge i nätverket utan ev vill byta ut det mot ett EU-nätverk. Övriga Norden borde ha mycket att ge Nacka eftersom det är i många avseenden världsledande inom miljötänkande.

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

"Ibland kan det bli lite för mycket snack och för lite verkstad, jag tycker det är bättre att lägga mer kraft och engagemang på de nätverk där kommunen idag är medlem. Det är då oroande att läsa i tjänstemannaskrivenheten att kommunen har för avsikt att lämna nätverket "Sveriges Ekokommuner" just på grund av bristande engagemang. Sveriges Ekokommuner kräver ett aktivt arbete för att minska kommunens klimatpåverkan. Organisationen kräver också övergripande styrdokument och program för det arbetet och att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

medlemskommunerna har en miljösamordnare eller liknande med ansvar för klimatfrågorna. I stället för att nå upp till de krav Sveriges Ekokommuner ställer på sina medlemmar, överväger man nu den enkla men ohållbara lösningen att lämna nätverket.”

Majvie Swärd (S) lät för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp anteckna följande.

”Vi anser att det är viktigt att kommunen deltar i ett utvecklingsarbete som t ex Aalborgåtagandena innehåller, då man får ett nätverk med fler kommuner som har en liknande situation och intressen som Nacka har, Att kommunen planerar att lämna Sveriges Ekokommuner anser vi vara olyckligt och anser att kommunen ska vara kvar i denna organisation.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Stadsutveckling och Aalborgåtagandena

Motion den 20 april 2006 av Tuija Meisaari-Polsa (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget att underteckna Aalborgdeklarationen.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena.

Mycket av det som Nacka idag arbetar med ligger i linje med Aalborgåtagandena. Flera av kommunens övergripande mål speglar Nacka kommuns ambition inom området hållbar utveckling. Mycket har hänt sedan 2004 och Aalborgåtagandet. EU2020 täcker på ett uppdaterat sätt de avsikter som fanns i Aalborg och ligger till grund för allt utvecklingsarbete inom EU under nya programperioden 2014-2020. Stadsledningskontoret är positivt till internationellt utbyte rörande hållbarhetsfrågor men detta bör ske inom de nätverk i vilka Nacka redan idag är medlem i.

Motionen bordlades i väntan på en utvärdering av Nackas medlemskap i Sveriges ekokommuner. Någon sådan utvärdering är varken gjord eller planerad. Eftersom Nacka inte är aktiva i Sveriges ekokommuner föreslår stadsledningskontoret att kommunen avslutar sitt medlemskap. Detta kommer att behandlas i ett eget ärende.

Förslagen i motionen

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena.

Aalborgåtaganden

Aalborgåtagandena utgår ifrån Aalborgdeklarationen som fastställdes av deltagarna i den europeiska konferensen om långsiktigt hållbar stadsutveckling 1994. Genom att underteckna deklarationen förband sig de lokala myndigheterna att starta ett Agenda 21-arbete och att utarbeta långsiktiga planer för hållbar utveckling.

Aalborgdeklarationen vidareutvecklades och förtydligades i Aalborg +10 som antogs 2004. Aalborg +10 innehåller 50 åtaganden uppdelade på 10 områden som berör olika aspekter av hållbar utveckling:

De kommuner som undertecknar deklarationen åtar sig att ta fram lokala delmål som ska utgå från åtagandena i Aalborg+10. Kommunerna ska också stärka det internationella samarbetet och utveckla lokala lösningar på globala problem tillsammans med andra kommuner och lokalsamhällen.

Enhetens utredning och bedömning

Mycket av det som Nacka arbetar med idag ligger i linje med Aalborgåtagandena. Flera av kommunens övergripande mål speglar Nacka kommuns ambition inom området hållbar utveckling. I översiktplanen är hållbarhet en viktig del, vilket återspeglas i stadsutvecklingsarbetet. Kommunen har tagit fram lokala miljömål och ett klimatprogram för Nacka arbetas fram.

Stadsledningskontoret är positivt till ett utbyte med andra städer där det finns möjlighet att diskutera hållbarhetsfrågor och utbyta erfarenheter. Nacka är idag medlem i tre internationella nätverk på europanivå. Inom ett av nätverken, Eurocities, finns möjligheter att utöka medlemskapet till att omfatta utbyte av erfarenheter inom exempelvis klimatområdet.

Genom att vara med i flera nätverk som har liknande fokus men olika idéer om hur målet nås är risken stor för dubbeltarbete och det motverkar syftet att få en gemensam styrning mot ett mer hållbart samhälle.

Undertecknande av Aalborgdeklarationen skulle innebära att Nacka sätter nya hållbarhetsmål som utgår ifrån åtagandena. Mycket har hänt sedan 2004 och Aalborg, EU2020 täcker på ett uppdaterat sätt de avsikter som fanns i Aalborg och ligger till grund för allt utvecklingsarbete inom EU under programperioden 2014-2020.

Motionen bordlades 2008 för att invänta en utvärdering av Nacka kommunens medlemskap i Sveriges ekokommuner. Någon utvärdering har aldrig genomförts och är inte heller planerad. Sveriges ekokommuner arbetar för att främja utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Nacka har varit medlem sedan 1995, men har aldrig varit aktiva i nätverket. Årsavgiften består av en fast avgift på 3000 kronor och en rörlig avgift på 20 öre per invånare. I Nackas fall innebär detta en årlig kostnad på 193 000 kronor.

Stadsledningskontorets samlade bedömning är att Nacka inte ska underteckna Aalborgdeklarationen. Internationellt utbyte med andra kommuner och städer bör ske inom de nätverk i vilka Nacka redan idag är medlem i. Vidare bör Nackas medlemskap i Sveriges ekokommuner avslutas eftersom kommunen inte är aktiva i nätverket. Detta kommer att behandlas i separat ärende.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Undertecknande av deklarationen är kostnadsfritt. Men om Nacka undertecknar Aalborgdeklarationen kommer det att behövas resurser i organisationen för att hantera de administrativa insatser som krävs. Exempel på sådana insatser är lägesbeskrivning, framtagande av lokala mål, uppföljningar och informationskampanjer.

Ett utträde ur Sveriges ekokommuner ger en besparad avgiftskostnad om 193 000 kronor per år. Nacka har möjlighet att utöka medlemskapet i Eurocities att även gälla Environmental Forum för hållbarhetsfrågorna på europaarenan. Att vara med i Environmental Forum i Eurocities kostar 4420 Euro per år och skulle kunna vara ett alternativ att utforska.

Bilagor

- Motion ”Hållbar stadsutveckling och Aalborgåtaganden”
- Tjänsteskrivelse Aalborgåtaganden, 27 mars 2008
- Protokollsutdrag KSAU, 9 april 2008

Mats Bohman
Administrativ direktör

Jessica Röök
Samordnings- och utvecklingsenheten

§ 117**KFKS 2006/457****Hållbar stadsutveckling utifrån Aalborgåtagandena**

Motion den 24 april 2006 av Tuija Meisaari-Polsa (s)

Beslut

Arbetsutskottet beslutar att bordlägga ärendet i avvaktan på utvärdering om kommunens deltagande i Sveriges Ekokommuner (SEkom).

Ärendet**Motionen**

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena. Nätverkets syfte är att varje deltagare strukturerar sitt arbete med de tio aspekter av hållbar stadsutveckling som nämns i åtagandena.

Aalborgåtagandena

Över 300 europeiska kommuner har antagit Aalborgåtagandena, varav sju är svenska. Inom ramen för Aalborgåtaganden försöker man ta ett helhetsgrepp på den lokala utvecklingen. Åtagandena består av tio teman som omfattar ett brett spektrum av områden, till exempel styrning och förvaltning, hälsa, jämlikhet och social rättvisa samt nyttjande av naturresurser. För varje tema finns även fem åtaganden som beskriver hur kommunerna ska verka för respektive tema. Kommuner som skrivit under åtagandena gör en egen nulägesbeskrivning. Utifrån nulägesbeskrivningen tas en handlingsplan fram med de åtgärder som behövs för att nå kommunens mål. På så sätt jobbar kommunerna som deltar i nätverket på olika sätt. Exempelvis har Botkyrka kommun valt att ta in Aalborgåtagandena i kommunens ledningssystem, medan andra använder åtagandena som en checklista. Fördelen för alla deltagande kommuner är att man deltar i ett utvecklingsarbete som är gemensamt och att man kan dra nytta av varandras insatser.

Fortsatt arbete för långsiktigt hållbart samhälle

Som beskrivet ovan finns det många sätt att jobba med hållbar utveckling. Ett av de sätten är att delta i och arbeta efter Aalborgåtaganden. Inom Union of The Baltic Cities sker ett samarbete med kommuner som arbetar efter Åhlborgåtagandena. Det finns även en fonder inom EU som möjligheterna är större att få del av för kommuner som antagit Åhlborgåtagandena. Sedan 1995 är Nacka är med i föreningen Sveriges Ekokommuner (SEkom) som arbetar för att främja utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Enligt beslut i kommunfullmäktige ligger ett uppdrag att utvärdera kommunens deltagande i SEkom som underlag för ställningstagande om fortsatt medlemskap. Medlemskapet i detta nätverk har inte lett till några större fördelar för kommunen. Inom kort är utvärderingen klar- förhoppningsvis redan till nästa fullmäktigesammanträde - men redan nu kan konstateras att Aalborgåtagandena leder till medlemskap i ett nätverk med fler kommuner med liknade situation och intressen som Nacka har.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
9 april 2008

Trots de fördelar som det bedöms vara förknippade med att underteckna Åhlborgåtagandet bör beslut om detta inte göras innan utvärderingen är slutligen genomförd och ställningstagande om fortsatt deltagande i SEkom är gjort.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 27 mars 2008.
Hållbarhetsrådet ”Aalborgåtagandena – inspirerande framtider”.
Motion.

Yrkanden

Erik Langby (m) yrkade att ärendet bordläggs i avvaktan på utvärdering om kommunens deltagande i Sveriges Ekokommuner (SEkom).

Beslutsgång

Arbetsutskottet beslutade i enlighet med Erik Langbys yrkande förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2014-06-037

Dnr KFKS 2006/457

Kommunstyrelsen

Hållbar stadsutveckling utifrån Aalborgåtagandena

Motion den 24 april 2006 av Tuija Meisaari-Polsa (s)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avvaktar med ställningstagande om undertecknande av Aalborgåtagandena till dess att kommunens deltagande i Sveriges Ekokommuner är utvärderat och beslut om fortsatt medlemskap tas. Motionen anses med detta färdigbehandlad.

Motionen

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena. Nätverkets syfte är att varje deltagare strukturerar sitt arbete med de tio aspekter av hållbar stadsutveckling som nämns i åtagandena.

Aalborgåtagandena

Över 300 europeiska kommuner har antagit Aalborgåtagandena, varav sju är svenska. Inom ramen för Aalborgåtaganden försöker man ta ett helhetsgrepp på den lokala utvecklingen. Åtagandena består av tio teman som omfattar ett brett spektrum av områden, till exempel styrning och förvaltning, hälsa, jämlikhet och social rättvisa samt nyttjande av naturresurser. För varje tema finns även fem åtaganden som beskriver hur kommunerna ska verka för respektive tema. Kommuner som skrivit under åtagandena gör en egen nulägesbeskrivning. Utifrån nulägesbeskrivningen tas en handlingsplan fram med de åtgärder som behövs för att nå kommunens mål. På så sätt jobbar kommunerna som deltar i nätverket på olika sätt. Exempelvis har Botkyrka kommun valt att ta in Aalborgåtagandena i kommunens ledningssystem, medan andra använder åtagandena som en checklista. Fördelen för alla deltagande kommuner är att man deltar i ett utvecklingsarbete som är gemensamt och att man kan dra nytta av varandras insatser.

Vad är hållbar utveckling?

Det finns olika definitioner av hållbar utveckling. Den vanligaste är en samhällsutveckling som tillgodosser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov (definition enligt Världskommissionen för Miljö och Utveckling). I ordet utveckling ligger också att man tar i

Stadsledningskontoret

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Nacka kommun 131 81 Nacka	Granitvägen 15	Växel 07-718 80 00 Direkt 08-718 93 80 Mobil 070-431 93 80 Fax 08-718 75 55	Guldbrand.skjonberg@nacka.se www.nacka.se Organisationsnummer 212000-0167

Nacka kommun

beaktande kommande utveckling bland annat den tekniska. Tre ömsesidigt beroende områden brukar räknas till hållbar utveckling:

- Ekologisk hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Det finns många verktyg och metoder för att jobba för hållbar utveckling. De flesta kommuner, enligt Hållbarhetsrådets rapport Gör din kommun hållbar, använder översiksplanen som instrument för att jobba med hållbar utveckling. Ytterligare exempel på verktyg är lokala utvecklingsplaner, anpassning av kommunorganisationen, hållbar utveckling inom skola och förskola.

Vad görs i Nacka?

Fokus har satts på de av fullmäktige beslutade övergripande målen en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling samt en trygg och säker kommun genom att huvudprocessen långsiktig hållbar samhällsutveckling bildades. Genom denna process bedrivs ett systematiskt arbete inom områdena

- Demokratifrågor
- Kommunövergripande strategiska miljöfrågor
- Skydd och säkerhet utom räddningstjänst
- Övergripande krishantering
- Folkhälsa

Ytterligare ett omfattande arbete har lagts ned på att enheterna inom samhällsbyggnads- och miljöområdet certifierats enligt ISO-standarderna för kvalitetsarbete, ISO 9 001 och miljöledning, ISO 14 001.

Det har även tagits fram en modell för att hälsobedöma planer. Hälsokonsekvensbeskrivningen innebär att systematiskt belysa vad som påverkar människors möjligheter till god hälsa prövas. Detaljplanen för området kring Danvikshem blev Nackas första hälsobedömda plan. *Hälsokonsekvensbeskrivningen ingår i den sedan länge tillämpade miljökonsekvensbeskrivningarna till detaljplanearbetet.*

Inom miljöområdet medverkar Nacka i bl.a. ett samarbetsprojekt för hållbar utveckling i Östersjöområdet, BRIDGES (Baltic Region Development Grid for Enhanced Sustainability). I samarbetet ingår fem svenska kommuner och åtta i Litauen, Lettland, Polen och Ryssland.

Ytterligare några exempel på vad som görs inom kommunen för att arbeta för ett hållbart samhälle är översiksplan, folkhälsorapport, miljöbokslut, demokratibokslut, användning av balanserade styrkort, naturskolan vid Velamsund, *förskolan Kristallen har blivit Qualis-certifierad, utställningen "Kvarteret Framtiden" samt de insatser som är under genomförande för att få ett mer hållbart resande inom kommunen..*

Fortsatt arbete för långsiktigt hållbart samhälle

Som beskrivet ovan finns det många sätt att jobba med hållbar utveckling. Ett av de sätten är att delta i och arbeta efter Aalborgåtaganden. Inom Union of The Baltic Cities sker ett samarbete med kommuner som arbetar efter Åhlborgåtagandena. Det finns även en fonder inom EU som möjligheterna är större att få del av för kommuner som antagit Åhlborgåtagandena. Sedan 1995 är Nacka är med i föreningen Sveriges Ekokommuner (SEkom) som arbetar för att främja utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Enligt

Nacka kommun

beslut i kommunfullmäktige ligger ett uppdrag att utvärdera kommunens deltagande i SEkom som underlag för ställningstagande om fortsatt medlemskap. Medlemskapet i detta nätverk har inte lett till några större fördelar för kommunen. Inom kort är utvärderingen klar- förhoppningsvis redan till nästa fullmäktigesammanträde - men redan nu kan konstateras att Ålborgåtagandena leder till medlemskap i ett nätverk med fler kommuner med liknade situation och intressen som Nacka har.

Trots de fördelar som det bedöms vara förknippade med att underteckna Ålborgåtagandet bör beslut om detta inte göras innan utvärderingen är slutligen genomförd och ställningstagande om fortsatt deltagande i SEkom är gjort.

Guldbrand Skjönberg
Direktör Hållbar utveckling

2006-04-20

Motion**Hållbar stadsutveckling utifrån Aalborgåtaganden**

Ett stort antal kommuner och regioner i Europa, varav tjugo kommuner i Norden och i de baltiska länderna, har redan åtagit sig att arbeta utifrån s.k. Aalborgåtaganden för hållbar stadsutveckling. Nätverkets syfte är att varje deltagare strukturerar sitt arbete med de tio aspekter av hållbar stadsutveckling som nämns i åtagandena. Deltagarna förbinder sig också att regelbundet informera om sina framsteg. De svenska kommuner som redan deltar i samarbetet är Botkyrka, Göteborg, Helsingborg, Malmö, Stockholm, Västerås och Växjö. Även Nacka kommun borde delta i detta samarbete för hållbar utveckling och arbeta i Aalborgåtagandens anda!

På basis av det ovannämnda och bifogat blad, Hållbarhetsrådets "Aalborgåtagandena - inspirerande framtider", föreslår jag därför

att Nacka kommun skriver under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intensioner som finns i Aalborgåtaganden.

Tuija Meisaari-Polsa (s)

Nordiska och baltiska kommuner förenas i nätverk

Kommuner som skrivit på de så kallade Aalborgåtagandena har enats om att det finns mycket att lära av varandras arbete och etablerar nu ett närmare samarbete i Norden och Baltikum. Åtagandena ses som ett sätt att samla och strukturera upp kommunens arbete, men också som ett sätt att skapa bredare deltagande. Redan inom två år har kommunerna åtagit sig att ta fram en handlingsplan med mål inom tio områden som omfattar allt från planering och stadsbyggnad till hälsa och social rättvisa. Tjugo kommuner gör tio åtaganden Idag är det 20 kommuner i de nordiska och baltiska länderna som åtagit sig att arbeta utifrån de tio Aalborgåtagandena som ska utgöra en grund för det nya samarbetet, men alla kommuner i Sverige och Norden som är intresserade av Aalborgåtagandena i sitt arbete för hållbar utveckling är välkomna delta i nätverkets fortsatta aktiviteter. Samarbetsinitiativet mellan kommunerna i Norden och Baltikum stöds av Hållbarhetsrådet och de nordiska och baltiska kommunförbunden. De nordiska och baltiska kommuner som därmed står bakom Aalborgåtagandena är Aalborg, Danmark, Alytus, Litauen, Botkyrka, Frederikshavn, Danmark, Göteborg, Helsingborg, Hämeenlinna, Finland, Häädemeeste, Estland, Kolding, Danmark, Kristiansand, Norge, Malmö, Reykjavik, Island, Riga, Lettland, Stavanger, Norge, Stockholm, Tartu, Estland, Trondheim, Norge, Turku, Finland, Västerås och Växjö.

Planerade nätverksmöten

16-17 mars 2006 Ett första nätverksmöte i Göteborg.

Sommaren 2006 Ett andra nätverksmöte.

26-27 oktober 2006 Nätverket deltar i den nordiska hållbarhetskonferensen Den framtidsrettende kommunen-Globale utfodringer-lokale muligheter i Oslo, Norge.

1. Styrning och förvaltning

Vi åtar oss att vitalisera våra beslutsprocesser genom ökad deltagandedemokrati.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. vidareutveckla en gemensam långsiktig vision för en hållbar kommun.
2. bygga upp deltagande och kapacitet för hållbar utveckling i lokalsamhället och i den kommunala förvaltningen.
3. inbjuda alla delar av lokalsamhället att delta på ett effektivt sätt i beslutsfattande.
4. att gör våra beslut öppna och transparenta med tydligt ansvar.
5. samarbeta effektivt och i partnerskap med angränsande kommuner, andra städer och andra nivåer i samhällsorganisationen.

2. Lokal styrning i riktning mot

hållbarhet

Vi åtar oss att genomföra effektiva ledningsrutiner från formulering via genomförande till utvärdering.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. stärka Lokal Agenda 21 eller andra lokala processer för hållbarhet och att få dem att genomsyra kommunernas kärnverksamheter.

2. skapa en integrerad styrning för hållbarhet som bygger på försiktighetsprincipen och tar hänsyn till EU:s temainriktade strategi för stadsmiljön.
3. ställa upp mål och tidsplaner inom ramen för Ålborgåtagandena och skapa och tillämpa den särskilda Ålborguppföljningen.
4. se till att hållbarhetsfrågorna intar en central plats i stadens beslutsprocesser och att resursfördelningen bygger på starka och breda hållbarhetskriterier.
5. samarbeta med Europeiska städers kampanj för en hållbar stadsutveckling och dess nätverk för att följa upp och utvärdera de framsteg vi gör mot våra delmål för hållbarhet.

3. Naturliga gemensamma nyttigheter

Vi åtar oss att ta vårt fulla ansvar för att skydda, bevara och säkra en rättvis tillgång till naturliga gemensamma nyttigheter.

Vi kommer därför att arbeta i alla delar av vårt lokalsamhälle för att:

1. minska konsumtionen av primärenergi och öka andelen förnyelsebara energikällor.
2. förbättra vattenkvaliteten, spara vatten och använda vatten mer effektivt.
3. främja och öka den biologiska mångfalden och utvidga och vårda utpekade naturområden och grönområden.
4. förbättra jordkvaliteten, bevara ekologiskt produktiv mark och främja ett hållbart jord- och skogsbruk.
5. förbättra luftkvaliteten.

4. Ansvarsfulla konsumtionsmönster och val av livsstil

Vi åtar oss att anta och underlätta en klok och effektiv resursanvändning och att främja hållbar konsumtion och produktion.

Vi kommer därför att arbeta i alla delar av vårt lokalsamhälle för att:

1. undvika och minska avfall, och öka återanvändning och återvinning.
2. hantera och behandla avfall i överensstämmelse med bästa tillgängliga kunskap.
3. undvika onödig energikonsumtion och förbättra energieffektiviteten hos slutanvändaren.
4. bedriva hållbar upphandling.
5. aktivt främja hållbar produktion och konsumtion, särskilt av miljömärkta, organiska och etiska produkter samt "rättvis handel"-produkter.

5. Planering och stadsbyggnad

Vi åtar oss att till förmån för alla ge stadsplanering och stadsbyggnad en strategisk roll i arbetet med miljö- och hälsofrågor och med sociala, ekonomiska och kulturella frågor.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. återanvända och revitalisera övergivna och utsatta områden.
2. undvika stadsutbredning genom att uppnå lämpliga bebyggelsestänk i staden och genom att prioritera tidigare använd mark inom stadens gränser framför

oexploaterad mark i stadens utkanter.

3. se till att ha en blandning av olika användningar och verksamheter i byggnader och bebyggelse med en bra balans mellan arbete, bostäder och service, och med en prioritering av bostäder i stadens centrala delar.

7. Lokala hälsofrämjande insatser

Vi åtar oss att skydda och främja våra medborgares hälsa och välbefinnande.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. höja medvetenhet om och rikta åtgärder mot de bredare bestämningsfaktorerna för hälsa, vilka i regel ligger utanför hälsosektorn.
2. främja en planering för att utveckla folkhälsan i staden, vilket kommer ett ge våra städer ett verktyg för att bygga och upprätthålla strategiska partnerskap för folkhälsan.
3. minska ojämlikheten i hälsa och angripa fattigdom, vilket kommer att kräva en regelbunden rapportering om framsteg med att minska klyftorna.

8. Livskraftig och hållbar

lokalekonomi

Vi åtar oss att skapa och säkra en livskraftig lokalekonomi som ger tillgång till arbete utan att skada miljön.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. vidta åtgärder som stimulerar och stödjer jobb och nyföretagande lokalt.
2. samarbeta med lokala företag för att främja och genomföra god företagssed.
3. utveckla och förverkliga hållbarhetsprinciper för företagslokaliseringar.
4. uppmuntra marknader för högkvalitativa lokala och regionala produkter.
5. främja hållbar lokalturism.

9. Jämlikhet och social rättvisa

Vi åtar oss att skapa stödjande samhällen för alla.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. utveckla och genomföra program för att förhindra och bekämpa fattigdom.
2. säkra en rättvis tillgång till offentlig service, utbildning, vidareutbildning, arbetstillfällen, information och kulturell verksamhet.
3. främja social sammanhållning och jämställdhet.
4. förbättra trygghet och säkerhet i lokalsamhället.
5. säkra goda och socialt integrerade boende- och levnadsvillkor.

10. Lokalt till globalt

Vi åtar oss att ta vårt globala ansvar för fred, rättvisa, jämlikhet, hållbar utveckling och klimatskydd.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. utveckla och tillämpa ett strategiskt och integrerat arbetssätt för att begränsa klimatförändringen, och verka för en hållbar utsläppsnivå av växthusgaser.
2. låta politiken för klimatskydd genomsyra vår politik inom sådana områden som energi, transporter, upphandling, avfall, jord- och skogsbruk.
3. höja medvetenheten om orsakerna till och de sannolika konsekvenserna av klimatförändringen, och integrera

förebyggande åtgärder i vår politik vad gäller klimatförändring.

4. minska vår inverkan på den globala miljön och främja principen om miljörättsvisa.
5. stärka det internationella samarbetet mellan städer och samhällen och utveckla lokala lösningar på globala problem i partnerskap mellan kommuner, lokalsamhällen och berörda intressenter.

6. Bättre framkomlighet, mindre trafik

Vi är medvetna om det ömsesidiga beroendet mellan transporter, hälsa och miljö, och vi åtar oss att starkt främja hållbara alternativ för framkomlighet.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. minska behovet av privata motorfordon och främja attraktiva alternativ som är tillgängliga för alla.
2. öka andelen resor som sker med kollektivtrafik, till fots eller med cykel.
3. uppmuntra övergången till fordon med låga utsläpp.
4. utveckla en integrerad och hållbar plan för framkomlighet i staden.
5. minska transporternas konsekvenser för miljön och folkhälsan.
4. främja hälsokonsekvensanalyser som ett sätt för alla sektorer att bestämma fokus i sitt arbete för hälsa och livskvalitet.
5. mobilisera stadsplanerare så att de integrerar hälsohänsyn i sina strategier och initiativ för stadsplanering.
4. se till att vårt urbana kulturarv bevaras, upprustas och används/återanvänts på lämpligt sätt.
5. tillämpa krav för hållbar stadsbyggnad och byggande och främja arkitektur och byggteknik av hög kvalitet.

VILL DU VETA MER?

Kontakta Albert Edman på Hållbarhetsrådet.

E-post: albert.edman@hallbarhetsradet.se

Telefon: 090-18 46 11, mobil: 070-297 18 19

eller läs mer på: <http://www.hallbarhetsradet.se/aalborg>

Vad innebär Aalborgåtagandena?

AALBORGÅTAGANDENA LANSERADES vid en konferens i Aalborg, Danmark sommaren 2004 och redan har 300 kommuner och regioner från hela Europa skrivit under det gemensamma dokumentet och åtagit sig utmaningen för en inspirerande framtid. Åtagandena är en utveckling av Aalborgdeklarationen som lanserades 1994 och som över 2500 kommuner och regioner runt om Europa har skrivit under.

Genom att skriva under Aalborgåtagandena innebär det att man:

1. stödjer Aalborgdeklarationen.
2. stödjer Aalborgåtagandena.
3. förbinder mig/oss att inom 12 månader från datumet för vår underskrift ta fram en integrerad lägesbeskrivning enligt Aalborgåtagandena som en utgångspunkt för vår målformuleringsprocess.

Denna analys kommer att ange ett politiskt sammanhang, ta upp befintliga politiska åtaganden och beskriva aktuella utmaningar.

4. förbinder mig/oss att inleda en målformuleringsprocess med brett lokalt deltagande som införlivar en ev. Lokal Agenda 21 eller någon annan form av lokalt handlingsprogram för hållbarhet och som beaktar resultaten av vår lokala lägesbeskrivning.

5. förbinder mig/oss att prioritera våra uppgifter, i syfte att verka för de tio åtagandena.

6. förbinder mig/oss att ställa upp individuella lokala delmål inom 24 månader från datumet för vår underskrift, med beaktande av bilagan med Aalborgåtagandena som en inspirationskälla, och att ange tidsramar kopplade till delmålen som är lämpade för att kunna påvisa framstegen mot att uppnå våra åtaganden.

SOCIALDEMOKRATERNA I NACKA KOMMUNFULLMÄKTIGE

7. förbindet mig/oss att hålla en regelbunden Aalborguppföljning av våra framgångar tillgänglig för medborgarna.

8. förbindet mig/oss att regelbundet lämna information om våra delmål och våra framsteg till Europeiska städers kampanj för en hållbar stadsutveckling och, genom detta samarbete, att granska framstegen och lära av varandra. En första europeisk utvärdering är planerad till år 2010, med senare uppföljningar i femårsencykler.

LÄS MER OM AALBORGÅTAGANDENA på www aalborgplus10.dk

2 juni 2014

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**

§ 137

Dnr KFKS 2012/177-630

Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotade skolor

Motion den 12 mars 2012 av Sidney Holm och Magnus Söderström (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Motionärerna yrkar att nedläggningsbeslut gällande kommunala skolor alltid ska fattas av kommunfullmäktige.

I ärendet föreslås att förslaget i motionen avslås. Beslut om hur verksamheten inom produktionsområdet Välfärd skola ska bedrivas, fattas av rektor, produktionsdirektör kommunstyrelsens verksamhetsutskott och kommunstyrelsen. Besluten grundar sig på noggranna analyser och konsekvensbedömningar. Offentliga debatter och genomlysningar om exempelvis nedläggning av kommunala skolor kan ske utan att ärendet behandlas i kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 13 maj 2014 § 27

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 2 april 2014

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 13 maj 2014 § 27

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Sidney Holm (MP), yrkade med instämmande av Khashayar Farmanbar (S) och Rolf Wasteson (V), följande ändringsyrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

"Kommunstyrelsen ska besluta om nedläggning av skolor."

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Sidney Holm reserverade sig för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp mot beslutet och ingav följande.

"Beslut rörande ärenden som avser en verksamhets mål, inriktning, omfattning eller kvalitet får enligt kommunallagen inte delegeras till kommunstyrelsens verkställande utskott.

Kommunens egna revisorer anser att nedläggning av skolor är en verksamhetsförändring som omfattas av kommunallagens bestämmelser och har kritiserat kommunstyrelsen för att dessä beslut delegerats av kommunstyrelsen. Miljöpartiet instämmer i revisorernas kritik att den långt gångna delegationsordningen bryter mot kommunallagen.

Miljöpartiet anser också att beslut om nedläggning av verksamheter som har ett stort allmänintresse eller är av stor principiell betydelse bör fattas av kommunfullmäktige.

Nedläggning av skolor berör ofta många och bör därför få en bättre genomlysning än idag.
I tjänsteskrivelsen står att läsa:

"Offentliga debatter och genomlysningar om exempelvis nedläggning av kommunala skolor kan ske utan att ärendet behandlas i kommunfullmäktige."

Dessvärre kan beslut om att lägga ner en skola i Nacka fattas av en handfull politiker, vid ett enda sammanträde, där underlaget dessutom presenteras under sittande möte. När ska då offentliga debatter och genomlysningar hinnas med?"

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

"Motionen visar på att det är viktigt att beslut om nedläggning av skolor tas i ett annat forum än KSVU. Självklart kan det finnas situationer när det är rimligt med en nedläggning men då bör dels alla stenar ha vänts på dels de förtroendevalda haft möjlighet att tänka och förankra beslutet. Vi förtroendevalda har kommunmedborgarnas, våra väljares, uppdrag att ta väl grundade beslut där avvägningen kan innebära att det inte bara är ekonomi som får styra. Och den möjligheten förbättras om diskussionen får fortgå och beslut tas åtminstone i kommunstyrelsen. Ibland är det bra att låta beslut få ta lite tid."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotade skolor

Motion den 12 mars 2012 av Sidney Holm och Magnus Söderström (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna yrkar att nedläggningsbeslut gällande kommunala skolor alltid ska fattas av kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret föreslår att förslaget i motionen avslås. Beslut om hur verksamheten inom produktionsområdet Välfärd skola ska bedrivas, fattas av rektor, produktionsdirektör kommunstyrelsens verksamhetsutskott och kommunstyrelsen. Besluten grundar sig på noggranna analyser och konsekvensbedömningar. Offentliga debatter och genomlysningar om exempelvis nedläggning av kommunala skolor kan ske utan att ärendet behandlas i kommunfullmäktige.

Förslaget i motionen

Motionärerna menar att kommunfullmäktige alltid ska fatta beslut om nedläggning av kommunala skolor. Motionärerna skriver att nedläggningsbeslut gällande skolor är beslut som ofta rör upp känslor bland de som är drabbade och föreslår därför att ärenden om nedläggning ska behandlas i kommunstyrelsens verksamhetsutskott men även tas upp och beslutas av fullmäktige. Motionärerna menar att ärenden om nedläggning då får en ordentlig genomlysning, att alla partier ges möjlighet att delta i debatten innan beslut fattas och att olyckliga överraskningsmoment undviks.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning (KFKS 2011/198-002 och KFKS 2012/230-003) beskriver vad som är kommunstyrelsens ansvar och befogenheter. I reglementet framgår att kommunstyrelsens ansvarsområde bland annat omfattar att tillhandahålla kommunal produktion av utbildning. Vidare framgår att kommunstyrelsen har rätt att vidaredelegera rätten att fatta beslut till verksamhetsutskottet i frågor som rör den kommunala produktionen. I enlighet med punkten 75 i reglementet har verksamhetsutskottet mandat att fatta beslut om större verksamhetsförändringar samt start och nedläggning av verksamheter.

Produktionsdirektören för Välfärd skola har det övergripande strategiska ansvaret för verksamheten inom välfärdsområdet¹. Respektive rektor har i sin tur det fulla ansvaret för enhetens interna inriktning och mål, organisation, resursutnyttjande, budget och utfall, personal och arbetsmiljö samt för att processerna inom enheten ständigt förbättras och utvecklas.

Nackas styrmodell bygger på fyra grundläggande principer som speglar visionen om öppenhet och mångfald samt den grundläggande värderingen om förtroende för och tillit till den enskilda individens vilja och förmåga. En av principerna är ”Särskiljande av finansiering och produktion”. Det betyder att förtroendevalda beslutar om verksamheternas mål och budget, men inte om *hur* verksamheten ska genomföras. I enlighet styrprincipen om konkurrensneutralitet ska de politiska nämnderna vara konkurrensneutrala. Kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor och likvärdiga tjänster ska ha lika stor offentlig finansiering. Baserat på styrmodellen finns inte skäl att kommunfullmäktige ska fatta beslut om nedläggning av kommunala skolor.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ytterligare kostnader, arbetet ingår i kommunstyrelsens ordinarie budget.

Bilaga

Motion ” Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotade skolor”

Mats Bohman
Administrativ Direktör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Samordnings- och utvecklingsenheten

---

¹ Ledning och styrning för öppenhet och mångfald,
http://infobank.nacka.se/Handlingar/Kommunstyrelsen/2012/20121126/21_c_Ledning_och_styrning%20for_oppenhet_och_mangfald.pdf

Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotade skolor

*Motion den 12:e mars 2012 av Sidney Holm och Magnus Söderström
för Miljöpartiet de gröna*

Mer demokrati i beslutsprocessen

Nedläggningsbeslut gällande skolor är beslut som ofta rör upp känslor bland de som är drabbade. För att visa att vi politiker i kommunen inte ser lättvindigt på denna typ av beslut, föreslår vi i Miljöpartiet att dessa ärenden inte bara ska behandlas i kommunstyrelsens verkställande utskott, utan även tas upp och beslutas i kommunfullmäktige. På så sett förvissar vi oss om att ärendena får en ordentlig genomlysning, alla partier ges möjlighet att delta i debatten innan besluten fattas, och olyckliga överraskningsmoment undviks.

Miljöpartiet yrkar på att:

- Nedläggningsbeslut gällande kommunala skolor ska alltid fattas av kommunfullmäktige.

.....
Sidney Holm

.....
Magnus Söderström

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 166

Dnr KFKS 2014/90-739

Vårdhund inom vård och omsorg

Motion den 3 februari 2014 av Lena Rönnerstam och Kaj Nyman (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att det redan finns vårdhundsteam på några boenden i kommunen. Inget hindrar att det införs på flera boenden så länge som ansvariga tar hänsyn till olika behov hos personer som uppehåller sig i lokalerna.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Vårdhundens uppgift är att träna, motivera och sprida glädje och entusiasm bland personer med någon form av funktionsnedsättning.

Genomförda studier visar på olika effekter. En kartläggning visar att det vetenskapliga stödet är otillräckligt. En annan preliminär sammanfattning ger stöd för att besök med utbildad vårdhund på äldreboenden minskar stress och ökar välmående hos äldre.

Vid beslut om att använda vårdhund i särskilt boende måste fördelarna vägas mot de nackdelar som kan uppstå på grund av överkänslighet och rädsela hos såväl boende som närliggande och personal. Ett beslut att använda hund i vården förutsätter en god planering med information om hur vårdhundsekipaget arbetar för samtliga involverade, tydliga ansvarsförhållanden och utarbetade rutiner.

Redan i dag förekommer besök/vistelse av hund i några av de särskilda boendena i Nacka kommun. De benämns lite olika, vårdhund, besökshund och rehabhund. Gemensamt är att hunden vistas på boendet tillsammans med hundförare som kan vara en personal på boendet eller hundförare kommande utifrån.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 augusti 2014 § 92

Social- och äldrenämnden den 20 maj 2014 § 74

Sociala kvalitetsenhetens tjänsteskrivelse den 7 maj 2014

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 augusti 2014 § 92

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att det redan finns vårdhundsteam på några boenden i kommunen. Inget hindrar att det införs på flera boenden så länge som ansvariga tar hänsyn till olika behov hos personer som uppehåller sig i lokalerna.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V), i första hand att ärendet skulle återremitteras för ett fullödigt svar på motionen. I sociala kvalitetshetenens tjänsteskrivelse beskrivs hur ett väl fungerande system med vårdhundsteam bör byggas upp. Där tas också upp de problem med allergier och annat som måste hanteras när djur vistas på äldreboenden. Tyvärr konkretiseras inte detta vare sig i nulägesbeskrivningen på kommunens äldreboenden eller i förslag till åtgärder.

Tjänstemännen bör få i uppdrag att använda sig av de kunskaper om vårdhundsteam och allergier med mera som de presenterar till att ta fram en plan för hur denna insikt kan användas för att höja kvaliteten på kommunens äldreboenden.

Khashayar Farmanbar yrkade i andra hand, med instämmande av Rolf Wasteson (V), bifall till motionen.

Mats Gerdau (M) yrkade avslag på återremissyrkandet.

Eva Öhbom Ekdahl (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

I enlighet med Mats Gerdau's yrkande beslutade kommunstyrelsen avslå Khashayar Farmanbars återremissyrkande.

Med avslag på Khashayar Farmanbars andrahandsyrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Eva Öhbom Ekdahls yrkande.

Reservationer

Khashayar Farmanbar reserverade sig mot beslutet för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

"I tjänsteskrivelsen beskrivs hur ett väl fungerande system med vårdhundsteam bör byggas upp. Där tas också upp de problem med allergier och annat som måste hanteras när djur vistas på äldreboenden. Tyvärr konkretiseras inte detta vare sig i nulägesbeskrivningen på kommunens äldreboenden eller i förslag till åtgärder.

Socialdemokraterna ville därför ge tjänstemännen i uppdrag att använda sig av de kunskaper om vårdhundsteam och allergier med mera som de presenterar till att ta fram en plan för hur denna insikt kan användas för att höja kvaliteten på kommunens äldreboenden.

I tjänsteskrivelsen konstateras

- a) att effekten av det är osäker (Socialstyrelsen) men också
- b) att det finns vetenskapliga fynd som visar att vårdhunden har påvisbara medicinska effekter (Vinnova).

Om det nu är osäkert med effekten (Socialstyrelsen) är det väl oansvarigt att kommunen låter detta pågå på ett antal boenden under tvivelaktiga premisser. Om det visar sig att det har effekt (Vinnova) borde kommunen skaffa sig bättre koll på vad för slags "vårdhundar" som är på boendena, eftersom det är just vårdhundar som ger effekt, inte outbildade gosedjur. Samt ta initiativ till att denna goda del i vården sprids systematiskt, inte bara beroende på respektive boendes eventuella intresse.

Vi uppskattar dock att de som svarar tycks ta allergierna på större allvar än när vi tidigare motionerat om pälsdjurspolicy för några år sedan. Därför är det viktigt att denna insikt sprids också till de boenden där det redan idag förekommer "vårdhundar", "besöks-hundar", "rehabhundar" eller vad de nu kallas. Vistas de under sina besök på boendena i "särskilda rum där boende kan umgås och träffa vårdhunden i olika träningssituationer", som det står i svaret. Finns det "rutiner [kring] bland annat information till boende vid inflyttning och nyanställning av personal"? Det finns en hel del frågeställningar som saknar svar i motionssvaret."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Social och äldrenämnden

Vårdhund inom vård och omsorg

Motion den 3 februari 2014 av Lena Rönnerstam och Kaj Nyman (S).

Förslag till beslut

Social och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att det redan finns vårdhundsteam på några boenden i kommunen. Inget hindrar att det införs på flera boenden så länge som ansvariga tar hänsyn till olika behov hos personer som uppehåller sig i lokalerna. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Vårdhundens uppgift är att träna, motivera och sprida glädje och entusiasm bland personer med någon form av funktionsnedsättning.

Genomförda studier visar på olika effekter. En kartläggning visar att det vetenskapliga stödet är otillräckligt. En annan preliminär sammanfattning ger stöd för att besök med utbildad vårdhund på äldreboenden minskar stress och ökar välmående hos äldre.

Vid beslut om att använda vårdhund i särskilt boende måste fördelarna vägas mot de nackdelar som kan uppstå på grund av överkänslighet och rädsla hos såväl boende som närliggande och personal. Ett beslut att använda hund i vården förutsätter en god planering med information om hur vårdhundsekipaget arbetar för samtliga involverade, tydliga ansvarsförhållanden och utarbetade rutiner.

Redan i dag förekommer besök/vistelse av hund i några av de särskilda boendena i Nacka kommun. De benämns lite olika, vårdhund, besökshund och rehabhund. Gemensamt är att hunden vistas på boendet tillsammans med hundförare som kan vara en personal på boendet eller hundförare kommande utifrån.

Förslagen i motionen

Nacka kommun utreder möjligheten att låta utbildade vårdhundsteam arbeta inom vård- och omsorgsboende samt med äldre/demenssjuka personer med hänsynstagande till de behov som allergiska personer - vårdtagare, anhöriga och personal – kan ha.

Enhetens utredning och bedömning

Enligt svenska standardiseringsinstitutet, SIS är en vårdhund en hund som noggrant testats och utbildats tillsammans med sin förare för att arbeta inom vården. Hundens insatser samordnas med legitimerad vårdpersonal som sjukgymnaster, arbetsterapeuter, sjuksköterskor och läkare. Vårdhunden är inte bara ett trevligt sällskap och en mjuk päls att klappa, den har också till uppgift att träna, motivera och sprida glädje och entusiasmen bland personer med någon form av funktionsnedsättning. Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Hundens medverkan utformas så att sociala, emotionella, fysiska och kognitiva förmågor utvecklas och stärks.

Det finns idag en handfull utbildningsalternativ. Vårdhundskolan i Skåne är de enda som använder sig av certifiering inom ramen för det svenska standardiseringsinstitutet. Utbildningen sker i två steg och bedrivs till viss del på distans. Vårdhunden testas för lämplighet, tränas under ett år samt godkänns i test för certifiering. Hunden arbetar alltid tillsammans med sin förare som också genomgår ett års utbildning. Föraren måste ha vårdutbildning.

Redan i dag förekommer besök/vistelse av hund i äldreboendena på Kungshamn, Danvikshem, Gammeludden, Sarvträsk och Båthöjden. De benämns lite olika; vårdhund, besökshund och rehabhund. Gemensamt är att hunden vistas på boendet någon dag i veckan till någon dag i månaden tillsammans med hundförare. Hundföraren kan vara en personal på boendet eller hundförare kommande utifrån. Verksamhetsansvariga har inte alla kunskap om hur dessa hundekipage är utbildade. De flesta boendena har utarbetade rutiner för hund/djur i vården.

I januari 2014 publicerade Socialstyrelsen en översikt om effekter och vetenskapligt stöd för Vårdhund för äldre i särskilt boende¹. Översikten som bygger på fyra studier visar att det vetenskapliga stödet för effekter av besök av en vårdhund genomgående var otillräckligt. Det saknas kunskap om effekter på längre sikt, vad som är den bästa dosen, hur ofta hundekipaget ska komma, hur länge de ska stanna och hur långvarigt programmet ska vara. För enskilda personer kan det dock ha betydelse och göra skillnad att träffa en vårdhund. Resultaten visar att det kan finnas positiva effekter med vårdhund avseende psykisk ohälsa, positiva känslor och ensamhet, även om resultaten på gruppennivå inte når tillräcklig statistisk styrka. Det behövs fler välgjorda studier för att kunna belägga effekterna.

---

¹ Vårdhund för äldre i särskilt boende. En systematisk översikt om effekter och vetenskapligt stöd.

Under 2012 fick VINNOVA² ett regeringsuppdrag ”Social innovation i vården och omsorgen om de mest sjuka äldre” (2011-01997.5). Regeringen uppdrog åt VINNOVA att i samarbete med universitet och högskolor och i samråd med andra relevanta aktörer vidareutveckla goda exempel kring sociala innovationer. Mer specifikt innebar uppdraget att genomföra ett fördjupat utvecklingsarbete kring sociala innovationer inom boende, lättare servicetjänster, trygghetsskapande insatser och social samvaro. En preliminär sammanfattning Trygghetsskapande åtgärder med djur i äldreomsorgen är publicerad³. Den beskriver vårdhundars effekt på äldres hälsa och visar att upprepade besök med utbildad vårdhund på äldreboenden minskar stress och ökar välmående hos de äldre. Detta är visat med objektiva registreringar av fysiologiska parametrar så som hjärtfrekvens och hudtemperatur. Resultaten stödjer antagandet om att besök av att hundar på äldreboende skulle kunna användas i terapeutiskt syfte och i viss mån utgöra ett alternativ till farmakologisk behandling.

Vid beslut om att använda vårdhund i vård och omsorgsboenden måste fördelarna vägas mot de nackdelar som kan uppstå på grund av överkänslighet och rädsla hos såväl boende som närliggande och personal. I Sverige har idag mer än 1,5 miljon personer en pågående allergisk sjukdom. Ett beslut förutsätter en god planering med information om hur vårdhundsekipaget arbetar för samtliga involverade. Det mest optimala är att man anvisar ett särskilt rum där boende kan umgås och träffa vårdhunden i olika träningssituationer. Tydliga rutiner måste utarbetas innehållande bland annat information till boende vid inflyttning och nyanställning av personal. Tydliggjord ansvarsfördelning mellan boendet och vårdhundsekipaget. Vilka lokaler hunden får vistas i, när vårdhund inte får vistas i boendet, friskintyg från veterinär, försäkringar.

Det pågår ett arbete mellan Socialstyrelsen, Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt, Smittskyddsinstitutet och Arbetsmiljöverket att ta fram en vägledning om gällande författnings och regler Hundar i Vård och omsorg. Vägledningen beräknas vara klar för publicering i månadssiftet maj/ juni 2014.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Kursavgifterna för utbildning av vårdhundsekipage varierar mellan cirka 15 000 kronor till mellan 60 000 och 70 000 kronor som är kostnaden för utbildningen på Vårdhundskolan i Skåne.

Utbildade vårdhundsekipage finns att hyra in till en kostnad av ca 1 500 kronor/halvdag.

---

² Verket för innovationssystem

³ Trygghetsskapande åtgärder med djur i äldreomsorgen. Preliminär sammanfattning Kerstin Uvnäs-Moberg, Anne Nilsson, Linda Handlin, Lena Lidfors - SLU Skara

Bilaga

1. Motion (S), 2013-12-16

Marie Ivarsson
Enhetschef
Sociala kvalitetsenheten

Agneta Kling
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Sociala kvalitetsenheten

20 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 74

SÄN 2014/76-739

Vårdhund inom vård och omsorg

Motion den 3 februari 2014 av Lena Rönnestam och Kaj Nyman (S).

Beslut

Social och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att det redan finns vårdhundsteam på några boenden i kommunen. Inget hindrar att det införs på flera boenden så länge som ansvariga tar hänsyn till olika behov hos personer som uppehåller sig i lokalerna. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärendet

Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Vårdhundens uppgift är att träna, motivera och sprida glädje och entusiasm bland personer med någon form av funktionsnedsättning.

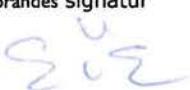
Genomförda studier visar på olika effekter. En kartläggning visar att det vetenskapliga stödet är otillräckligt. En annan preliminär sammanfattning visar att besök med utbildad vårdhund på äldreboenden minskar stress och ökar välmående hos äldre.

Vid beslut om att använda vårdhund i särskilt boende måste fördelarna vägas mot de nackdelar som kan uppstå på grund av överkänslighet och rädsala hos såväl boende som närliggande och personal. Ett beslut att använda hund i vården förutsätter en god planering med information om hur vårdhundsekipaget arbetar för samtliga involverade, tydliga ansvarsförhållanden och utarbetade rutiner.

Redan i dag förekommer besök/vistelse av hund i några av de särskilda boendena i Nacka kommun. De benämns lite olika, vårdhund, besökshund och rehabhund. Gemensamt är att hunden vistas på boendet tillsammans med hundförare som kan vara en personal på boendet eller hundförare kommande utifrån.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från sociala kvalitetsenheten, 2014-05-07
2. Motion (S), 2013-12-16

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

20 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 74 forts.

SÄN 2014/76-739

Yrkanden

Gunnel Nyman Gräff (S) yrkade i första hand att ärendet återremitteras för ett fullödigt svar på motionen. ”I tjänsteskrivelsen beskrivs hur ett väl fungerande system med vårdhundsteam bör byggas upp. Där tas också upp de problem med allergier och annat som måste hanteras när djur vistas på äldreboenden. Tyvärr konkretiseras inte detta vare sig i nulägesbeskrivningen på kommunens äldreboenden eller i förslag till åtgärder. Tjänstemännen bör få i uppdrag att använda sig av de kunskaper om vårdhundsteam och allergier med mera som de presenterar till att ta fram en plan för hur denna insikt kan användas för att höja kvaliteten på kommunens äldreboenden.”

Gunnel Nyman Gräff (S) yrkade i andra hand bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande Eva Öhbom Ekdahl (M) ställde frågan om nämnden skulle bifalla Gunnel Nyman Gräffs (S) återremissyrkande eller avslå densamma.

Ordförande Eva Öhbom Ekdahl (M) fann att nämnden avslog Gunnel Nyman Gräffs (S) återremissyrkande.

Därefter frågade ordförande Eva Öhbom Ekdahl (M) om nämnden skulle bifalla motionen eller besluta i enlighet med förslag till beslut.

Med avslag på Gunnel Nyman Gräffs (S) bifallsyrkande beslutade social- och äldre-nämnden i enlighet med sociala kvalitetshetsens förslag till beslut.

Reservationer

Gunnel Nyman Gräff (S) anmälde att socialdemokraterna reserverade sig mot beslutet och ingav följande.
I tjänsteskrivelsen beskrivs hur ett väl fungerande system med vårdhundsteam bör byggas upp. Där tas också upp de problem med allergier och annat som måste hanteras när djur vistas på äldreboenden. Tyvärr konkretiseras inte detta vare sig i nulägesbeskrivningen på kommunens äldreboenden eller i förslag till åtgärder.

Socialdemokraterna ville därför ge tjänstemännen i uppdrag att använda sig av de kunskaper om vårdhundsteam och allergier med mera som de presenterar till att ta fram en plan för hur denna insikt kan användas för att höja kvaliteten på kommunens äldreboenden.

Ordförandes Signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

20 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 74 forts.

SÄN 2014/76-739

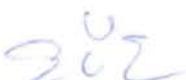
I tjänsteskrivelsen konstateras

- a) att effekten av det är osäker (Socialstyrelsen) men också
- b) att det finns vetenskapliga fynd som visar att vårdhunden har påvisbara medicinska effekter (Vinnova).

Om det nu är osäkert med effekten (Socialstyrelsen) är det väl oansvarigt att kommunen låter detta pågå på ett antal boenden under tvivelaktiga premisser. Om det visar sig att det har effekt (Vinnova) borde kommunen skaffa sig bättre koll på vad för slags "vårdhundar" som är på boendena, eftersom det är just vårdhundar som ger effekt, inte outbildade gosedjur. Samt ta initiativ till att denna goda del i värden sprids systematiskt, inte bara beroende på respektive boendes eventuella intresse.

Vi uppskattar dock att de som svarar tycks ta allergierna på större allvar än när vi tidigare motionerat om pälsdjurspolicy för några år sedan. Därför är det viktigt att denna insikt sprids också till de boenden där det redan idag förekommer "vårdhundar", "besöks-hundar", "rehabhundar" eller vad de nu kallas. Vistas de under sina besök på boendena i "särskilda rum där boende kan umgås och träffa vårdhunden i olika träningssituationer", som det står i svaret. Finns det "rutiner [kring] bland annat information till boende vid inflyttning och nyanställning av personal"? Det finns en hel del frågeställningar som saknar svar i motionssvaret.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Vårdhunden– ny medarbetare i vård och omsorg

Motion till kommunfullmäktige i Nacka

Forskning och erfarenhet visar att djur – kanske främst hundar och katter – kan ha en positiv effekt bland annat i vården av äldre och dementa. Samtidigt måste man vara medveten om att pälsdjur kan innebära stora problem för dem som är allergiska.

Just nu pågår en certifiering av vårdhundar inom ramen för SIS, det svenska standardiserings-institutet. Vad är då en vårdhund? Enligt SIS är en vårdhund en hund som noggrant testats och utbildats tillsammans med sin förare för att jobba inom vården. Hundens insatser koordineras med legitimerad vårdpersonal som sjukgymnaster, arbetsterapeuter, sjuksköterskor och läkare.

Vårdhunden är alltså inte bara ett trevligt sällskap och en mjuk päls att klappa utan den har också till uppgift att aktivera patienter genom lek, promenader och träning och därigenom öka de boendes/patienternas förmåga och livskvalitet.

Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Vårdhundens uppgift är att träna, motivera och sprida glädje och entusiasmen bland personer med någon form av funktionsnedsättning. Hundens medverkan utformas så att sociala, emotionella, fysiska och kognitiva förmågor utvecklas och stärks. Det finns för närvarande omkring 200 diplomerade vårdhundar inom äldreomsorgen.

TVÅ nya studier som letts av fysiologiprofessor Kerstin Uvnäs-Moberg visar att besök av vårdhund kan minska pulsfrekvensen och öka fingertemperaturen hos äldre. Deras stressnivå minskade och lugn och välmående ökade.

Vårdhunden har alltså många positiva effekter. Samtidigt kan den innebära stora problem för de som inte tål pälsdjur. Närmare 40 procent av svenskarna uppger att de har någon form av allergi. För dem som är allergiska mot pälsdjur kan en kontakt med en hund – eller katt eller annat pälsdjur – innebära en kraftigt sänkt livskvalitet.

Ett införande av vårdhundar måste alltså kompletteras med en strikt policy för var och hur vårdhundar kan användas inom vården av äldre. Stärkt livskvalitet för några ska inte uppnås på bekostnad av sänkt livskvalitet för andra.

Jag yrkar att

- Nacka kommun utreder möjligheten att låta utbildade vårdhundsteam arbeta inom vård- och omsorgsboende samt med äldre/demenssjuka personer med hänsynstagande till de behov som allergiska personer – vårdtagare, anhöriga och personal – kan ha.

Nacka den 16 december 2013

Lena Rönnérstam (S)

Kaj Nyman (S)

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 167

Dnr KFKS 2014/362-539

Kollektivtrafiken på Älgö

Motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att kommunen i sitt remissvar till Stockholms läns landsting om trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015 har behandlat förslagen i motionen.

Motionen anses härmed färdigbehandlad.

Ärende

I en motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL) föreslår motionären att kommunen snarast förhandlar med Stockholms läns landsting om utökad kollektivtrafik till och från Älgö.

Nacka kommun har i remissvar ”Nacka kommunens synpunkter avseende trafikförändringar i SL – trafiken 2014/2015 ” till Stockholms läns landsting daterat 19 maj 2014 framfört generella och specifika synpunkter.

I remissvaret skriver kommunen bland annat ”På Älgö slutförs nu en stor förnyelse med stor befolkningssökning, vilket gör att det bör finnas underlag för ökad turtäthet”.

Kommunen framhåller i remissvaret även att Stockholms läns landsting utreder en servicelinje i Saltsjöbaden samt bättre tvärkommunikationer inom kommunen, bland annat mellan Saltsjöbaden och Orminge.

Mot bakgrund av kommunens remissvar till Stockholms läns landsting anses motionen färdigbehandlad.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 4 juni 2014

Kommunstyrelsen den 19 maj 2014 § 116

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**Ärendets tidigare behandling****Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 augusti 2014 § 97**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att kommunen i sitt remissvar till Stockholms läns landsting om trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015 har behandlat förslagen i motionen.

Motionen anses härmed färdigbehandlad.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Kollektivtrafiken på Älgö

Motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att kommunen i sitt remissvar till Stockholms läns landsting om trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015 har behandlat förslagen i motionen.

Motionen anses härmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

I en motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL) föreslår motionären att kommunen snarast förhandlar med Stockholms läns landsting om utökad kollektivtrafik till och från Älgö.

Nacka kommun har i remissvar ”Nacka kommuns synpunkter avseende trafikförändringar i SL – trafiken 2014/2015 ” till Stockholms läns landsting daterat 19 maj 2014 framfört generella och specifika synpunkter.

I remissvaret skriver kommunen bland annat ”På Älgö slutförs nu en stor förnyelse med stor befolkningssökning, vilket gör att det bör finnas underlag för ökad turtäthet”. Kommunen framhåller i remissvaret även att Stockholms läns landsting utreder en servicelinje i Saltsjöbaden samt bättre tvärkommunikationer inom kommunen, bland annat mellan Saltsjöbaden och Orminge.

Mot bakgrund av kommunens remissvar till Stockholms läns landsting anses motionen färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

Motionären menar att småhusägare på Älgö betalat enorma summor för att renovera och bygga ut vägarna på Älgö, men att de allmänna kommunikationerna är bristfälliga. Boende på Älgö är, enligt motionären bilberoende, ungdomar har svårt att leva ett självständigt liv och att barn och ungdomar liftar.

Motionären föreslår att:

- kommunen snarast tar upp förhandlingar med SL för att sätta in mindre bussar
- öka bussturtätheten till Älgö, inget uppehåll mitt på dagen, och ett antal extra turer på kvällen
- kommunen alltid analyserar trafikantbehoven och samplanerar större väg- och byggexploateringar med kollektivtrafiksatsningar i samverkan med SL och framför krav på förbättringar
- dessa krav är allmängiltiga för alla villaområden och så kallade förnyelseområden i Nacka

Enhetens bedömning

Trafikenheten i Nacka svarar för myndighetsutövning och huvudmannafrågor inom trafikområdet samt strategisk trafik- och infrastrukturplanering. Trafikenheten arbetar bland annat med kommunens trafikplanering, kollektivtrafikfrågor, parkeringsfrågor, flyttning av fordon, upplåtelse av offentlig plats och tillgänglighet för funktionshindrade på allmän plats.

Nacka kommun har i remissvar ”Nacka kommuns synpunkter avseende trafikförändringar i SL – trafiken 2014/2015 ” bland annat berört de frågor som motionen behandlar.

Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde den 19 maj 2014, §116, behandlat remissvaret. Protokollsutdraget från sammanträdet bifogas.

I remissvaret till Stockholms läns landsting framgår att Nacka kommun anser att det kollektivtrafnät som finns i dag måste förstärkas och tillföras mer resurser. Skälen till det är främst ökad befolknings och arbetsplatstillväxt och ombyggnaden av Slussen.

Kommunen poängterar även i remissvaret att det finns underlag för ökad turtäthet till och från Älgö, baserat på den stora förnyelse som sker på Älgö med en stor befolkningsökning.

Kommunen poängterar vidare att förstärkning av kollektivtrafiken måste ske både i hög- och lågtrafik, både för resande inom kommunen men även för resande över Saltsjö-Mälarsnittet. Kommunen menar att resebehovet är ökande och att kollektivtrafiken bör få mer resurser i de olika kommundelarna.

Kommunen skriver i remissvaret att Stockholms läns landsting bör utreda en servicelinje i Saltsjöbaden samt bättre tvärkommunikationer inom kommunens delar, bland annat mellan Saltsjöbaden och Orminge.

Stadsledningskontoret bedömer att intentionerna i motionen är färdigbehandlade i och med kommunens remissvar till Stockholm läns landsting.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslagen i motionen innebär inga ytterligare kostnader för kommunen.

Bilagor

Motion kollektivtrafiken på Älgö
Protokollsutdrag kommunstyrelsen §116

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Samordnings- och utvecklingsenheten

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 116

KFKS 2014/139

SLs trafikförändringar 2014-2015

Yttrande till Stockholms läns landsting

Beslut

Kommunstyrelsen antar arbetsutskottets förslag till yttrande över remissen om trafikförändringar 2014-2015 med tillägget att utreda underlaget för dels en servicelinje i Saltsjöbaden som komplement till Saltsjöbanan och dels bättre tvärkommunikationer inom kommunen, t ex mellan Orminge och Fisksätra/Saltsjöbaden.

Ärende

Inför trafikförändringar i SL – trafiken för år 2014/2015 har Nacka kommun från Trafikförvaltningen inom Stockholms läns landsting erhållit ett remissbrev vilket inbjuder kommunen att komma in med synpunkter och förslag till förändringar i kollektivtrafikutbudet som ska träda kraft i december 2014. Inga beslut har fattats om dessa förslag.

Enligt Trafikförvaltningen är utgångspunkten att trafikförändringarna ska träda i kraft i december 2014 men avsteg från detta kan förekomma. Flera av trafikförändringsförslagen är beskrivna på en översiktig nivå och behöver utredas grundligare vad det gäller kostnader samt konsekvenser innan beslut kan tas om att genomföra dem. De förslag som betör Nacka kommun framgår av bilaga 1.

Förslagen till trafikförändringar för år 2014/2015 är konkreta och i förslagen finns det positiva inslag. Nacka kommun anser att det kollektivtrafiknät som finns i dag måste förstärkas och tillföras ytterligare resurser än de föreslagna, förutom med anledning av befolknings- och arbetsplatstillsväxten, också särskilt med hänsyn till ombyggnaden av Slussen. Förstärkning av kollektivtrafiken ska ske såväl under högtrafik som under dag- och kvällstid samt på helger. Det gäller såväl lokalt resande som över Saltsjö- Mälarsnittet. I yttrandet kommenteras Trafikförvaltningens förslag till ändringar i SL-trafiken för 2014-2015 samt föreslås kompletterande förbättringar och några utredningar.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 55

Trafikenhetens tjänsteskrivelse den 31 mars 2014

Arbetsutskottets förslag till yttrande

Trafikförvaltningens förslag i SL-trafiken år 2014/2015

Trafikförvaltningens kommentarer på Nacka kommuns yttrande för år 2013

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 55

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar trafikenhetens förslag till yttrande över remissen om trafikförändringar 2014-2015 med följande ändringar/ tillägg.

- Norra Boo genomgår en stor förnyelse där gamla sommarstugeområden omvandlas till villaområden, bl a Björnberget/Kummelnäs. Trafikförvaltningen bör tillsammans med kommunen utreda hur busstrafiken bör förstärkas. (Ersätter sista punkten under Boo)
- Trafikförvaltningen bör överväga fler direktbussar längs Värmdövägen till Slussen, så att färre behöver byta buss i Orminge.
- På Älgö slutförs nu en stor förnyelse med stor befolkningsökning, vilket gör att det bör finnas underlag för ökad turtäthet.
- Sista meningen ändras enligt följande: "... till exempel Hässelby och **Skärholmen Norsborg**."
- Tidigare planer på stombusslinjen bör realiseras, i första hand genom att linjen Orminge, Gullmarsplan, Älvsjö och Botkyrka sätts i bruk.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Majvie Swärd (S), Rolf Wasteson (V), Stefan Saläng (FP), Jan-Eric Jansson (KD) och Sidney Holm (MP), bifall till arbetsutskottets förslag med det tillägg att utreda underlaget för dels en servicelinje i Saltsjöbaden som komplement till Saltsjöbanan och dels bättre tvärkommunikationer inom kommunen, t ex mellan Orminge och Fisksätra/Saltsjöbaden.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdaus förslag.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

"Miljöpartiet välkomnar att hela kommunstyrelsen ställer sig bakom förslaget att även tidigare planer på stombusslinjen Orminge-Gullmarsplan-Älvsjö-Botkyrka sätts i bruk. Miljöpartiet vill dock gå ännu längre och redan år 2015 sjösätta en superbuss satsning på fem miljarder kronor för att lösa trängseln i kollektivtrafiken på kort sikt.

<http://www.mp.se/stockholmsregionen/just-nu/mp-satsar-pa-superbussar>

Det är bra att Alliansen nu vill utreda bättre tvärförbindelser i Nacka och hoppas att Miljöpartiets förslag om linbanor får en seriös utredning. Vi ser också positivt på "matarbuss satsningar" i Saltsjöbaden och skulle även vilja se sådana i Boo för att underlätta att välja bort bilen."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

"Det är glädjande att behovet av mer utvecklade bussturtäthet och nya linjer börjar komma i fokus. Nackalistan anser att Älta, Älgö och matarbusstrafiken behöver utvecklas. Anpassningen till linjer mellan olika kommuner som Tyresö och Värmdö behöver förbättras. Nya färdsätt behöver utvecklas. Fortfarande har inte Saltsjöbanan utretts seriöst i förhållande till tunnelbanealternativet. Småbussar kan vara ett praktiskt inslag i Nackas glesbygd och på småvägar. Det är glädjande att Saltsjöbanan inte transformeras till en tvärspårväg, något som Nackalistan kämpade hårt emot och kritiserades för. Nu sjunger alla partier i samma kör och verkar ha glömt bort gamla ställningstaganden."

Jan-Eric Jansson (KD) lät för Kristdemokraternas kommunstyrelsegrupp anteckna följande.

"Nacka kommuns svar på Stockholms läns landstings förslag på ändringar är bra tycker vi Kristdemokrater. Vi framhåller vikten av fler busslinjer och det ökade behovet av kollektivtrafik till sjöss.

Det som Kristdemokraterna ytterligare vill lyfta fram, är vad som står under rubriken Övrigt.

Nacka vill föra fram att det inte är rimligt att det finns en zongräns för avgift som delar kommunen. "Hela Nacka kommun, även Boo och Fisksätra/Saltsjöbaden, bör ingå i zon A. Nacka kan jämföras till exempel med kommunerna Solna, Sundbyberg, Lidingö och Danderyd vilka är inom zon A. Flera områden ligger längre bort från city än Nacka, till exempel Hässelby".

Nacka kommun framför här den ståndpunkt som vi Kristdemokrater i Nacka har, som vi förväntar oss blir SL:s och landstingets förslag för att öka kollektivåkandet."

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

"Det är med tillfredsställelse som jag noterar att KS ställer sig bakom mitt förslag att stomlinjerna från Nacka till syd- och norrområden i länet nu ska realiseras. Särskilt angelägen anser vi att en linje Orminge-Gullmarsplan-Älvsjö-Botkyrka vore. På sikt vore det också lämpligt att göra dessa stomlinjer som trådbusslinjer – trådbusstechniken har utvecklats kraftigt och kan vara en tyst, energisnål och miljövänlig variant på bussar. Ända fram till 60-talet gick det trådbussar (och t.o.m trådlastbilar) till Kvarnholmen, nu är det dags att återupprätta dem."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

130413

Kommunen bygger ut och rustar upp vägar på Älgö men bussarnas turtäthet är bedrövlig

Kommunen och enskilda småhusägare har betalat enorma summor för att renovera och bygga ut vägarna på Älgö. Målet har antagligen varit att förbättra trafikflödet och se till att fastigheterna får en gemensam väg och VA-standard. Mycket har gått fel under resans gång. Alltifrån skred till företag som har gått i konkurs och många boende som har ifrågasatt vad kommunen håller på med och hur rutiner följs. Skenande kostnader och ifrågasättande har följt i spåren av exploateringen.

Något som inte har lyfts fram i sammanhanget är de bristfälliga allmänna kommunikationerna till Älgö.

Fastighetsägarna har tidigare ett flertal gånger påpekat att Älgö, Solsidan, Saltsjöbadenrutten med buss 408 skulle kunna trafikeras med en mindre typ av bussar som **exempelvis i Salem/Rönninge**, för att slippa att bygga ut vägarna till den storlek som man nu gör på Älgö. Detta skulle vara en anpassning till verkligheten i och med att befolkningen på Älgö inte är så stor. Kommunen har svarat att det är SL som bestämmer om detta.

Nacka kommuns och SL's statistik visar tydligt vilka villaområden som är dominerade av bilen som färdmedel och detta beror bl.a. på att inga andra färdmedel är tillgängliga.

Nacka kommun har föresatt sig att ändra på detta förhållande och därför skapa reella alternativ för att kunna nå de nya nationella miljömålen.

I samband med exploateringsplanerna borde kommunen ha ställt krav på en utveckling av busstrafiken och turtätheten från Solsidan, Saltsjöbaden och till Älgö.

Sista bussen går alltför tidigt, ca kl 19.00. Följden blir en stor mängd bilskjutsande och att ungdomar har svårt att leva ett självständigt liv. Att många barn och ungdomar liftar. En konsekvens är att bilåkandet på ön blir onödigt stort och därmed också miljöbelastningen.

Nackalistan vill:

- Att kommunen snarast tar upp förhandlingar med SL för att sätta in mindre bussar
- Att öka bussturtätheten till Älgö, inget uppehåll mitt på dagen, och ett antal extra turer på kvällen

- Att kommunen alltid analyserar trafikantbehoven och samplanerar större väg- och byggexploateringar med kollektivtrafiksatsningar i samverkan med SL och framför krav på förbättringar
- Att dessa krav är allmängiltiga för alla villaområden och s.k. förnyelseområden i Nacka

Nackalistan 140413

Staffan Waerndt